

nyheter

Galtung transcenderer
Under sitt foredrag på internasjonalt seminar gjorde fredsforskere det klart at forhandlinger rundt et bord er nytteløst.

Side 3

Fredskonferanse til Tromsø

Det ble klart etter møter mellom UNESCO og universitetet at den internasjonale fredskonferansen i år 2000 blir lagt til Tromsø.

Side 4

Nye velferdsansvarlige

Studentstyret valgte Ingrid Hovda Lien og Katrin Elvevoll. De satser på nytt samarbeid mellom universitetet og høyskolen.

Side 7

Elendige søknader

Studentforeningene som søkte om støtte midler fra studentstyret, ble avspist med små bevilgninger etter slett arbeid med søknadene.

Side 6

Gull i svømming, sølv i klatring

TSI ble kåret til beste «breddeidrettslag» under norsk studentmesterskap i Trondheim.

Side 16

Marit Anne Hauan

Portrett av fargerig etnograf i universitetsstyret.

Side 10

kultur

Tau og band på Tromsø museum

Tradisjoner og samtid vevet sammen i et variert tekstil-eventyr.

Side 23

Diktkonkurranse for leserne

Studentgruppen «Litterære Drypp» arrangerer diktkonkurranse i samarbeid med Utopia. Presentasjon, premier og trykking.

Side 17

Van Morrison til Tromsø!

Han stikker innom Raymond og Ronny's den 16. mai

Side 26

meninger

Leder

Kjappe på!

Side 2

Kronikk

Pest, kolera eller begge deler i norsk økonomisk politikk?

Side 2

Leserbrev

- Å bade seg uskyldren i andres blod...

- Hvordan gjøre UiTø mer spennende som studiealternativ?

Begge side 18

Husk Utopia på Internett: WWW.UTROPIA.NO

Med egen søkemotor!

Jakten på studenthuset

Vi fulgte Katrin Elvevoll og Ingrid Hovda Lien gjennom byens uteliv. – Tromsø trenger et studenthus. Det er altfor slitsomt å løpe rundt fra

sted til sted kun for å møte andre studenter, sier Katrin. De to jentene er nye velferdsansvarlige i studentstyret.

Side 14 og 15

Utopia

Studentavisa i Tromsø

- Nr. 5
- 24. mars 1999
- Uke 12
- 24. årgang

Etter fakultetenes søknadsrunde:

FOTO: ANDRÉ KVERNHAUG

Juridisk best på studiekvalitet

Praktisk juridisk kurs, begynnerkollokvier, skrivekurs og virtuelt seminar.

– Hadde vi ikke fått øremerka midler, ville vi betalt det sjøl, sier fakultetsdirektør Olaus

Husabø (i midten).

Studentene er glad for at juss endelig blir prioritert. Av 730 tusen fikk Jur.fak. 320.

side 5

FOTO: CECILIE KNOPH BERG

Studenters egen fredspris

Vedåd Hadziavdic fra Tromsø overrakte historiens første fredspris for studenter.

Vi fulgte den internasjonale studentfestivalen i Trondheim.

Side 8 og 9

Døde han virkelig?

Så sikkert som at det er påske: Han er slett ikke død. Masser av folk tror, og vår sofistikerte skepsis er overflødig. Kavalkaden over innbitt skepsis som lar seg overfalle av logisk resonnement.

CARAVAGGIO: THE DISPOSITION, JESUS

Side 24–25

Kjappe på!

■ En sjelden gang treffer jeg på en annen person som tenker like latterlig og surrealistisk, og med like stor iver som meg selv når jeg først har tent på en ide. Selvsagt er ideen god og likeså entusiasmen, men det skal noe til for å omsette den i varige resultater – og langt mere for å produsere praktisk løsninger ut av den.

■ En enda sjeldnere gang treffer jeg på en annen som fullt ut eller nesten forstår ideen, men som har kommet videre og fremdeles er entusiastisk. De fleste av disse få treffene skyldes festrus, der jeg dumper borti en eller annen halvstudert alkoholisk Platon-wannabee uten strukturerte kunnskaper. Underholdningen og mange kloke tanker er det absolutt, men den esoteriske følelsen av å lære uteblir eller er fullstendig illusorisk.

■ Se for deg en gitt situasjon der jeg, eller la det bli *du* – sitter på en kafé eller et utested og virkelig får en glimrende samtale til ettertanke. Underveis tenker du sikkert ikke i faglige termer, slik at du nesten glemmer at det skulle finnes noen som helst kobling til dette området.

■ Nå begynner jeg å tenke at vi skulle ha vært i en slik situasjon her på universitetet også. Har du noen gang tatt deg en god prat med en foreleser av det mer tørre slaget – og oppdaget at han er av det mer fuktige, evt. tørrvittige slaget og i slaget innenfor sosiale rammer? Tenk godt etter og vurder sannsynligheten for noe slikt. – I UB-kantina. Tenk deg så situasjonen hvis åstedet var byen.

■ – Se for deg den motsatte stillingen: De er Amanuensis eller Professor, og De treffer noen av studentene Deres på en Restauration i Centrum en senere Eftermiddag (Humaniora). I en slik Situasjon, tror De ikke at Studentene fører Samtalen på en helt annen Måte enn med bøiede Skuldre og Fjæderpenn under Notaterne af Eders Doceringer, her Profæssor?

■ Dette er i hvert fall sannsynlig – at vi er tilgjengelige for kunnskaper i visse omgivelser, men at kunnskapen må struktureres innenfor fagområder hvis man skal drive det til noe. Debatten som har foregått omkring kunnskap og produksjon innenfor høyere utdanning, tar opp nettopp premissene for vår situasjon. "Bedre læring for nyere tider" dreier seg om emnet her i Tromsø, men incentivene er ikke høye nok. Universitetets styre gir lommeskudd til slik tenkning men ligger allikevel foran de fleste av oss studenter. Juss ligger også foran – langt foran. Kunnskap trenger ikke være sjeldenheter drevet sammen med øl på kafé eller tilbakelevering av innlært pensum. Finn ut noe om dette!

Pest, kolera - eller begge deler i økonomisk politikk?

Nyhetsendingene i vinter har vært fulle av bekymringer over norsk økonomi. Særlig to forhold har vært fremme: Kronekursen har falt i forhold til andre valutaer, og rentenivået i Norge har økt dramatisk. Det er reist som en standardløsning at Norge bør slutte seg til EU sin pengeunion, ØMU. ØMU-landene har som kjent betydelig lavere rente enn Norge.

Carl-Erik Schulz,
professor i
sosialøkonomi
ved Universitetet
i Tromsø.

Hva er "rett" valutakurs for Norge? Når norsk valutakurs faller, får det to opplagte virkninger: Importen blir dyrere, norske importkonkurrerende bedrifter blir da mere konkurransedyktige, og prisnivået går noe opp. Eksporten blir bedre betalt i norske kroner. Eksportørene tjener bedre og øker sitt overskudd. Det siste kan få dramatiske utslag fordi kursendringen slår ut i prisen for alt salg, mens overskuddet jo bare er en liten del av salget, slik at fem prosent kursendring kan doble overskuddet. Endring i valutakurs bedrer dermed utenriksøkonomien.

Ved oljeprisfall får Norge lavere valutainntekter, og et visst kursfall motvirker skadevirkninger i Norge av de lavere oljeprisene: Andre næringer får bedre vilkår. Ett av problemene med oljevirkningene har jo hele tida vært at den kan gi utilsiktede omstillinger i andre norske næringer. Derfor er det ikke noen katastrofe at valutakursen faller når oljeprisen faller – det gjenspeiler at Norge som nasjon får dårligere råd, og fordeler presset på ulike grupper.

Hva er "rett" rente i Norge?

Renta har tre virkninger:

- Den omfordeler inntekt mellom folk med gjeld og folk med formue
- den påvirker kjøpekraft og priser, blant annet i boligmarked, investeringer og varige goder
- den virker på valutastrømmene

Norske myndigheter har valgt å bruke renta til å sikre fast valutakurs. Det betyr at høy oljepris, som gir valuta inn, også gir lav rente, mens lav oljepris gir valuta ut og høy rente. Renta blir "låst" av ønsket om å holde fast kurs. Fast kurs kan ha sine fordeler men har også en stor ulempe; når oljeprisen er høy, så gir den lave renta signal til økonomien om å ekspandere på alle kanter, mens når oljeprisen er lav (og en trenger alternativ virksomhet), så bremser høy rente dette. Rett rente er ganske sikkert ikke null, men svingninger mellom fire og ti prosent er ikke videre hyggelig, og særlig ikke når det skjer omvendt av problemer en møter på arbeidsmarkedet og i offentlig virksomhet.

Hvorfor ikke bli med i pengeunionen?

Fast rente, fast kurs – spekulantene søker seg andre plasser. Et viktig problem som synes helt borte i aviser og TV, er arbeidsplasser og inntekt. Høy rente kan være en byrde, men det betyr tross alt en god del å ha en inntekt å betale den ut fra. Her er fakta relativt brutale: Mens norsk arbeidsløshet er rundt tre prosent, så er EU kloss i ti prosent. Og landene som skal med i pengeunionen er kloss i elleve prosent arbeidsløshet. Det er ikke tilfeldig. For å få til pengeunionen har landene i EU i årevis ført en politikk som måtte gi høy arbeidsløshet, og ØMU er vedtektsforpliktet både til å fortsett denne politik-

ken og til å holde politikerne unna å forandre den. Sagt populært: Mens vi har 10% rente og 3% arbeidsløshet, så har EU omvendt.

En kan jo spørre seg om 150.000 flere arbeidsløse er noen pris det er verdt å betale? Sjølsagt kan Norge komme bedre ut enn EU, men forskjellen gjenspeiler faktisk det svært mange økonomer var bekymret for før – ØMU.

Land utvikler seg forskjellig, og pengeunionen er en tvangstrøye som er ubehagelig. Ingen av oss ville like å gå i tvangstrøye. I landene i Europa skjer ikke endringene i takt. Det er nok å minne om Tysklands gjenforening, som krevde stor særinnsats i dette området. Finland fikk helt spesielle problemer da Sovjetunionen brøt sammen, siden de handlet mye den veien. Norge, og dels England – liker det bra når oljeprisen stiger, mens resten av Vest-Europa får problemer. Akkurat nå nyter de at olje er billig, mens vi føler at overskuddet for staten ikke er stort nok...

Det er slike sjokk endra valutakurser kan mildne. I store land som USA bruker en svære regionale overføringer over statsbudsjettet til å mildne sjokkene. EU har ingen slike ordninger. Derfor må en vente seg større regionale problemer i EU når unionen kommer i sving, og verst er det for de landene som er mest i utakt med resten av EU. Prisen for den faste kursen er altså at en kan risikere å bli langvarig "i bakleksa". Bedrifter søker bort, kapital søker bort, og folk føler presset for å følge etter. Derfor passer tvangstrøya dårlig til land som Norge, som har oljeøkonomi, spredt bosetting og velferdsstat å forvare.

– Men må en ha den høye renta?

– Det er på et vis det spesielle i høst. Én

sak er valutakursen; at den faller, er i motstykket til oljeprisen. Men økt rente er slett ikke noen "naturlov". Norges Bank gikk ut og oppsummerte hvor bra det synes den økte renta har vært for norsk økonomi – uten at det skapte de store overskriftene. Norges Bank er altså økt rente.

En kunne tenkt seg at kursene hadde svingt noe mer og at en hadde mulighet til mere kontroll over renta. Vanlige folk fikk mere styring på sine budsjetter, og bedriftene måtte gardere seg mer mot valutasingning. Men det er kanskje enklere at bedriftene gjør det enn at én million husholdninger skal styre med dobbel rente? Det er derfor både mulig og ønskelig å få rentene ned mot å oppgi kortsiktlig kursstabilitet for krona. Prisen for fast kurspolitikken er rett og slett for høy, og den blir betalt av grupper som hverken bør eller kan bære den.

Det finnes ingen vei utenom verdens usikkerhet. Så lenge oljeprisene svinger så svinger norsk økonomi. (Og så lenge det er kapitalisme, så svinger verdens økonomien. Det gjelder bare å innrette seg slik at skadene ikke blir for store. I tillegg lærer en fort at det gjelder å tilpasse seg bølger og vind, og å ikke stå imot når det er nytteløst. Fast kurs og pengeunion kan bli en slik farlig binding for norsk økonomi.

Det er greit nok at noen bruker rente og valutauro for det er verdt i EU-propaganda. Men det kanskje på tide å rette fokus på for eksempel jobbtrygghet og styringsmulighet, ikke bare på ønsket om en ny EU-medlemskapsdebatt. Det kan koste mer enn det smaker for noen enhver.

TI KRONER? MED DAGENS RENTE-NIVÅ?
SKULLE DET VÆRE EN VITS?!

Johan Galtung briljerer igjen:

Transcenderende konfliktløsning

Den mangeårige fredsmegleren og leder for fredsinstituttet i Oslo, Johan Galtung, lot det hagle av sleivspark mot verdenssamfunnet, USA, FN, journalister og politikere under sitt foredrag på internasjonalt seminar. Budskapet var fredelig sameksistens.

Andreas Knudsen

"USA is created by divine providence in order to rule the world" sa den amerikanske utenriksministeren og presidentkandidaten Colin Powell under Gulfkrigen.

Den solide tesen om at vold avler vold, er bygget på to grunnmekanismer. Vold avler vold gjennom traumene til den som taper og gjennom glorien til den som vinner. Hvis man ser på oppsamlingen av glorie og traumer, finner man ut at glorien tilfaller den delen av verden som tror på gud. Når FN har vært aktør i 220 kriger og tapt to av dem, henholdsvis i Vietnam og Korea, sorterer de forente stater klart under vinnerkategorien. Altså bidrar vi til å avle vold gjennom vårt medlemskap, skal vi tolke Galtung riktig.

– Hvis du er utvalgt av den store utvalgte, er det litt Gud i deg også, ifølge Johan Galtung.

– Du Hitler, du Adolf...

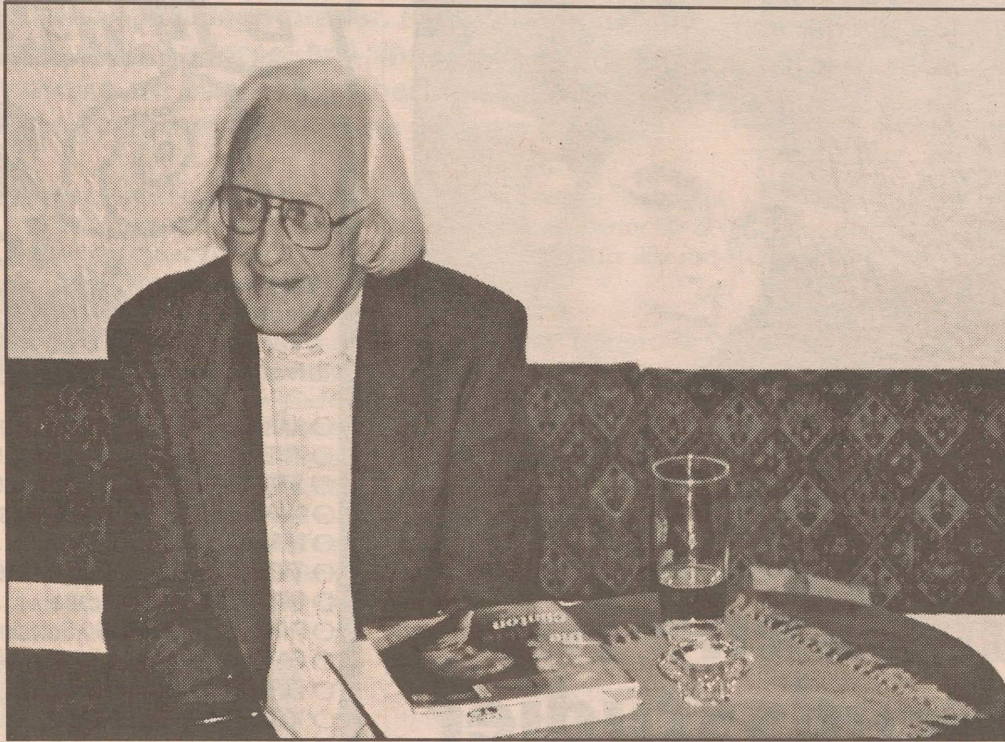
Blant mye selvforherligelse i foredraget var kanskje ideen om annen verdenskrig den mest mistenkelige. Galtung forklarte at han alltid er interessert i hva partene i en konflikt er enig om, og ikke hva de er uenig om, og at han prøver å finne "det gode i menneskene".

– Du Hitler, du Adolf – det med jødene og kommunistene, kan du legge det litt til side, og fortelle om Versailles-traktaten? ville være en bra innfallsvinkel til kommunikasjon med Hitler, ifølge Galtung. Han karakteriserte det internasjonale samfunn som "inter-gribbe-samfunnet" som alltid griper inn når det er for sent. Parallellen til dagens konflikt mellom Albania og Serbia er at man må lete etter årsaken til konflikten langt utenfor Balkan.

– Tror du at konflikten står mellom Albania og Serbia, tar du feil. Du må ta med USA, England, Ungarn og Aftenposten, som hver dag forestiller at Vollebæk løser alt, slarvet Galtung til stor begeistring fra publikum på Mack-kjelleren.

– Ikke rundt et bord!

Tidlig på femtitallet begynte Galtung på oppgaven som internasjonal fredsmegler og forhandlingsleder. Striden stod mellom segregasjonister og integrasjonister i den amerikanske sørstatsbyen Charlottesville, Virginia. Spørsmålet om de svartes rettigheter var glohett, og partene hadde kommet til full kommunikasjonsstopp. Partene som gikk inn for integrering av de svarte, bestod for det meste av tilflyttere og delvis av intellektuelle, ifølge Galtung. Byens

Den aldrende fredsforskeren Johan Galtung skjelte ut politikere, presse og universitet.

ARKIVFOTO: ANDRÉ KVERNHAUG

faste innbyggere var det som stod for tradisjonelle holdninger mot de svarte. Taktikken i meglingen ble å føre dype samtaler med begge parter før de ble samlet i dialog, noe som gav en løsning og brakte Galtungs ansikt på forsiden i the Washington Post.

Galtung viste en slående likhet mellom ekteskapsterapeutens rolle og fredsmeglerens.

– Terapeuten begynner ikke med spørsmålet "hva var det som skjedde i går?" når kona og mannen krangler.

I tilfelle begynner partene straks å beskyldte hverandre og krangle om situasjonen. Spørsmålet må heller formuleres til "hva regner du som et godt ekteskap" eller andre spørsmål som krever kreativitet hos partene.

– Vil du være garantert lav kreativitet, skal du samle partene rundt et bord, hevdet Galtung og understreket at man må finne viljen til en løsning dypt nede i partene før man bringer dem sammen i forhandlinger.

Måtte lage institutt selv

Da Johan Galtung begynte å forske på konfliktløsning på femtitallet, fant han ikke gehør i det tverrfaglige miljøet ved norske universiteter. Selv regner han seg som flyktning fra universitetet i Tromsø, hvor han tidligere var fast engasjert og fremdeles er professor.

– Fredsforskning, for et forferdelig ord! var svaret han fikk hos daværende utenriksminister, som allikevel tillot Galtung å etablere et eksternt institutt i Oslo i 1959 – PRIO (international Peace Research Institute in Oslo).

Senere forlot Galtung instituttet til for-

del for organisasjonen Transcend, som nå driver kompetanseutvikling innenfor ulike retninger av fredsforskning.

Transcend er undervisningsmessig lagt opp etter ulike moduler, som konflikttransformasjon, forsoningslære eller fredspedagogikk. Hver av modulene er lagt opp med 20 timers undervisning med vekttallskompensasjon. Gjennom desentralisering skjer mye av undervisningen i Bodø og i Sandnes utenfor Stavanger, foruten ved en rekke utenlandske avdelinger og institutter.

Budskapet fra det protestantiske nord

– You are the plan's constructor, I was the plan's executor, sa Eduard Sjevardenadse, tidligere utenriksminister under Gorbatsjov, til Johan Galtung da den såkalte Galtung-planen om en egen sikkerhetskommisjon i Europa ble opprettet i 1993.

Historien bak Organisasjonen for Sikkerhet og Samarbeid i Europa (OSSE, nå KSSE), der Galtung i følge ham selv hadde avgjørende innvirkning, beskriver noe av profilen til arbeidet i Transcend. Å skape mellomløsninger med uavhengige kommisjoner eller soner, er det transcenderende eller overskridende ved metodene.

Under foredraget på internasjonalt seminar tok Galtung langfredagsavtalen i Nord-Irland i fjor som eksempel på en kommisjon som ikke hører til noen av partene og som skal arbeide fram akseptable løsninger i konflikten.

– Det er en gammel tradisjon å reise med budskapet fra det protestantiske nord, hevdet Galtung.

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, og du når flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Oppgi navn og adresse. Leserinnlegg kan trykkes anonymt. Vi foretrekker tekst på diskett eller via e-post.

«Uitø var jo det spennende initiativet da det startet i 1972 med en integrert og helhetlig samfunnsvitenskapelig utdanning. Nå er dette borte - de tradisjonelle fagretningene og båstenkningen har overtatt.

Ideen om et multifaglig, tverrfaglig kulturt Fredsinstitutt- »

Les videre på side 18

Utopia

Studentavis i Tromsø

...er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Andreas Høy Knudsen

Kulturredaktør:
Marianne Søndmør

Deskansvarlig:
Ole Martin Jenssen

Fotoansvarlig:
André Kvernhaug

Internettansvarlig:
Harald Groven

Redaksjonen:
Per Steinar Moen, Anders Henriksen, Ingrid Hedlund, Ragnhild Vik Nilsen, Hadi Lile, Thomas Johansen, Erlend Bønes, Irene Foss, Cecilie Knoph Berg, Mette Strengenhagen, Hallgeir Løland Torpe, Per Christian Strøm, Asbjørn Moe, Turid Espelund, Trude Haugseth, Ingvild Holvik, Hilde Holmefjord, Nina Sandvik, Edel Cecilie Disch, Siri Vaggen Olsen, Vegard Bønes, Michael Wynn, Stian Andreassen, Dag H. Ellingsen, Marte Bull-Njaa, Anne-Britt Hofstad, Håvard Kolle Riis, Mikael Kahn og Bjørn Erik Haugen.

Adresse:
Universitetet – SVF
9037 Tromsø

Kontortid:
Mandag-fredag kl. 09.00-16.00
(Glassburet, SVF-kjelleren)

Telefon:
77 64 57 20 (Glassburet)
77 64 53 66 (Desken)

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@stud-org.uit.no

Internett:
http://www.utopia.no

ISSN:
0806-9611

Trykk:
Bladet Tromsø,
i et opplag på 5000

Annonsepriser:
Kontakt oss for tilbud, evt.
www.utopia.no/
annonse.html

Neste deadline:
08. april 1999

Neste utgivelse:
14. april 1999

Internasjonal fredskonferanse til Tromsø:

Studenter for fred i Tromsø: f.v. Mona Strøm, Line Kjelstrup, Johannes Hohjem, Asbjørn Moe, og Hadi Lile.

Tromsøstudentene tar initiativ til fredsstudier

Sekretariatet for UNESCO Norge har gått inn for at Tromsø blir åstedet for en større internasjonal fredskonferanse i år 2000. Universitetsledelsen, studentene og sentrene går sammen for å trekke store navn til byen. Konferansen kan åpne for fredsstudier ved universitetet.

Andreas Knudsen
tekst og foto

I følge Kim Nordli, ansatt ved SEMUT, kan navn som Mikhail Gorbatsjov, Dalai Lama og Rigoberta Menchu bli aktuelle i mai neste år. Et møte med den norske UNESCO-kommisjonen 19. april i Tromsø, vil praktiske an-

liggende klargjøres i forbindelse med ansvar og økonomi.

Etter Ole D. Mjøs' forslag om fredskonferanse under den internasjonale universitetskonferansen i Paris i fjor, har interessen for fredsaspektet ved universitetet i Tromsø blitt mye mer synlig. SEMUT – senter for miljø- og utvikling, administrerer et nettverk av forskere over hele verden og har nå sagt seg villig til å ta på seg sekretariatsansvaret for en fredskonferanse til neste år.

Studenter engasjert

Nylig ble foreningen AFKM – "arbeidsgruppa for freds- konfliktløsings- og menneskerettighetsstudier" lagt inn under internasjonal komite. Gruppen består av studentledere og andre interesserte som ønsker slik form for læring i Tromsø.

Under Johan Galtungs besøk nylig ble det holdt planleggingsmøte sammen med arbeidsgruppen. Hadi Lile, som er koordina-

tor for gruppen, ønsker å se nærmere på den fredsforskningen Galtung har ledet, og han utelukker ikke at eksterne lærekrefter må trekkes inn for å tilby studentene i Tromsø kompetanseutvikling i fredsrelaterte studier.

Innenfor alle fagområder

– Tromsø har blitt sett på som en periferi som har rettet blikket mot sør og fulgt strømmen der nede, sier Lile i et brev til studentrepresentanter ved universitetet i Tromsø. Han tror profileringen av Tromsø som studentby vil ha store fordeler av en fredsprofil gjennom en internasjonal konferanse til neste år og utvikling av relevante studier fremover.

Formålet er å integrere slike studier innenfor alle fagområder, en målsetning Ole D. Mjøs støtter overfor Utopia (nr. 3/99).

Symposium til unnsetning:

Frir til arbeidsmarkedet

Bedrifter har behov for alle typer kompetanse studenter kan tilby, og et stort symposium med representanter fra arbeidsmarkedet, fagsatte og studenter ved universitetet planlegges.

Andreas Knudsen

Det nye studentstyret har tatt initiativ til å forbedre kommunikasjonen mellom næringslivet og academia. I forrige uke ble det holdt planleggingsmøte med studenter fra samtlige fakultet, og noen dager senere ble det nedsatt et formelt arbeidsutvalg til symposiet.

– Mange avdelinger arrangerer egne møter mellom studenter og arbeidsmarkedsrepresentanter, men vi ønsker å skape en felles promotering av akademisk kompetanse utad, sier Margrethe Allern Brose, som er Universitets- og høyskoleansvarlig i studentstyret ved universitetet.

– Ikke bestilling

Allern Brose avviser mistanker om markedstil-

pasning og faren for at næringslivet vil få sjansen til å dirigere kompetanseutviklingen ved universitetet.

– Arbeidslivet må bli klar over hva vi har å tilby. Vi skal gi dem en a-ha-opplevelse, sier hun til Utopia.

For øyeblikket er studentstyreprerentant Markus Lie i Bergen for å følge næringslivssymposiet på Norges Handelshøyskole og trekke erfaringer fra deres kontaktnett med arbeidslivet. Det forventes at omtrent samme modell, som innebærer gjensidig oppdatering av tilbud, også kan anvendes i Tromsø.

– Hvem innenfor næringslivet er det dere frir til?

– Både offentlig og privat sektor, lokalt og nasjonalt, erfarer vi fra studentstyret.

Velg selv, bland fritt!
Over 70 utvalgte titler:

Ved kjøp av 2 stk.:

- KÅRE AND THE CAVEMEN / Long Day's Flight 'Till Tomorrow 111,-
- THE ROOTS / Things Fall Apart 111,-
- STEREOPHONICS / Performance And Cocktails 111,-
- MANIC STREET PREACHERS / This Is My Truth Tell Me Yours 111,-
- MADONNA / Ray Of Light 111,-
- THE CORRS / Talk On Corners 111,-
- OFFSPRING / Americana 111,-
- PAUL WESTERBERG / Suicaine Gratification 111,-
- FATBOY SLIM / You've Come A Long Way, Baby (2CD) . 111,-
- FURSLIDE / Adventure 111,-
- XTC / Apple Venus Vol. 1 111,-
- SHAWN MULLINS / Soul's Core 111,-
- THINKERBELL / Thinkerbell 111,-
- JOE COCKER / Greatest Hits 111,-
- U2 / The Best Of 1980–1990 111,-
- SEIGMEN / Monument 1989–1999 111,-
- ABBA / Abba Gold 111,-
- SOUNDTRACK / Lock, Stock And Two Smoking Barrels.. 111,-
- SOUNDTRACK / South Park 111,-
- RIVERDANCE 111,-
- ELENI KARAINDROU / Eternity And A Day 111,-
- KATIA CARDENAL / Navegas Por Las Costas 111,-
- THE REAL GROUP / One For All 111,-
- BO KASPERS ORKESTER / I Centrum 111,-
- RY COODER / Buena Vista Social Club 111,-
- RUBEN GONZALES / Introducing 111,-
- ERYKAH BADU / Baduizm 111,-
- NILS PETTER MOLVÆR / Khmer 111,-
- UNDERWORLD / Beaucoup Fish, DubNoBass & Second Toughest. 111,-
- R.E.M. / Up & Automatic For The People 111,-
- ALANIS MORISSETTE / Supposed Former & Jagged Little Pill 111,-
- SKUNK ANANSIE / Stooch & Paranoid And Sunburnt.. 111,-
- BOB SINCLAR / Paradise 111,-
- EVERLAST / Whitey Ford Sings The Blues 111,-
- JIMI TENOR / Organism 111,-
- MASSIVE ATTACK / Mezzanine 111,-
- NATACHA ATLAS / Gedida 111,-
- MIDNIGHT CHOIR / Amsterdam Stranded 111,-
- PLACEBO / Without You I'm Nothing 111,-
- BELLE AND SEBASTIAN / The Boy With The Arab Strap . 111,-
- BOB HUND / Jag rear ut min sjæl! Allt skall bort!!!! 111,-
- SMASHING PUMPKINS/ Mellon Collie (2CD) 111,-

PLATEKOMPA NIETS TOPP 15 139⁵⁰ / 149⁵⁰

1. LENE MARLIN / Playing My Game 139⁵⁰
2. BLUR / 13 139⁵⁰
3. SKUNK ANANSIE / Post Orgasmic Chill 139⁵⁰
4. THE CARDIGANS / Gran Turismo 139⁵⁰
5. ABSOLUTE MUSIC 26 149⁵⁰
6. MOTORPSYCHO / Roadwork Vol. 1 139⁵⁰
7. LAURYN HILL / The Miseducation Of Lauryn Hill 139⁵⁰
8. VAN MORRISON / Back On Top 139⁵⁰
9. WILCO / Summerteeth 139⁵⁰
10. VONDA SHEPARD / Songs From Ally McBeal 139⁵⁰
11. ELTON JOHN / Elton John & Tim Rice's Aida 139⁵⁰
12. ULF LUNDELL / Når jeg kysser havet – Ulf Lundells beste (2CD) 149⁵⁰
13. KULA SHAKER / Peasants, Pigs & Astronauts 139⁵⁰
14. CHER / Believe 139⁵⁰
15. EVA DAHLGREN / Lai Lai 139⁵⁰

OSLO

Bogstadveien 40

Man-fre 10-22, lør 10-20, søn 13-19

Byporten Shopping

Man-fre 9-22, lør 10-20, søn 13-19

Grønland T-banesenter

Man-fre 10-22, lør 10-20, søn 13-19

Stortingsgaten 22

Man-lør 10-22, fre-lør 10-24, søn 13-22

TRONDHEIM

Munkegata 31

Man-fre 10-22, lør 10-20, søn 13-19

TROMSØ

Nerstrandgata Senter

Man-fre 10-20, lør 10-18

Midler til studiekvalitet:

Juss tar potten

Studieveileder på Jur.fak. reagerer med glede, men understreker at juss har fordeler sammenliknet med andre fagområder. Fakultetet holder en intensiv oppfølging av studentene og forsøker å finne enda bedre metoder fremover. På tross av ønske om bedre koordinering av studiekvalitet, ble juss tildelt halvparten av de avsatte midlene på årets budsjett

Andreas Knudsen og André Kvernhaug (foto)

-Hva synes du om at juridisk fakultet blir et mønsterfakultet på studiekvalitet?

-Jeg kjenner ikke til søknadene fra de andre fakultetene i år, men vi står ganske sterkt, sier Danuta Andersen, studieveileder på rettsvitenskap. Hun kan fortelle at juss fører fortløpende evalueringer underveis i semesteret - i samarbeid med studentene. Fakultetet, som er det minste ved universitetet i

Tromsø, søkte om til sammen 440.000 kroner - det største enkeltbeløpet fra den særskilte potten i år. Utopia kunne like etter styrets behandling informere studieveilederen om bevilgningene, som signaliserer en anerkjennelse av studiekvalitetsarbeidet ved fakultetet.

Dette er første år med søknadsgang direkte opp mot administrasjonen - de siste årene har fakultetene selv sittet med midlene til forbedring av studiekvalitet. Det viste seg i rapportene fra de enkelte avdelingene at fakultetene selv ikke

var i stand til å delegere midlene til studentenes beste. Derfor ble det etablert en sentral pott for slike midler.

Fremst i Norge

Juridisk fakultet i Tromsø kan skilte med noen av de fremste studieløsningene i landet. På grunn av få lærekrefter i Tromsø, er juss fullstendig avhengig av eksternt kompetanse i undervisningen, fastslår Andersen overfor Utopia.

I søknaden til studieavdelingen om studiekvalitetsmidler er *praktisk juridisk kurs* ett av tiltakene. Kurset er beregnet på studenter ved fjerde avdeling og omfatter et 10-vektallskurs i praktisk prosess, forhandlingsteknikk, alternativ konfliktløsning og etikk.

- Fordelen med dette kurset er at studentene kan fortsette med obligatorisk undervisning underveis, forteller Andersen, og legger til at *praktisk juridisk kurs* er unikt for Tromsø.

Ordningen er utarbeidet i samarbeid med byretten i Tromsø, og de 12-13 studentene som har meldt seg på kurset hittil i år, får alle tilbud om kvalifisert veiledning underveis.

Til forskjell fra Humanistisk fakultet, som er utnevnt til prøveprosjekt for prosjekt- og problemorientert læring, har juridisk fakultet aktivt tatt med studentene på råd. Utopias journalister fikk selv se brevet til studentutvalget på juss, der orienteringsbrev fra universitetets administrasjon var vedlagt.

Tilbud til alle studentene

Et av de andre tiltakene som styret

Fornøyde jurister: f.v. Thor Arne Angelsen fra juristenes studentutvalg, jussdirektør Olaug Husabø, studieveileder Danuta Andersen og Eskild Freibu, student på 4. avdeling.

gikk inn for å støtte, er nybegynner-kollokviene for studenter på første avdeling. Ordningen innebærer mellom åtte og ti timer gruppearbeid hver uke - med veiledning av studenter fra fjerde avdeling.

- Nybegynnerkollokviene fungerer gjennom hele studiet, hevder Danuta Andersen, som ser svært positivt på at fakultetet får beholde sine studenter gjennom det normalt seks år lange studiet. I søknaden om studiekvalitetsmidler er det også prosjektert skrivekurs for andre til fjerde avdeling - dessuten egne kurs for studenter som stryker til eksamen på 3. avdeling. Et annet forsøk på å forbedre studiekvaliteten, er et planlagt *virtuelt seminar*.

- I samarbeid med Bergen har vi oppgaveløsning i sivil prosess på Internett, informerer studieveileder.

Den progressive ideen innebærer også oppgaveløsning i strafferecht og forvaltningsrett, og det er kompetente fagansvarlige til prosjektet.

Vanskelige forhold

Juridisk fakultet ved universitetet i Tromsø har lenge slitt med lave bevilgninger og dårlig bemanning. Studenter på fjerde avdeling Utopia har vært i kontakt med, stiller seg skeptisk til administrasjonens prioritering av jusstudentene.

- Vi er selvsagt veldig glad for de midlene som er kommet til studiekvalitet, når vi ikke får så mye ellers, sier Thor Arne Angelsen, som sitter i JSU - juristenes studentutvalg.

I bygget sammen med driftsavdelingen er det trang og lavt under taket, og doktorgrads-studentene har sittet i midlertidige brakker.

Fiskerihøyskolen avvist - fikk midler likevel

Direktør Overvaags innstilling til styret gikk ut på null bevilgning til Norges Fiskerihøyskole, grunnet brudd på retningslinjene for tildeling av studiekvalitetsmidler og for sen innlevering av søknad. NFH søkte om penger til interaktive dataprogram på økonomi. Representanter fra studentrådet på NFH klaget senere til universitetets styre på at de ikke var tatt med på råd i studiekvalitets-prosjektet.

Studieveileder Asbjørn Drengstig sier til Utopia at studentene har vært med på råd hele veien.

- Det har vært arrangert møte med både vitenskapelige og studenter, men flere kunne ha møtt opp, sier Drengstig.

Det er dessuten søkt om utsettelse av fristen for prosjektbeskrivelse og rapport i saken. Drengstig mener at fristen som var satt for 1999 (1. mars), var altfor kort.

Det endelige vedtaket i universitetets styre ble 25.000 kroner for søknader fra NFH i løpet av året - midler som ble tatt fra styrets reserve. I tillegg overfø-

res en tilsvarende restsum fra fjorårets tildeling, uten at retningslinjene for benyttelse endres.

- Kommer dere til å kansellere innkjøpet av programvare?

- Det må vi sette oss ned og se nærmere på. Vi er opptatt av å holde oss innenfor retningslinjene, forsikrer studieveileder Asbjørn Drengstig ved fiskerihøyskolen, som mener det er et nedslag at avdelingen ikke fikk innvilget midler til studiekvalitet i første omgang.

Master of Science (MSc)

Velg en internasjonal anerkjent utdanning som styrker dine fremtidige nasjonale og internasjonale karrieremuligheter innen følgende fagfelt:

- Financial Economics
- Energy Management
- International Business
- Strategy
- Marketing

- Et fordypningsstudium • Små klasser - interaktiv læringsmiljø • Studenter fra hele verden - internasjonal atmosfære • Utvekslingsprogrammer for ytterligere internasjonal erfaring • Heltidsstudium over to år • Mulighet for fleksibel fremdrift av studiet • All undervisning på engelsk • Grunnlag for opptak til doktorgradsutdanning • Opptakskrav: Bachelor degree eller tilsvarende norsk utdanning (can.mag.grad, diplomøkonom/-markedsfører, ingeniør, e.l.) • GMAT score på minimum 500

For mer informasjon, kontakt:

The Graduate School - Handelshøyskolen BI, postboks 580, 1301 Sandvika. Tlf: 67 55 76 56 / 67 55 77 11 Fax: 67 55 76 60 E-mail: graduate@bi.no Internett: www.bi.no

BI

Handelshøyskolen BI

Underskudd i kantinene

Det foreløpige regnskapet for studentsamskipnadens kantiner viser et driftsunderskudd på 500.000 kroner. Opprettelsen av nye kantiner på farmasibyget og historieseksjonen har resultert i store etableringskostnader, men også eldre kantiner viser svake resultater.

Kantinene på Mat.nat.fak. og fiskerihøy-

skolen går akkurat i balanse, men medisin- og helsefagskantina er den eneste som går med solid overskudd.

Samskipnaden i Tromsø ønsker å se nærmere på driften av kantina på Tromsø Museum, som ikke har studenter og som går med tap.

Synliggjøring av kompetanse

– Slik det er i dag får eventuelle arbeidsgivere kun et eksamensutskrift og et diplom fra arbeidssøkende studenter. Dette er den eneste kontakten som er mellom universitetet og samfunnet, sier Torgeir Knag Fylkesnes. Nå ønsker han å opprette et vurderingsorgan for studenter ved universitetet.

Marianne Søndmør

Som studentrepresentant og tidligere studentstyreleder mener Fylkesnes at det mangler et organ som synliggjør kompetansen blant studentene. Han viser til et utvalg ved Universitetet i Bergen som heter LEXwell – samfunnsviternes næringslivsutvalg. Dette er et organ dannet av statsvitere som ønsket å gi studentene dokumentasjon på deres kompetanse. I ettertid har disse invitert til møter mellom ulike næringer og studenter. I begynnelsen henvendte man seg til fem-seks bedrifter (blant annet Geelmuyden Kiese, Den norske Bank og Telenor Forskning og Utvikling),

men i dag er det betraktelig flere som har vist sin interesse. Tradisjonelt ser man at næringslivet er usikker på hvilke studenter som kan brukes til hva. Fylkesnes mener et lignende organ ved Universitetet i Tromsø kan bidra til å bevisstgjøre de mulighetene som finnes.

– Jeg vil aldri se på universitetet som en produktleverandør. Her er det snakk om å gi signaler på den kompetanse som finnes blant oss. Universitetet må være autonomt og fortsatt stå uavhengig av markedskreftene.

Økt engasjement

Fylkesnes mener det bør være en selvfølge at studenter som har vist engasjement ved siden av studiene sine og sittet i ulike verv, rangerer høyere enn andre studenter.

– Jeg tør påstå at det er som handlende student jeg har lært mest. Det å være i stand til å generere samarbeid med faktiske kunnskaper og kreativitet skaper ressurspersoner, sier Fylkesnes. Han synes det er rart at ikke det har blitt gjort noe arbeid på dette tidligere og at det er studentene selv som må skape et slikt tilbud. Samtidig vil en slik ordning kunne bidra til at flere studenter faktisk engasjerer seg i blant annet studentveiferd.

Sammensatt organ

Torgeir Knag Fylkesnes ser for

seg et organ sammensatt av ledere fra de ulike studentorganisasjonene, som for eksempel leder av Studentsamfunnet, redaktør i Utopia og leder i TSI, samt en tilsvarende representasjon fra de vitenskapelig- og administrativt ansatte. Et sekretariat kan bakes inn i en av stillingene. Kompetansen disse har, er i denne sammenheng av ren formell betydning for å kunne vurdere de ulike henvendelsene. Det er kun studenter med en fullført grad som kan be om en vurdering.

Innbakt i systemet

Forslaget bør ikke være noen budsjettsak, sier Fylkesnes, som ønsker at det vurderes så fort som mulig, men først må den tas opp i studentstyret, dernest universitetsstyret, legger han til.

– Forhåpentligvis vil vi kunne se resultatet av denne prekære mangelen ved universitetet allerede i løpet av våren. Dette vil i tilfelle falle på studentstyrets og universitetsstyrets saks-prioriteringer.

– Her er det snakk om å rette opp universitetssystemet, avslutter Fylkesnes.

Engasjerte studenter:

– Knebles av staten

■ Ketil Steigen mener at statens studiepolitikk er ødeleggende for studenter som ønsker å engasjere seg i studentveiferd ved siden av studiene sine.

■ Han kjenner til mange studenter som ikke klarer å følge normal studieprogresjon

fordi organisasjonsarbeid tar for mye tid.

■ Steigen ønsker større valgrihet for studenter som ønsker å ta pause fra lesesalen for å arbeide i studentorganisasjoner. Vekt-taliskompensasjon bør vurderes.

Faksimile fra Utopia nr. 2 1998.

Elendige søknader om støttemidler

Årets studentforeninger ble avslått i stor stil under studentstyrets behandling i forrige uke. Manglende regnskap og budsjett og overskridelse av frister gjorde et slett inntrykk.

Andreas Knudsen

Avslagene ble mange under behandlingen i arbeidsutvalget, der mye slett arbeid måtte gjennomgås. Tromsø Kristelige Studenterforening, studenter mot EU, ESTER, ISI, Juristforeninga, Fiskerifaglig Forum, RUPHUS og Steinbiten fikk begrunnede avslag. De fleste andre søkerne måtte bite i seg en mye lavere tildeling enn de søkte om. Kun PLACEBO fra farmasistudentene mottok det forespurte beløpet – 2000 kroner.

– Det har vært et formål for studentstyret å gi mindre støttemidler i år enn tidligere, fremgår det av brev til representantene i styret. Grunnen skal være lavere bevilgning fra universitetet. Dessuten har det vist seg nødvendig å ha disponible midler til studentforeninger som opprettes i løpet av året – og til løpende søknader til arrangementer underveis.

Det viste seg at søknadsgangen og selve dokumentet hadde mye å si for tildelingene. Studentforeningen RUPHUS på Mat.nat.fak. ble blankt avvist på grunn av for sen innlevering av søknadsdokumentet.

– Dette har vært grunn god nok, svarte Asbjørn Moe på spørsmål under styremøtet forrige tirsdag. Moe stod for behandlingen av de fleste søknadene og gav klart uttrykk for at arbeidet fra studentforenin-

gene har vært mangelfullt. Nestlederen i studentstyret bekrefter at informasjon om søknadsfrist og vilkår for tildeling har vært gitt alle søkerne skriftlig og via annonse.

Flere av søkerne hadde ikke avholdt årsmøte, og medlemslistene var gjennomgående unøyaktige og uten gode nok opplysninger, erfarer Utopia fra årets behandling.

Asbjørn Moe måtte avslå mange av søknadene om støttemidler.

ARKIVFOTO

Folkelig utveksling

De nordiske land har også en felles historie. En gang var vi nærmere hverandre både språklig og kulturelt. Dette er det flere unge som er opptatt av. Nordjobb har i over åtti år sørget for reiselystne over de nordiske grensene.

Marianne Søndmør

De fleste nordiske ungdommer reiser sørover til varme strøk. Årlig drar hundretalls som backpackere på vei til opplevelser og inntrykk. Nå er det også mange som ønsker å styrke kunnskaper samt kontakter med andre nordiske landsmenn. Derfor kan Nordjobb være et godt organisert tilbud.

Uttekslingsprogram

Nordjobb er en uavhengig, nordisk organisasjon med kontor i alle de nordiske landa samt diverse lokalkontor. Den norske organisasjonen er medlem av Foreningen Norden og finansieres via midler fra Kulturdepartementet og medlemskontingentene. Utvekslingsprogrammet går ut på å ordne ungdommer sommerjobb i et av de nordiske landa samt bosted. Det er som regel tilfeldig hvilke jobber som tilbys - ofte er det innen servicenæringene. Dette avhenger av hva den enkelt ønsker å jobbe med selv.

– Det er et godt opplegg som er velorganisert, sier Randi Haraldstad.

Selv har hun deltatt på to Nordjobb-arrangement, det ene som arbeidstaker på et fiskebruk på Færøyene, det andre var et sosialt arrangement i Helsinki under tittelen "Saunaespressen"

Godt organisert

– Første gang var jeg i Klakkvik hvor jeg bodde sammen med fire andre. Jeg ringte arbeidskontoret i Torshavn på egen hånd men ble oppfordra til å kontakte Nordjobb da det er høy arbeidsledighet og vanskelig med bosteder på Færøyene. Det gikk strålende. Vi hadde vanlig arbeidsdag med mulighet for sosiale arrangement på kveldstid og i helgene.

Sosialt

Nordjobb har et eget fritidsprogram som alle kan ta del i. Der er egne fritidsledere som tar hånd om ungdommene som er på utveksling når det gjelder praktiske spørsmål. Disse er også med på å arrangere fritidsprogrammene.

– Enkelte synes kanskje det er et minus å reise under så velorganiserte forhold. De fleste vil jo gjerne reise på egen hånd, men jeg har kun positive erfaringer med utvekslingen. Da jeg deltok på Saunaespressen i Helsinki gikk vi ut og inn av saunaer dagen lang men deltok også på turer hvor vi stiftet bekjentskap med finsk kultur og arkitektur. Nordjobb er et tilbud ikke et krav, fortsetter Haraldstad. Hun kommer til å henge opp søknadsskjema på oppslagstavler rundt omkring men oppfordrer interesserte til å stikke innom henne på stand foran UB eller hente søknadsskjema på studieavdelinga.

Nye på velferd i studentstyret:

Knoll og Tott banna bein!

Velferdsposten satt langt inne for Ingrid Hovda Lien og Katrin Elvevoll, som nå går fullt inn for samarbeidet mellom universitetet og høyskolen for å få studenthus og sosiale samlingssteder rundt på avdelingene. Johanne Skoe Jakobsen har trukket seg fra studentstyrets arbeidsutvalg.

Andreas Knudsen
André Kvernhaug (foto)

– Vi kjente hverandre ikke fra før, men etter fjorten dager er vi blitt Knoll og Tott – vi samarbeider strålende, sier de to jentene, som skal jobbe to dager hver i uka. Blant utfordringene deres er arbeidet med idrettshall, studenthus, tidligere utbetaling av studielån, økt stipendandel, støtteordninger, økte overføringer til studentsamskipnaden og de kommunale sosialtilbudene til studenter i byen.

En lang og innstendig spørrende måtte til da studentstyret ble stående uten velferdsansvarlig i sitt arbeidsutvalg i februar. Stillingen som leder for velferds- og studiefinansieringspolitisk komite er i utgangspunktet 100% kompensert og innebærer full kontortid hele uken. For både Ingrid og Katrin ville full arbeidstid ha satt en stopper for studiene i statsvitenskap og psykologi, men da forslaget om oppdeling av stillingen til to ganger førte prosent, ble vervet aktuelt.

To gode naboer

Katrin Elvevoll har ikke noe til overs for den profileringen kommunen, universitetet og høyskolen har gjort gjennom kampanjen "ett vekt-tall, og du er hekta!".

– Hvor lenge skal man kjøre på

at Tromsø er så eksotisk? sier hun og legger til at Tromsø har ord på seg for å være spesiell, Nordens Paris osv.

– Hvorfor ikke heller profilere Tromsø gjennom et studentskip?

Katrin har tro på at et studentskip ville være en idé også næringslivet vil tenne på og at rekrutteringen kommer til å styrkes gjennom et sosialt samlingssted for studentene. Det er hun som har ansvaret for utvalget De To Gode Naboers Råd og som skal arbeide med integreringen av studentvelferd mellom høyskolen og universitetet. Hun har stor tro på at høyskolen etter hvert kommer sterkere på banen i velferdssamarbeidet.

– Det er vanskelig for høyskolestudenter å engasjere seg når de har obligatorisk klasseromsundervisning og full skoledag, medgir hun, og sier at en organisasjonssekretær for høyskolestudentene er i emning. Vi får høre at den beste samarbeidsformen mellom universitet og høyskole vil være at Katrin og Ingrid tar den praktiske delen av arbeidet for felles velferd, og at høyskolen kommer på banen så godt det lar seg gjøre.

Kommunevalgkampen

Ingrid Hovda Lien ser ingen problemer med å kombinere det sosiale og læremessige miljøet.

– Velferd er kanskje det viktigste for å kunne lære – sosialt liv og et bra sted å bo, fastslår hun. I forbindelse med den forestående kommunevalgkampen har både hun og Katrin planer. Ingrid understreker at kampen for å få et studenthus er en kommunal sak som ikke skal bli glemt av det kommende kommunestyret.

– Vi må starte en debatt om studentene som ressurs i forhold til Tromsø som velferdskommune.

Det er gjennom dette aktuelt å tvinge politikerne til å ta stilling til dette spørsmålet, slik at man kan konfrontere de senere dersom studentene neglisjeres.

– Hver student legger igjen 60.000 kroner hvert år her i byen, og dette må politikerne ta hensyn til, legger hun til.

Nødvendig tillit

Det siste året har engasjementet blant Tromsø-studentene blitt kraftig kritisert av representanter for forskjellige studentforeninger. Helt inn i studentstyret har man erfart liten oppslutning om arbeidskrevende oppgaver.

– Hvordan er motivasjonen deres for å gjøre en hard innsats? spør Utopia de nye velferdsjentene.

– Etter ti timers styremøter kan vi gå ut med smil om munnen, sier

Ingrid Hovda Lien og Katrin Elvevoll deler ansvaret for velferd for studentene.

Katrin, som hevder at både hun og Ingrid er topp motiverte for å jobbe administrativt for studentene. Årets gruppe er en sammensveiset gjeng med godt arbeidsmiljø, hevder de.

Katrin stod opprinnelig som vara på Studentvenstrelagets liste, og hun hadde ingen planer om å aktivisere seg.

– Under spørreunden så jeg

muligheten til å hoppe i det, etter å ha stått på sidelinjen veldig lenge.

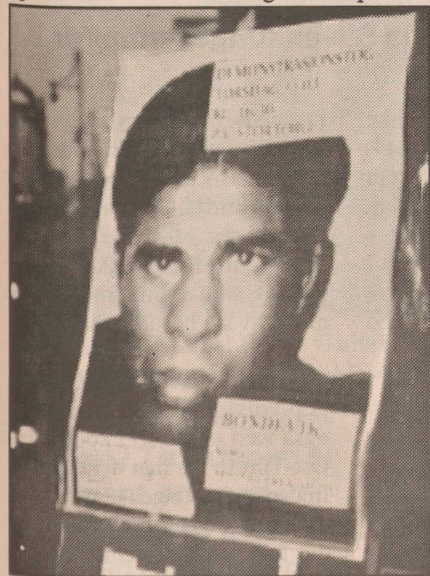
Hun ble nominert foran listens to forhåndskumulerte toppkandidater – etter denne tilliten tilbød Ingrid seg å ta den andre delen av vervet. Ingrid har tidligere sittet i ulike verv på SVF og er aktivt med i Studentsamfunnet i Tromsø. Fra samfunnet har hun ord på seg for å være rask å ordne oppgaver.

Bryter Menneskerettighetene

– Tilbakesending av flyktninger er en ren rutinesak, sa Henrik Broberg fra Regnbuen rett før kirkeasylanten Thelipan Kumaresamys fikk beskjed om at han ville bli flydd tilbake til Sri Lanka.

Marianne Søndmør
Lars Konradsen (foto)

For to uker siden ble Thelipan Kumaresamys pågrepet av britisk grensepolitikk og sendt tilbake til Norge uten passet

– Tilbakesending av flyktninger er en ren rutinesak, sa Henrik Broberg fra Regnbuen rett før kirkeasylanten Thelipan Kumaresamys fikk beskjed om at han ville bli flydd tilbake til Sri Lanka.

sitt. To dager satt han vekselvis på asylmottaket på Snarøya og Gardemoen. Nå risikerer han å bli torturert og fengslet i Sri Lanka.

Joseph Pararajasingham, leder for den Tamilske United Liberation Front parlament-gruppen, sier til Tamil Net 13 mars i år at Sri Lanka er "øyen med terror". Minst 62 soldater fra geriljagruppen de tamilske tigre og regjeringshæren skal ha mistet livet i kamper i den østlige delen av Sri Lanka på nyåret. Over 55.000 mennesker har mistet livet i kampene på Sri Lanka de 26 årene kampen mellom regjeringen og tamilske opprørere hittil har vart. I følge rapporten for 1997 fra FNs arbeidsgruppe for ufrivillige forsvinninger, var Sri Lanka det land med høyeste antall "forsvinnere" i 1997. Arbeidsgruppen sier at de mest utsatte personene er tamiler som er internflyktninger på grunn av konflikten.

Ingen er i tvil om at der er svakheter i norsk asylpraksis. Stadig flere menneskerettighetsorganisasjoner, politiske partier og jurister stiller spørsmål ved statters bruk av blant annet visumtvang og straff for medvirkning i transport av flyktninger. Dette gjelder også Norge. I tillegg unnlater norske domstoler å overprøve forvaltningens vedtak i asylspørsmål.

Kurs for studenter på universitetet og høyskolen i Tromsø

**BEDRE SELVTILLIT
BEDRE EKSAMENSFORBEREDELSE**

Foredragsholder: HELGE HAUGE
Universitetsstipendiat,
Program for læringsforskning,
ved Universitetet i Bergen

FREDAG 16. APRIL 1999
KL. 12.00 - 16.00
Nedre lysthus

Deltakeravgift: kr. 100,- for studenter
Kr. 300,- for andre

Arrangør av kurset er Studentenes sosialtjeneste

Påmeldingsfrist torsdag 8. April 1999

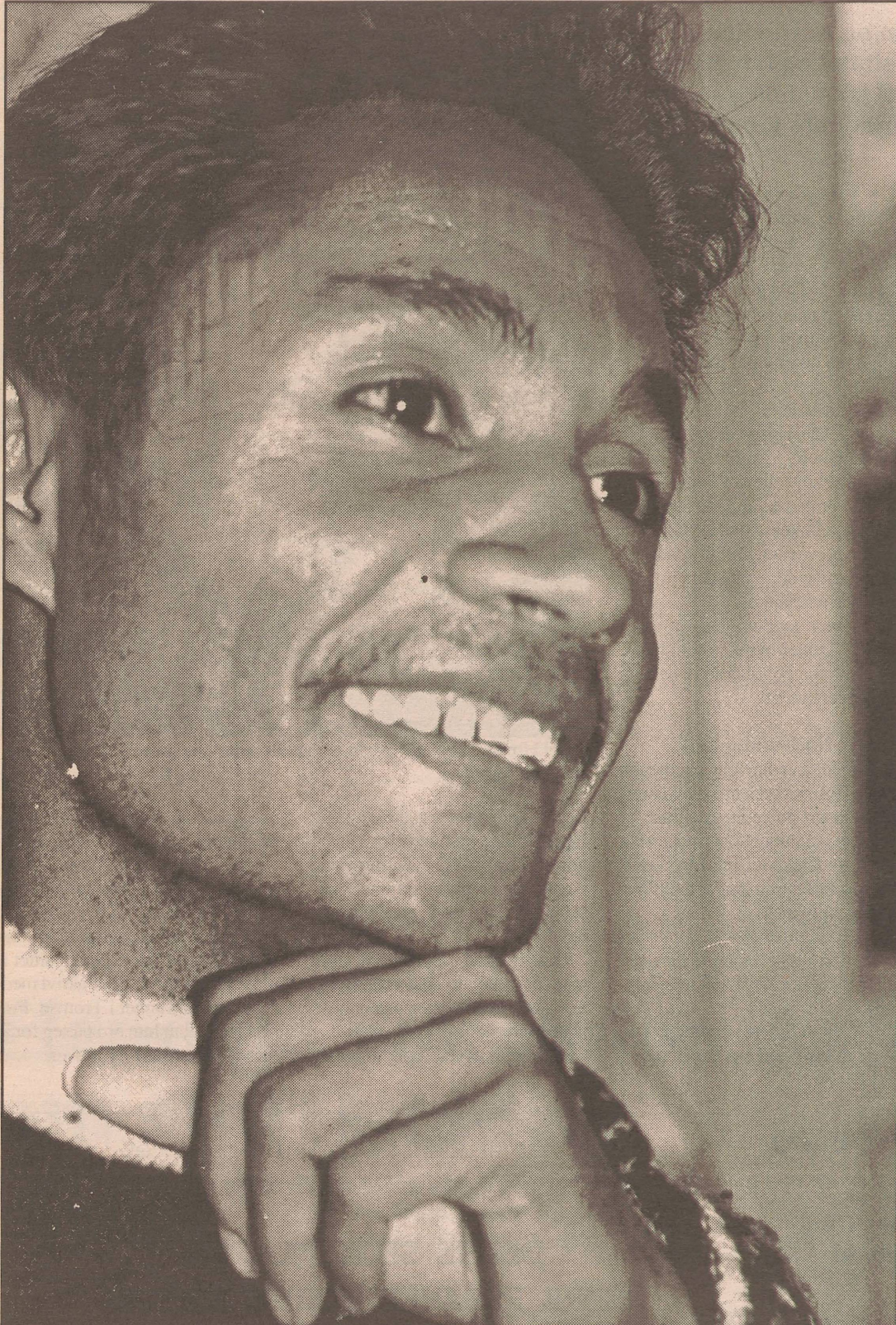
Påmelding til Studentenes sosialtjeneste
Adr: Sv-fak, Uitø, 9037 Tromsø
eller

Tlf: 776 45323/ 44166/ 44545

E-mail: sostje@stud.isv.uit.no

Husk å oppgi adresse/tlf. ved påmelding slik at vi kan nå deg med videre informasjon om kurset

ISFiT-99

Antero Benedito da Silva

Antero Benedito da Silva: Studentenes fredsprisvinner

– Min visjon er et land uten militærstyrke – en vakker liten øy i pakt med natur og folk ute i havet mellom Australia og Indonesia, sier Antero Benedito da Silva (30 år) fra Øst-Timor. Han er den første vinneren av studentenes fredspris.

Utdanning er noe av det viktigste og første som må forbedres etter frigjøringa. Penger som i dag går til det militære, bør heller gå til utdanning, mener da Silva.

– Øst-Timor er en øy som ligger mellom Indonesia og Australia. Hvis disse landene ikke er fiendtlige, så finnes det ingen trussel. Vi trenger ikke militære styrker i fremtiden, sier han med et smil.

Frigjøring av folket

Antero da Silva er leder for Est Timor Students' Solidarity Council – ETSSC. Organisasjonen har i det siste vært den ledende og fremste arbeidskraft for etablering av forsoning, samarbeid og fred i Øst-Timor.

– Hva vil denne prisen ha å si for situasjonen?

– Effekten av studentenes fredspris vil ha to mulige konsekvenser med hensyn til økt oppmerksomhet. For det første vil prisen kunne oppmuntre oss til å jobbe enda hardere, gi oss mer tyngde og legitimitet. Det andre er at folk kanskje vil kunne miste

hodet fullstendig, sier da Silva til Utopia, og presiserer at opprør og vold vil kunne bli en konsekvens.

– Hva er det framtidige hovedmålet for studentene i Øst-Timor?

– Fred er ikke det samme som fravær av krig. Vårt mål er i så måte ikke bare å stoppe den umiddelbart synlige volden – frigjøring av folket er målet. Forsoning, demokrati og samarbeid er det som må utgjøre basisen for etableringen av et fredelig samfunn. En langvarig fred er derfor vårt hovedmål.

Burma & Øst-Timor

– På hvilken måte kan studentene i Øst-Timor fungere som et forbilde for andre?

– Vårt land er et lite land, noe som gjør at våre råd ikke nødvendigvis vil være generaliserbare for andre konflikter. Men vi er i ferd med å inngå samarbeid på tvers av landegrensene. Jeg har her på ISFiT-festivalen truffet studenter fra Burma. Studentenes situasjon i Burma bærer svært mange likhetstrekk med konflikten i Øst-Timor. Vi får se hva som kommer ut av det.

– I ETSSC sitt arbeide er det brukt svært mye dialog. Hva går dette konseptet går ut på?

– Folk må bli oppmerksom på at en forandring må til. Landsbyer og grupper over hele landet fikk besøk av studenter som oppfordret til gruppediskusjoner og dialog. Opplysning så vel som engasjement og liv er målet med disse dialogene. Et aspekt av forsoning og samarbeid er selvsagt også viktig å ta med her. Et av de største problemene er faktisk å få folk til å bry seg.

Morten Harket var blant artistene på sermomonien

Fredspris-seremonien

Morten Harket er en av dem som aktivt støtter da Silvas tunge kamp for uavhengighet. Det handler om oss...

– ISFiT viser at vi ikke er alene i vår kamp, sier en stolt prisvinner.

– Jeg har sett mange folk dø, elvene er blitt fylt med blod og landsbyene våre har brent. Men vi er optimistiske og inviterer til dialog og samarbeid. Vi har lært at mange studenter anerkjenner vår sak.

Antonio Bendito da Silva rettet også en spesiell takk til de demokratiske forkjemperne i Indonesia og presiserte at konflikter ikke bare finnes i Øst-Timor, men mange steder i verden.

– Forsoning og et bedre samfunn for hele verden er håpet når vi nå entrer år 2000.

– Sviktet av vestlige styresmakter

Carmel Bujardjo, leder for en organisasjon som støtter politiske fanger og kjemper for menneskeretter i Indonesia, var hovedtaler under denne seansen. Hun rettet kraftige angrep mot

vestlige styresmakter og media, der hun viste hvordan Storbritannia offentlig hevdet at Øst-Timor ikke er i stand til å klare seg som selvstendig nasjon. – Det ville derfor være best om Øst-Timor ble integrert i Indonesia. Drapet av to vestlige journalister ble også dysset ned av den britiske regjeringen.

Tromsøs representant

Vedad Hadziavdic, som studerer ved universitetet i Tromsø, representerte utnevnelser-komiteen og var den som overrakk prisen til da Silva. Han påpekte i festtalen hvor heldige vi er i Norge og hvor fjernt vi er fra virkeligheten til studentene i Øst-Timor.

Dette var også et moment under nomineringen til studentenes fredspris, ifølge Vedad.

– For hvem er vi her i Norge til å

bedømme hvem som har gjort den beste innsatsen? spurte han.

Komiteemedlemmenes legitimitet har tidligere blitt kritisert, og Vedad kjørte seg ganske kraftig. Til å begynne med ble han ikke en gang godtatt som komiteemedlem på grunn av sin bosniske bakgrunn.

Morten Harket

Pop-artisten Morten Harket har også vært engasjert i konflikten i Øst-Timor. Da han deltok under fredspris-utdelingen i Trondheim, satte han fingeren på hvor lite media fokuserer på denne konflikten.

– det handler om oss, deklamerte Harket kritisk mot norske holdninger. Selv om han ikke forklarte utsagnet, rammet kritikken både norsk trang til eksponering og vestens medvirkning til at konflikten i Øst-Timor ikke avsluttes.

Finnes det moral i krig?

Er etikk i krig en selvmotsigelse? Er ikke krig noe av det mest uetiske som finnes? Dette er spørsmål som ble tatt opp på intimmøtet med Greg Reichberg fra PRIO – fredsinstittuttet i Oslo

Greg Reichberg har opplevd å bli intervjuet og funnet for snill for det militære i USA.

– I krig må du være ond! Hele poenget med krig er å være slem. En halv million kvinner ble for eksempel voldtatt under krigen i Rwanda, påstod Reichberg, som mente at mangelen på moral bringer ut det verste i folk.

– På den ene siden har vi politisk realisme, på den andre siden pasifisme. Pasifismen bygger på at man aldri bør gjøre noe galt – uansett hva. Den spirituelle velferd overstiger her hensynet til ens fysiske kropp. Her er idealet ikke vold og en ikke-aggressiv atferd, der fornuften søker å vinne frem i en konflikt. Gandhi representerer åpenbart et slikt ideal.

– En slik form for motstand kan være effektiv så lenge motstanderen ikke er fullstendig vill, som for eksempel Hitler, la Reichberg til.

Regler i krig

– Erklæring av krig er kanskje

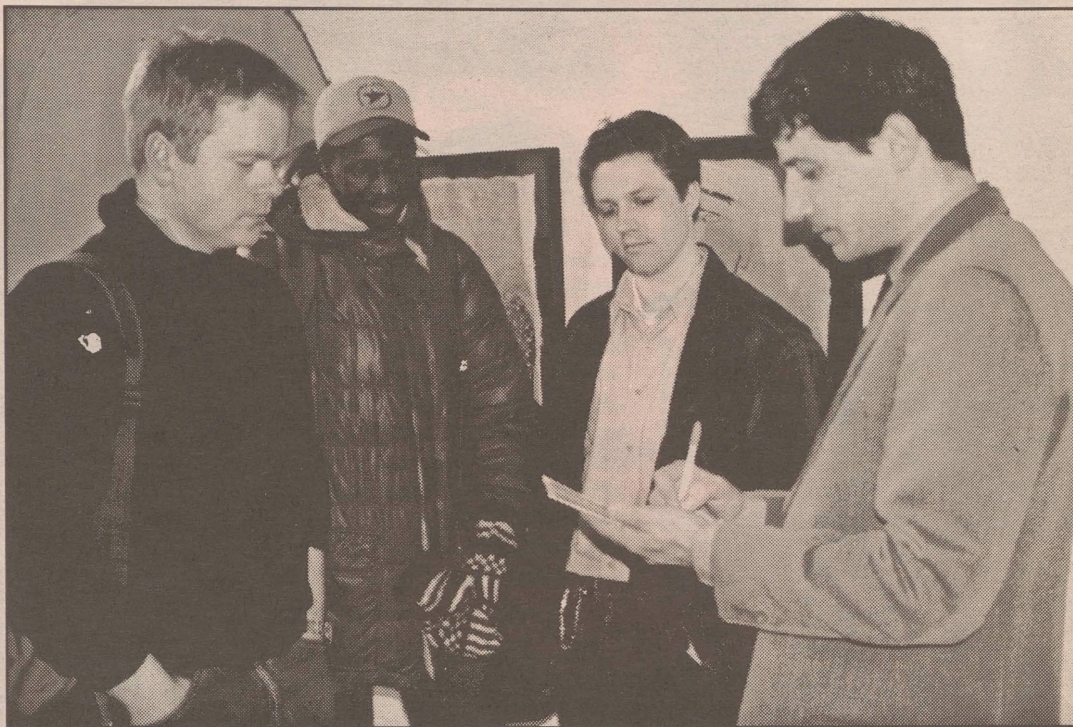
det mest alvorlige som erklæres av mennesker. Begrunnelsen for en slik beslutning bør derfor være rimelig vanntett, ble det sagt.

Derfor kan krig bare erklæres av legitime kanaler. I USA er det faktisk kongressen, og ikke presidenten – som har denne fullmakten. Dessuten kan man bare gå til krig hvis det er i selvforsvar eller av *barmhjertighet*; for å hjelpe andre. Man må altså tenke på at intensjonen er såkalt "rett".

– Det er i realiteten bare én intensjon som er rett, nemlig fred, sier fredsforskeren Reichberg.

Rett handling i krig

– Er man først kastet inn i en krig, så er det to prinsipper som særlig bør følges. Det ene er prinsippet om diskriminering. Det vil si at krigen bare rettes mot dem som er i kamp – aldri sivile. Motstanderne mot antipersonell-miner bygger særlig sin kritikk på dette prinsippet.

Greg Reichberg skriver ut autografer.

Det andre viktige prinsippet henger sammen med det første, nemlig prinsippet om *proporsjonering*. Det må være en viss sammenheng mellom det man ødelegger og det man vinner gjennom en krigsaksjon.

Den norske tungtvannssaken er et eksempel på en avveining som var vanskelig i forhold til dette prinsippet. Norske motstandsfolk valgte å senke ei ferge som fraktet tungtvann og sivile, med den følge at mange uskyldige mistet livet. Faren for at Hitler skulle bli i besittelse av en atombombe kunne på mange måter rettferdiggjøre denne hand-

lingen, mente Greg Reichberg i foredraget.

Regler

– Hvorfor skal man følge regler i krig?, spurte Utopia etter foredraget.

– Vel, hvis vi følger reglene, vil kanskje de andre også gjøre det. Den enkle logikken går ut på at hvis vi bryter reglene, vil det slå tilbake på oss selv. Det fullstendige helvete bryter løs når en part bryter reglene. Da bryter selv erfarne soldater fullstendig sammen. Alt mister sin mening, og det absolutte kaos, sammen med krigens meningsløshet – blottlegges i sin hel-

het, får vi vite.

– Bombene i Hiroshima og Nagasaki trer frem som primæreksimpler på alvorlige brudd på krigsreglene.

Integritet

I følge Platon var kilden til oppnåelse av lykke å finne i ens integritet. Reichbergs råd er at vi aldri bør ofre våre soldaters integritet. Reichberg gjør i tillegg et poeng ut av at det er bedre å ofre kroppen sin for andre enn å ofre ens sjel. Man burde med andre ord aldri gjøre noe man synes er fryktelig galt som en gest til en annen person eller til ens land.

Workshop med konfliktløsning som tema

– Ikke sett folk i bås! Det at vi alle er enkeltindivider og er forskjellige, var tema for mange av fremleggene i workshop-arbeidet.

Internasjonal studentfestival i Trondheim er et enormt arrangement som går av stabelen annethvert år. Tema for årets festival var konfliktløsning.

Konfliktløsning var tema for ISFiT 99. Av ti tusen søkere fra 101 for-

skjellige land var det 400 som ble trukket ut til å delta på festivalen. De ble trukket ut etter sitt arbeid på denne fronten.

Det er workshops som utgjør selve fundamentet i ISFiT. De fire hundre deltakerne ble fordelt mellom 13 forskjellige grupper som jobbet sammen gjennom hele festivaluken. Som en avslutning forberedte hver workshop-gruppe et fremlegg. Fremleggene ble allsidig presentert – blant annet i form av revy

eller teater. Til tross for at disse gruppene ikke hadde fremleggene som hovedoppgave, ble presentasjonen svært underholdende.

Marian Pinkovkij, Slovakia

– Veldig stor virkning. Deltakere som kommer hjem, vil vite mer om de forskjellige kulturene i verden. Kanskje kan vi ikke løse allerede oppståtte problemer, men vi kan i alle tilfelle være viktige forebyggere.

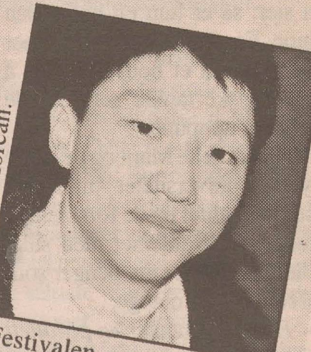
Yacine Ndola, Rwanda

– Tidene forandrer seg – venner gjør det ikke! På ISFiT får jeg nye venner fra hele verden. I tillegg får jeg selv sagt nye ideer og synspunkter.

Soledad Reyes, Chile

– I og med at man her møter masse nye venner fra forskjellige områder i verden, så vil man kunne føle en større nærhet til begivenheter som skjer i disse landene.

Oleg Kahn, Korean.

– Festivalen er en bra ting. Studenter fra hele verden kommer hit for å utveksle problemer og ideer. Noen land kan ha en tendens til å sette seg over andre, men det er ikke tilfelle her på ISFiT. Studentene kan være påvirkere i sine hjemland.

Hvilke virkninger får ISFiT?

Vår utvalgte fra styret:

— Smør tjukt utover!

Å snakke med Marit Hauan er en takknemlig oppgave. Det er faktisk like lite komplisert som å skjenke seg kaffe i kantina – du trykker på en knapp, og ut kommer det. Men det fine med Marit Hauan er at det også er god kvalitet på det som kommer.

Marit F. Wiik
André Kvernhaug (foto)

Det er ei nett og smilende dame jeg møter i kantina. "Fargerik" er blitt brukt for å karakterisere henne.

– Det må være på grunn av håret, ler hun. Men etter en setning til forstår man at hvis hun mener det hun sier, så er hun en beskjeden kvinne. For det røde håret rammer tydeligvis inn et hode som tør å tenke logiske tanker selv om de kanskje er upopulære.

18. mars delte Marit og de andre i styret på universitetet – ut midler til studieaktivitet på de forskjellige fakultetene. Problemet for slike midler er at det er lite penger som skal fordeles på mange.

– Hvis man tenker en parallell til sitt eget hushold: Vi er fem i en familie, og vi har x antall kroner å fordele. Når det er lite penger, så viser i hvert fall min erfaring at det er lurt at én blir skikkelig utstyrt – at én får skikkelige ski, istedenfor at alle får noe skit, sier Marit Hauan. – Det kan jo virke urettferdig

på kort sikt at noen får, mens andre må vente. Men det som skjer når det blir smurt tynt utover, er at det blir liten sjanse til å prøve ut nye ting. – Jeg har lyst til at vi skal kunne gi penger til et fakultet for at de skal prøve ut nye metoder. Så kan disse metodene analyseres, og alle kan nyte godt av erfaringene som er gjort. Vi må tørre å gi noen ordentlige ski!

Marit lar seg engasjere. Hun lener seg langt innover bordet mot meg når hun snakker om noe hun brenner for. For eksempel sitt eget fag, folkloristikk. Hun ønsker seg faget her i Tromsø, og studieplanen er allerede laget, på museet, der Marit er leder for etnografisk avdeling. Men museet har ikke undervisningsrett, så håpet er å passe faget inn på et av de eksisterende fakultetene på universitetet. Hum.fak. er oppfordret til å ta det inn i varmen. <å-å> Tidligere hadde folkloristikken et nasjonalromantisk preg, og man var opptatt av fortidens fortellinger og andre muntlige overleveringer. Men i dag kan man gjerne studere kvinner som leser ukeblader, eller standup-komikere og publikummet deres. Det er et nyttig fag for å forstå samtiden, både individuelt og kollektivt.

Og hun lar seg fascinere:

– Da jeg var student, var vi politisk engasjerte. Her virker det som et veldig stort mellommenneskelig engasjement for miljøet, for sosial velferd, for kulturell velferd, for faglig velferd. Og det virker som om det er en stor gjennomtenkthet rundt de temaene engasjerer. Jeg har lurt på om vi var

så gjennomtenkte...

Marit studerte hovedsakelig i Bergen, og forholdene var annerledes der enn de er i Tromsø.

– Universitetet i Bergen var allerede den gang et velutbygd universitet, hvor vi både hadde studenthus og Hulen – vi hadde disse hybelbyggene. Der måtte vi ikke utkjempe de kampene som studentene i Tromsø må lede for å få et hus, for eksempel.

Men Marit påpeker også viktigheten av at folk ikke trenger å gå i takt. Særlig når det gjelder faglig tempo, er det viktig at man ikke presser folk inn i en rytme.

– Vi skal ikke ha noe marsjering her på universitetet, kommanderer hun. Det gjelder også for studentengasjementet.

– Er det ikke okei at man deler seg opp i veldig mange grupper, hvor en gruppe har små unger, og en annen gruppe går hjem og gjør noe annet...?

Studentengasjement kan være så mangt, og Marit tror at folk har gode grunner til å ta de valgene de tar. Uansett om engasjementet er faglig, sosialt, politisk eller tilsynelatende ikkeeksisterende.

– Folk er flinke til å velge representanter. Denne troen på menneskene rundt henne er gjennomgående i stort sett alt hun sier. Hun har også tro på det nye universitetsstyret.

– Det er spennende, med god kvalitet. Det er ikke lett å få Marit Hauan til å fortelle om seg selv. Mulig det med beskjedenheten er sant. Men hun vet hva hun er ute etter: innsikt.

– Jobben som representant i

universitetsstyret innebærer masse informasjon og innblikk i det som skjer på universitetet. Og det skjer masse spennende! Nysgjerrigheten får næring, men det er også stor fare for dyp forvirring. Man kan komme til å mangle et fast punkt når man utvider horisonten. Jo mer man vet, jo mer er det man ikke vet. Det blir et vekselforhold mellom klokskap og forvirring.

Marit hevder at hennes oppga-

ve er å ta imot innsikt, uten å la seg vippe av pinnen. Det lover bra! Etter en hyggelig time i lytteposisjon er jeg faktisk et par tanker rikere.

– Universitetet i Tromsø er den største og beste samtidskunstutstillinga i Norge. – Kik dokker rundt! er oppfordringa imens det røde håret flakser ut i Tromsølufta. Og igjen sitter jeg og tenker at det kunne vært greit å være cirka sånn når jeg blir stor.

Sommerjobb?

Plan- og driftsavdelinga (PLUT) ved UiTø har behov for ekstrahjelp til enkelte oppgaver sommeren 1999.

Arbeidsoppgavene vil bl.a. bestå i ryddearbeider og enkle vedlikeholdsarbeider.

Søknadsskjema fås ved henvendelse til:
PLUT, tlf. 77644938.

Søknadsfrist: 20.04.99

NB! Søkere må være registrerte studenter ved UiTø.

Demonstrasjonen førte fram

Fem hundre barn, mødre og ansatte i barnehagene samlet seg på MH-bygget torsdag. Fireåringer bar plakater som "Ikke kødd med barnehagen min" og "Bare vent til jeg blir voksen". De klynget seg til beina på sine foreldre og snublet i tog mot Labyrinten utenfor universitetsbiblioteket. Her ble det boller, brus og sang, mens de voksne protesterte mot kommunestyrets planlagte budsjett kutt. Nå har Tromsø kommune snudd på flisa.

Michael Wynn
Jan Marino (foto)

Torgeir Fylkesnes, studentenes representant i universitetsstyret, gikk opp på talerstolen og holdt en appell. Han ble fulgt av Jon Christian Nordrum fra Samskipnaden og Dekanus fra det medisinske fakultetet, Georg Sager.

– Kommunestyret ødelegger forholdene for studentene og gjør det umulig for studenter og ansatte med barn å bo i Tromsø, sa Nordrum, som også slo fast at det faktisk ikke er slik at kommunen subsidierer Samskipnaden. – Det er Samskipnaden som subsidierer kommunen ved å drive billigere barnehager.

– Vi har alltid vendt oss sørover når vi skulle protestere for noe, sa George Sager. – Nå må vi snu oss hjemover. Hvem trenger fiender når vi har slike venner?

Reddet for nå

Onsdag 24. mars stemmer kommunestyret over Prosjekt 2001, spareplanen som skal redde kommunens økonomi, men det er allerede avklart at barnehageplassene i student-samskipnaden er reddet i denne omgang. Planen om å gradvis fjerne støtten til private barnehager i perioden fram mot år 2001 betyr nedleggelse, sier de ansatte

– Behandler man studentene dårlig, svekkes byens største trekkplaster, sier lederen for det medisinske fakultetet, et fakultetet

som allerede strever med å skaffe nok fagfolk.

Formannskapet på trappa

Det lyktes 8. mars komiteen på kvinnedagens å lokke formannskapet ut på rådhus-trappa, hvor appellholdere og sinte kvinneforkjempere krevde at barnehagene måtte unntas fra kuttene på kommunens budsjett.

Etter opplysninger fra kommuneadvokaten ville det også være i strid med gjeldene regler å bryte avtalen kommunen har med Studentsamskipnaden i Tromsø, som ikke utløper før 15. august år 2000, erfarer Utropia. Det er ennå uklart om samskipnaden får til en ny avtale med Tromsø kommune om subsidiering av plasser i barnehager.

Barna var selv med å demonstrerte. Her ikledd bobledress, og protestplakat.

Tiltak for kommunikasjon

Leder for studentsamskipnaden Jon Christian Nordrum mener at studentene kan få mer makt over egen velferd. Nylig ble administrasjon, styre og studentorganisasjoner samlet i aud.max. for å lære om velferd.

Andreas Knudsen

For første gang har styrene for universitetet, høyskolen, samskipnaden og studentorganisasjonen vært samlet på ett seminar. Initiativtaker Jon Christian Nordrum, leder i samskipnadens styre, ønsker å sette fokus på studentvelferd og ta skrittet mot et bedre samarbeid mellom de ulike instansene på

universitetet og høyskolen i Tromsø.

– Er det ikke betenkkelig at studentene må ta initiativet til et slikt forum?

– Nei, det vil jeg ikke si. Det er positivt at studentene tar denne saken.

Jon Christian Nordrum vil innstille på at det avholdes velferdseminar hvert år, slik at initiativet blir tatt jevnlig. Han mener at studentene generelt har hatt for liten makt over egen velferd, men at forutsetningen for endring ligger i samarbeidsklimaet mellom universitets- og høyskoleinstansene.

– Er dette noen få studenter som bestemmer hva studentmassen skal kreve av velferd?

– Det er helt klart at vi kjører løpet, men i velferdsspørsmål har vi god ryggdekning, hevder Nordrum. Han mener at velferd er viktigst for å bote på et generelt lavt engasjement blant studentene.

– Det er pisspreik at vi har det for godt. Det er bare å sammenlikne oss med andre universitetsbyer i Norge.

Nordrum ønsker å legge mer press på administrasjonen for å fremme de viktigste velferdstiltakene blant tromsøstudentene, slik at et studenthus kan bygges.

– Mitt inntrykk er at det nesten ikke har eksistert kommunikasjon mellom de forskjellige styrene. Å opprette klima for samarbeid på området velferd var intensjonen bak seminaret, sier Nordrum til Utropia.

I samskipnadsdirektør Vidar Bakkens innlegg kom en grundig presentasjon av samskipnadens drift og organisasjon, noe som var ment å gi en innføring i betingelsene organet arbeider under, i fylldig format med bilder og planjer. I innlegget ble også samskipnadens budsjett dokument vist til de oppmøtte, som inkluderte rektor ved UiTø Tove

Bull, universitetsrektor, høyskolerektor og representanter fra administrasjonen.

– Er ikke styrene godt nok informert?

– De ulike styrenes informasjon om hverandre er for liten. Alle representanter hadde utbytte av seminaret, hevder Nordrum, som legger til at det er behov for et forum for diskusjon og formidling.

– Hva slags forandringer er det du ønsker?

– Man trenger et samarbeidsklima uten barrierer som kan sette fokus på felles interesser.

Ett eksempel på konkrete foretak et samarbeidsforum kan bevirke, er opprettelsen av såkalte sanksjonsavtaler. Disse danner rammen for blant annet universitetets plikt til å stille til disposisjon utstyr og lokaler for samskipnaden. Ved høyskolen er disse avtalene ikke gode nok, hevder Nordrum.

Omlegging av eksamensordningen?

Om kort tid kan hele universitetssystemet endres. Enorme summer til eksamen kan brukes på forsyningsbaser læring.

Andreas Knudsen

Ifjor nedsatte regjeringen det såkalte Mjøs-utvalget, som i all beskjedenhet skal "utgreie alt" om høyere utdanning i Norge. Norsk Studentunion NSU oppnevnte universitetsstudentenes representant og nedsatte samtidig en referansegruppe som kan delta i arbeidet og støtte denne i et omfattende arbeid.

Etter møte i referansegruppen i Oslo nylig, ble det klart at forholdene ligger godt til rette for endringer i større eller skala som går på undervisning. I forbindelse med universitetenes rolle i forhold til høyskoler og arbeidsmarked er det ført en del diskusjon omkring selve grunnlaget for kunnskapsproduksjon ved sentra for høyere læring.

Referansegruppen vil innstille Mjøs-utvalget på å legge fram en behandling av evalueringssystemet ved universitetene når rapporten blir overrakt Kirke- undervisnings- og forskningsdepartementet i løpet av året. Studentrepresentant i universitetsstyret Torgeir Fylkesnes retter søkelyset mot behovet for å skaffe kontinuerlig oppdatering av studentenes kunnskaper gjennom hele året.

– Man må få til en spredning, slik at fokus kommer på kunnskap – ikke på reproduksjon av pensum, fastholder han. Målet er å få inn reflektive læringsmetoder i universitetsutdannelsen. Referansegruppen går inn for såkalt "kunnskapstenkning", og ikke "eksamenstenkning" i fagene. Dette skal la seg gjøre gjennom sentrale vedtak og friere spillerom til forsknings- og undervisningsansatte.

Dersom forholdene muliggjør en omlegging av eksamenspraksis, vil man tilrettelegge for friere kunnskapsformidling for ansatte som underviser eller veileder studenter. Det har tidligere fremkommet vilje fra universitetets ledelse til å søke om dispensasjon fra universitetsloven, noe som signaliserer realiserbart potensiale innen et utvidet læringsområde. En omlegging vil medføre behov for midler, men ferske tall viser at det kan spares inn store summer ved avlysning av sensoroppdrag til eksamen. Under ett koster eksamen ved universitetet i Tromsø over femti millioner kroner hvert år.

Referansegruppen for Mjøs-utvalget ser muligheten for Tromsø som forsøkssted for en "eksamensrevolusjon" og ser svært positivt på en kort tidsramme for vesentlige endringer.

Burde vært Burma

Tildelingen av studentenes fredspris kunne ha gått til Minko Naing presidenten for "All Burma students federation and union", men fredspriskomiteen trengte prisvinneren tilstede under arrangementet. Dette hevder leder for Burma radio under festivalen i Trondhjem.

Hadi Lile og Cecilie Knoph Berg (foto)

Likheten med situasjonen i Øst-Timor er slående; en av de største forskjellene er at Minko Naing sitter fengslet, mens Antero Bendo da Silva har bevegelsesfrihet.

– Vi trodde at han ikke ble tildelt studentenes fredspris på grunn av at dette er første utdeling, og da er det jo viktig å ha prisvinneren til stede. Hadde Minko Naing fått prisen, måtte han ha vært representert ved en stedfortreder, sier Kyaw Moe, seniorprogramleder i Burma-radio i Oslo. Han er også medlem av NLD – national league for democracy, som er ledet av Ang Saang Suu Kyu.

Organisasjoner er forbudt

Selv om Moe uttrykker en viss skuffelse over at Minko Naing har kommet litt i skyggen, er han svært glad for at Antero da Silva tross alt vant. Studentene i Burma og Øst-Timor lever under en ganske lik situasjon – i store trekk er det meste ulovlig.

– I Burma finnes for eksempel lover som sier at det er forbudt å organisere mer enn

fem personer og at ingen kan stifte en organisasjon. Utdeling av flygeblader og lignende er selvsagt forbundet med flere tiår i fengsel. Med litt ekstra pryl som en liten snert på det hele, sier Moe med et lite smil.

Skutt ned

I 1988 ble mer enn 3000 studenter skutt ned på åpen gate i forbindelse med en enkelt demonstrasjon. Dette burde vekke forståelse for at studentene i Burma ikke kan føre sin kamp i åpenhet, slik det gjøres i Øst-Timor.

– Vi må gå under gjorda og føre en katt og mus-lek med regjeringen. Vi holder i så måte en masse såkalte "springe og gjemme seg - demonstrasjoner". Vi demonstrerer i en time – så stikker vi fra åstedet, forteller Moe.

Undergrunnsbevegelsen jobber for enhet og forsoning blant folkegruppene i Burma. Demokrati og en føderal stat er kravet.

– Dette er også målet i Øst-Timor, noe som gjør et samarbeid mellom studentene i de to landene svært aktuelt, sier Moe.

Husleieforhold

Krever en hushai \$ uten å ha § ?

Det er ikke greit å flytte inn på en byggeplass. Det fikk Kari Nilsen og samboeren Steinar Overelv erfare da de flyttet inn i et flunkende

Harald Groven

Tvedelt forståelse av leiekontrakt, påståtte mangler på leiligheten som huseier dysser ned, og som leietaker drar frem igjen ett år etter. Da Kari Nilsen flyttet inn, var huset som eiendomselskapet Norø Eiendom satte opp, i ferdigstillingsfasen.

– Vi ønsket å bo i vårt forrige hus i en måned til, slik at huseierne fikk tid til å gjøre huset klart. Men de ville at vi skulle flytte inn første september -97. Det kom ikke på tale, sier Kari, men Norø Eiendom garanterte at huset skulle være i stand til innflytting, hevder hun. I følge historien var det i hele den første tiden av leieforholdet en stadig trafikk av håndverkere der hun leide.

Verken strøm eller dørlås

I følge Kari var halvparten av rommene uten strøm. Dette tok det to uker å fikse.

– En dag gikk også dørlåsen i full oppløsning. Hvem som helst kunne marsjere rett inn i det ulåste huset. Der kunne de som gikk inn, også nyte stemningen av et hus uten lys, forteller Kari Nilsen.

Utleiefirmaet var ikke enige i at leiligheten hadde vært uten strøm i hele to uker, siden "elektrikere og montører florerte i korridorene" "Dette faller på sin egen urmelighet", skrev de.

Første klagerunde?

– Da vi hadde bodd der en stund, ga vi beskjed om at det ikke var holdbart. Det var alt for mye feil, og det var ikke vasket. Det var stadig vekke snekkere der som gikk rundt med lim på skoene. Så vi vasket og vasket. Kari sier at hun derfor bestemte seg for å klage for å få redusert husleien. Representanten fra Norø Eiendom syntes ikke det var noe som skulle tilsi lavere husleie. Begrunnelsen var i følge Karis gjengivelse at "alle måtte godta noe problemer i begynnelsen." I brev form skrev eiendomsselskapet at "Ingen av mangle-

nytt hus på Stakkvollveien høsten 1997 – da det var utleiers marked. Hennes historie er en typisk husleiekrangel.

ne i leilighetene var *vesentlige*, dvs. av en slik karakter at de forringer leieforholdet, eller er av en slik karakter at de går direkte på forhold som av byggherre var lovet i orden ved innflytting." – Etter at vi hadde fått brevet regnet vi med at det ikke nyttet å få noen kompensasjon. Vi var da innstilt på å legge hele saken bak oss og forfulgte den ikke videre, forteller Kari Nilsen. I ettertid synes hun ikke dette var særlig lurt. – Huseierne brukte mot oss at ettersom vi ikke hadde forfulgt saken, så hadde det heller ikke vært mangler på huset.

Utflytting og full krig

Da Kari og samboeren flyttet inn, fantes det ikke hyller på badet. Derfor satte de sette opp sine egne. Men dette ble det bråk av! De brukte nemlig 2"4-spikre. Dette lagde merker i veggen. Slik spikring var ikke i henhold til kontrakten. Etter å ha bodd der i under ett år fant Kari og Steinar det for godt å flytte fra leiligheten.

– Da vi flyttet ut, fikk vi et brev med et krav om å dekke 9000 kroner til oppussing av leiligheten. Dette var fordi vi hadde hengt opp hyllene. Dette kalte Norø eiendom for fast inventar, og det skulle de ha fordi de mente at vi hadde brukt overdimensjonerte spikre. Møblene skulle tilfalle huseier uten godtgjøring da vi flyttet ut. Kari hevdet da at spikerhullene umulig kunne forårsake skader for 9000 kroner, forteller Kari.

Eiendomsselskapet hadde innhentet tilbud fra et malermester som hevdet at å skifte ut hele veggen var billigste måte å fjerne spikerhullene. Kari hevdet da å ha krav på erstatning for den første månedens husleie, da hun hadde bodd i et hus som i følge henne hadde vesentlige mangler. Norø Eiendom skrev da at "Vi kan ikke se å ha mottatt noen skriftlig klage for de forhold som tas opp i klageskjemaet." Dessuten "nytter det ikke å komme med en oppkonstruert virkelighetsbeskrivelse om diverse mangler ved utflytting over ett år

Kari Nilsen mener seg utsatt for hushai.

etter innflyttingen og tidspunktet for de påståtte manglene". I tillegg kom "Ytterligere utsettelse av oppgjør vil av oss bli oppfattet som trenering av saken, og vi vil i så fall oversende saken til vår advokat."

Forlik

Kari Nilsen trodde ikke på Norø Eiendom. Etter å ha koblet inn Juss Hjelpa og forbrukerrådet inngikk hun et forlik med eiendomsselskapet, noe som innebar at hun betalte Norø Eiendom 3000 kr av depositumet sitt. – For å få ut depositumet følte vi oss

tvunget til å inngå forlik. Vi hadde ikke noe annet valg, fordi vi trengte pengene.

– Både forbrukerrådet og Juss Hjelpa skjønnte at hun ville tapt en rettssak – derfor innså hun sitt eget beste og inngikk forlik, hevder derimot Ingebrigtsen fra Norø Eiendom.

– Det er utrolig hva Norø Eiendom kan finne på å skrive for å sikre seg at depositumpengene skal bli stående, sier Kari.

– Kari går bredt ut og slenger ut en masse påstander, sier Ingebrigtsen fra eiendomsselskapet.

Samtidig som norske rettsaler fylles opp av tusenvis av meningsløse nabokrangler, opplever studenter hvert år at de ikke tør gå høyere i rettssystemet med saker de burde ha vunnet. Men vanligere enn dette er at leietakeren mister alle sine gode kort når det oppstår en konflikt ved at det slurves med å få alt skriftlig. Dermed blir det påstand mot påstand. En papirløs og pengelens student stiller da gjerne tynt.

1 Konflikten med huseier bryter ut

Som regel krangles det om småting. Og småtingene blir raskt til pengekravssaker når huseier holder tilbake depositumpenger. Her følger en forenklet fremstilling av hva du kan gjøre når du havner i pengekravskonflikt med huseier. Er det ikke penger som det krangles om, kan det straks bli vanskeligere.

2. Minnelig ordning

Er det mulig å komme til en minnelig ordning med huseier uten å dra inn rettssystemet er nok det beste i de fleste tilfeller. Det kan ofte være nok drahjelp å få inn en objektiv vurdering fra noen utenforstående. Her kan det lønne det seg gjerne å kontakte Juss Hjelpa, ettersom den kan dysse ned partenes motstridende syn ved å avklare hva som er gjeldende rett. Kommer dere til enighet gjennom megling er saken ute av verden.

Dersom den ene part mener å ha krav som det ikke kommer til enighet om, kan det klages saken inn for forliksrådet. Dette gjøres normalt ved å sende inn et klageskjema (blankett nr 1311) til kommunens forliksråd med en kort begrunnelse for klagen. Samt å betale et rettsgebyr på noe over 500 kroner.

3 Forliksrådet

Dette er laveste rettsinstans i sivile saker. Forliksrådet er først og fremst en meglingsinstans, men kan noen tilfeller opptre som domstol. Saksgangen er grei. Forliksrådet får klagen forkynt for innklager, som så får en viss tidsfrist på å komme med svar. Godtas klagen påstand, avsier forliksrådet på denne påstanden. Godtas denne ikke, partene møte i forliksrådet. Partene legger fram sine fremstillinger av saken og det blir meglet. Man kaller forliksrådet et supperåd, fordi det ikke er sammensatt av jurister, men er valgt av kommunestyret. Typiske saker som kommer opp for forliksrådet er pengekravssaker, husleiesaker og nabokrangler. Kommer det ikke til forlik kan du i intill et år etter meglingen sende inn stevning til byretten.

Hvis huseieren blir så rasende over innstevningen til forliksrådet at han nekter å møte opp, blir verst for han selv. Forliksrådet kan da avsi "utebelsdom". Saksøkers, altså din, fremstilling av saken vil da legges til grunn. "forsåvidt den er med delt saksøkte og ikke strider mot vitnerlige kjenninger" som Twistemålsloven så poetisk kaller det.

Lurt om hus og juss

Midten av semesteret er mildværsperiode når det gjelder husleikonflikter. Også ved neste semester-slutt vil frekke huseiere og naive studenter gå i skyttergravskrig om vasking, depositum, spikerhull i veggen og om hvem-ødel-a-hva-og-når. I den anledning bringer Utopia et lynkurs i husleirett.

Jon Petter Rui Johansen
Harald Groven

-Det viktigste du må huske på når du inngår et leieforhold, er å lese kontrakten ut og inn, gjerne sammen med huseier. Grunnen til dette er at det ikke bare er din oppfatning av innholdet i kontrakten som regnes som avtalt. Derimot er deres felles forståelse den som teller. Når det blir bråk, ser det ofte ut som om det er to helt forskjellige kontrakter dere har underskrevet.

Loven først ?

En vanlig misforståelse er at en tror at en kan komme og vifte med husleieloven med én gang uværet bryter løs. I utgangspunktet går nemlig kontrakten foran loven! Hovedpoenget med å ha en husleielov er å fylle ut kontrakten der den er taus.

Ufravikelighet

Men for å hindre at huseier binder deg på hender og føtter lister loven opp en del rettigheter til fordel for leier som ikke kan fravikes i kontrakten. - Viktige ufravikelige regler i loven som du kan slå i bordet med, er blant annet disse:

-Du kan kreve mangler rettet

-Du kan kreve prisavslag om mangler ikke blir rettet

-Går huseier helt av skaftet, kan du heve hele avtalen.

Eksempler på grunner for dette kan være om huset er ubeboelig. Det kan være en god nok grunn til å heve leiekontrakten dersom strøm og vann ikke fungerer.

Før du signerer:

Oppsigelsesregler

Markedet i Tromsø er berykta for sine lange bindende kontrakter. Noen er så naive at de skriver under bindene flerårskontrakter. Dette uten å tenke på at boligsituasjonen kan endres fordi en kan komme til å få seg samboer eller barn. Den fornuftige måten å komme ut av dette uføret på er at leietaker selv finner tak i noen som kan overta kontraktforpliktelsene og flytte inn etter seg. Og bor du i et helvete av et hus, kan du bare glem-

me å finne "arving" til det. Pass derfor på når du overtar en leieforhold fra noen andre. Forrige leietaker risikerer ikke noe om han "lurer deg inn i" et leieforhold som han syntes var for kjipt.

"14 dagersregelen"

Oppdager du at noe er galt må du gi beskjed til huseier innen fjorten dager. Hvis ikke må nemlig du betale for å få det fiksa! Klag for all del skriftlig. Ellers kan huseier legge skylda for feilen over på deg.

Depositum er dine penger

De skal inn på sperra konto i ditt navn.

Rentene er også dine. Depositumet skal aldri overstige seks måneders husleie. Pengene er ment som husverts sikkerhet mot at du ikke kan gjøre opp for deg. Uansett hva kontrakten sier, gir loven deg disse rettene.

Forskuddsleie

Forskuddsleie er ikke det samme som depositum. Hvis huseier krever "depositum" betalt i hånda, er dette ikke å regne som depositum, men forskuddsleie. Resultatet er at du har rett til å bo ut dette beløpet. Forskuddet kan være maksimum tre måneders leie. Dette kan være i tillegg til eventuelt depositum.

Mens du bor:

Sier ikke kontrakten noe om hva som skal gjelde mellom dere, kan du forholde deg til følgende:

Vann

Utleier skal sørge for din tilgang på vann. Men du har ansvaret for å vedlikeholde kraner, servanter og toalett. Så titusenkrone-spørsmålet: Går doet tett, er det du som må stake opp røret ut til egen vannlås. Oppsteking videre er det huseier som må foreta. Sistnevnte har nemlig lett for å bli et titusenkrone-spørsmål.

Strøm

Utleier må garantere tilgangen. Men det er opp til deg å vedlikeholde kontaktene, bryterne og å kjøpe sikringer.

Og ellers...

Huseier skal sørge for at leiligheten eller hybelen er i ordentlig stand. For eksempel skal huseier sørge for oppussning med jevne mellomrom.

Vertens adgang

Kan huseier gå inn i "din" leilighet? Mange huseiere har det med å ta seg til rette her. Ettersom leiligheten er husvertens eiendom, er det mange som tror at de har fri adgang til å tumle rundt i utleieboligen.

Huseier har i utgangspunktet ingen ting der å gjøre. Dette innebærer at huseier ikke kan kreve å få ha egen nøkkel som gir adgang til leieobjektet. Det må et krittelfelle til før han allikevel kan gå inn.

Leieøkning

Så lenge det ikke er regulert i leiekontrakten, kan ikke huseier øke leien uten

leietakers samtykke. Er du uenig i den økte leien, begynn for all del ikke på å betale den! Dette regnes som om du har akseptert den nye leien, og det vil bli regnet som en bindende avtale.

Plagsomme ordensregler m.m.

Huseier kan finne på å komme med nye reglementer som etter at husleiekontrakten er undertegnet gir leietaker begrensninger. For eksempel kan det komme restriksjoner som pålegger leietaker kun å benytte vaskemaskin én gang i uka. Sier ikke kontrakten noe, står det i loven at du har plikt til å overholde god husorden og ellers behandle eiendommen forsvarlig. Ut fra dette kan du holde dine ukentlige vorspiel med god samvittighet. Du nærmer deg imidlertid fort grensa når Torsdags-nachspiel tar helt av.

Når du flytter:

Vasking er trolig det det krangles mest om. Trå derfor varsomt her.

Her som ellers:

Kontrakt, kontrakt, kontrakt.

Har du skrevet under på desinfisering av kåken, må du utføre den også. Er kontrakten taus, sier loven at du skal forlate leiligheten eller hybelen i samme stand som den var ved innflytting.

Her er en "tilstandsrapport" som er underskrevet av eier fra da du flyttet inn,

gull verdt. Står det i rapporten om urensset teppe og kaffeflekker, kan du etterlate det hele i samme stand. Før du forlater det hele for godt, er det lurt å gå over leiligheten sammen med utleier. Få han til å skrive under på at vaskinga er OK. Så slipper du regninger i tusenkroneklassen. Vaskebyrå koster gryn.

Normal slitasje

Normal slitasje godtas på en leilighet som du har leid. Tommelfingerregelen er at normal bruk medfører normal slitasje. Husvert kan dermed ikke skyve sine oppussingsutgifter over på leietakere.

Men selv om det kan stå bra mye rart i kontrakten du må finne deg i, så har du

kanskje et trumf-kort. Nemlig avtalelovens §36. Den sier at urimelige avtaler kan tilside-settes helt eller delvis. Husvert kan for eksempel ikke kreve at du skal gå naken rundt og støvsuge huset. (Eksempelet er fra virkeligheten!)

Depositumtrøbbel

Nå får skillet mellom depositum og forskuddsleie betydning. Du kan ikke "bo ut" et depositum på sperra konto i ditt navn. Alle andre beløp har du rett til å bo ut. Uansett hva utleier kaller dette beløpet. Pengene bytter gjerne navn i leietida... forskuddsleie når du flytter inn slik at utleier får tilgang til penge-ne, og depositum når du flytter ut, slik at han kan holde dem igjen.

4. Byretten

Hvis forlikradsmedlemmene bare rister på hodet og gir opp forsøkene på å få partiene til å komme til enighet, vil de trolig henvisse saken din videre til byretten. Advarsel: Først på dette trinnet i rettssystemet vil taksameteret begynne å gå. Frem til nå har det gått greit å være sin egen advokat. Men fra nå av flyter en uoversiktlig strøm av tidsfrister, formelle krav og advokatsalær. Først må du undersøke om du er berettiget fri rettshjelp. Ettersom øvre inntektstak for å være berettiget fri rettshjelp varierer fra 125 000 til 170 000, avhengig av din sosialgruppe, vil de fleste studenter være berettiget slik hjelp. Tjener du over 70 000 må du dekke du 25% av advokatutgiftene selv. Alle formalitetene i forbindelse med søknad om fri rettshjelp vil din advokat da seg av.

Taper du saken kan du vinke farvel til et par studielån... De som ikke gir seg kan anke til Lagmannsretten. Selv i byretten er det ikke sikkert at dommer må gripe inn og dømme til den ene partens favør. Ofte ser advokatene hvilken vending saken tar, slik at det ikke blir full prosedyre. I steden sabler partene ned sine krav, post for post, slik at de ofte kun blir stående igjen med et forlik. "Det er bedre med et magert forlik enn en fet prosedyre", som en kommende stjerneadvokat en gang sa til meg.

Studentrabatt får du

Brødrene Johannessen AS
Tromsø skomakerverksted
Urmester Noralf Andersen
Arctic Bilutleie AS (AVIS)
Interoptikk Brillhuset AS
Intersport Sportshuset AS

Nordix Data AS
Bowling & Squash
Skomakeriet
Madrasshuset AS
Britt's Boutique

Skinnmesteren
Free Record Shop
J.M. Hansen AS
Peppe's Pizza
Chr. Hansen AS

Jensen Sko
Taras
Vandrer'n
Café Domus

Tromsø 19. mars 1999

Katrin Elvevoll og Ingrid Hovda Lien er nye velferdsansvarlige i studentstyret ved universitetet. Vi spurte om de ville hjelpe oss å ta pulsen på byen, sjekke om det utvidete velferdsbegrepet hadde gode kår i byen. De lot seg ikke be to ganger.

BODEGAEN

Fredagskafé og psykologifest på Bodegaen er selvfølgelig det beste utgangspunktet for resten av runden. Denne fredagen er Bodegaen full av edrue psykologistudentene. Tydeligvis en slags favorittforeleser har fått i oppgave å varme opp med en tale foran publikum, og det er psykologiens essens som blir diskutert. Essensen? At psykologien har funnet ut at psykologien ikke kan finne ut så alt for mye. Og psykologer klarer å lese stemningen i salen ganske fort, og han slutter *akkurat* idet det begynner å bli kjedelig. Og vi skynder oss til byen. For det er Drum'n'Bass på Bak mål.

BAK MÅL

Ærverdige Middagskjeller'n har fått nye eiere, og mange mener at fotballstedet Bak mål nettopp er helt bak mål. Fotballdrakter på veggen og tv-skjermer i hvert hjørne gjør vel at det gamle klientellet til Middagskjeller'n ikke umiddelbart kjenner seg igjen.

– Synd det her med gamle Middagskjeller'n. Her kunne små og ukjente band slå igjen – det var mange bra konserter her, mimrer Ingrid.

Katrin husker også den gangen hun ble kjent med en ny definisjon av kraftuttrykket "søring". En Horten-venn av henne hadde sagt til en ubekymret gjest at han var søring, og da hadde den kvinnelige gjesten sagt, "å ja, jeg er også på avdeling to på Åsgård".

På tross av godt annonserte Drum'n'Bass-kvelder hver fredag på Bak mål, ser det ut til at publikum og fansen holder seg borte. Kun fem-seks andre har funnet fram i kveld. Velferdsansvarlige skylder på tiden, det er ennå tidlig.

– Tromsøfolk kommer ikke ut før i halv tolv-tolv tiden, slår Katrin fast.

MACK-KJELLEREN

Mack-kjeller'n, tidligere Prelaten, lokker folk med magedans og frankofonigreier denne kvelden. Folk strømmer på hele tiden mens vi venter med å komme inn, og da vi endelig får tillatelse til å komme inn får vi ikke lov å fotografere våre velferdsansvarlige av arrangør Bob Benoni inne i konsertlokalet.

Surt, og vi må bort herfra.

COLOSSEUM

Neste stopp er diskoteket Colosseum. Dette er kanskje ikke det helt typiske studentstedet, men Ingrid og Katrin finner seg fort til rette i bardisken. En mystisk shot med det enda mystiske navnet Vampyr skal fortæres. I tillegg kjøper de to en energidrikk – for nå skal den danses.

Noe annet er det jo ikke å gjøre på Colosseum. Sparsommelig med gjester denne fredagskvelden, noen feminine menn på dansegulvet, noen maskuline damer på dansegulvet og visstnok en eller annen TIL-spiller. Vi traff ingen kjente på Colosseum.

Colosseum er nok byens beste dansested for yngre og hippe. Men ellers var dette i beste fall kjedelig, og dørvakten foreslo at vi heller burde komme tilbake på lørdagen.

– Tromsø trenger et studenthus. Det er alt for slitsomt å løpe rundt fra sted til sted kun for å møte andre studenter, resonnerer Katrin – sliten, selv etter å ha drukket en dyr energidrikk.

MEIERIET

Da slipper vi iallfall inn på Meieriet. Utstedet liker å skryte på seg deres unike børssystem, hvor man fra tid til annen får børskrakk hvor leskende drikker faller mye i pris. Og siden børs er noe for jusstudenter og slikt, er det mange jusstudenter og slikt her. Og Finsnes-folk, skal vi tro Ingrid.

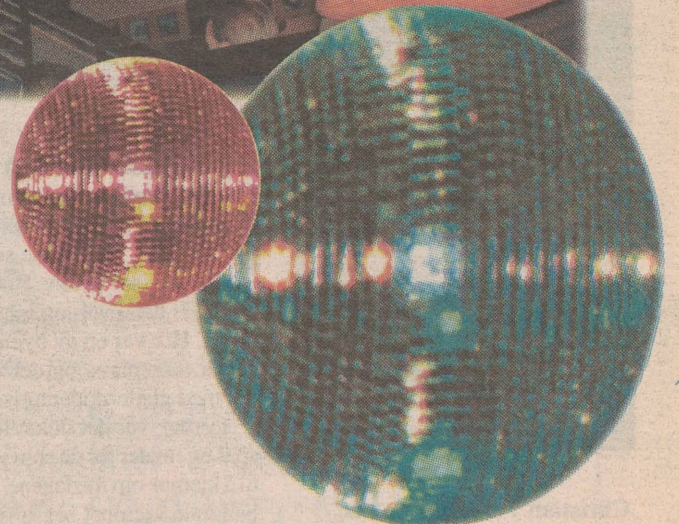
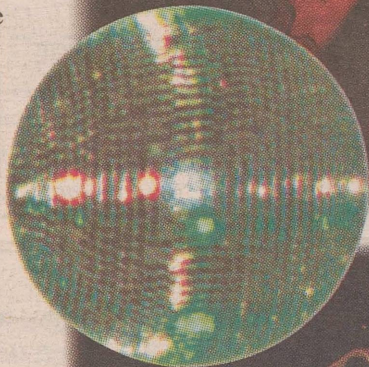
– Det er sinnsykt mange Finsnes-folk her, sier hun, og vet ikke helt om det er noe bra eller noe dårlig for utstedet.

Ellers liker de to velferdsansvarlige børssystemet her veldig godt. Hver gang det annonseres børskrakk, to ganger i løpet av den tiden vi var der, løper de ellers så sindige jusstudentene til baren og vifter febrilsk med femhundrelappene. Bartenderne serverer unna i et forrykende tempo.

– Stemningen blir bedre etter et børskrakk, sier Katrin etter å ha løpt og kjøpt to øl til seg selv. Selv om vi kom hit relativt tidlig, fra elleve og utover, hadde vi store problemer å få sitteplass. Meieriet er kanskje et typisk vorspiel-plass, hvor gjestene ikke holder ut til stengetid. Det kan være et poeng å være tidlig ute.

BLÅ ROCK

Endestasjon før hjemreis blir obligatoriske Blå Rock. Selv om Blå Rock var det eneste stedet som faktisk forlangte at vi skulle betale for å komme inn, mente velferdsansvarlige at "nå var de kommet hjem". Her fant de mange av de samme som hadde tidligere på kvelden hadde vært i Bodegaen, og som nå var kommet seg ned til byen. Hva er nå Blå Rock? Akkurat for høy musikk til at det blir gøy å prate. Akkurat for dårlig dansested til at det blir gøy å danse. Men et flott sted å avslutte en lang dag på byen.

Opplevelse fra student-NM i klatring:

En thriller med gull for Tromsø-laget

Trondheim, den tret-tende mars klokka 07.00. Kalk & Gummi er i byen. De utsendte klatrerne Jørgen Drangfelt, Petter Stormare og Øystein Andresen sitter allerede ved frokostbordet. Blikkene er stive, dialogen kortfattet. Hendene klamrer seg til kaffekrusene. Brødkniven får ligge i fred. Dagen har kommet.

– Hei! Ett minutt til visning av rutene! Klatrerne stues sammen utenfor klatrerommet og slippes samtidig inn, som en saueflokk hos slakteren. Veggen er enorm. Vi har fem minutter til å memorere to ruter. Det er 24 meter klatring. Den første ruta er visst 7 minus. Ser kjip ut i starten. Vi snur oss for å se på den andre. Visstnok en hard 7 pluss. Ikke ett godt tak. Snart er vi skutt.

Jørgen har start nummer ni, Petter ti og Øystein femten. Det er atten deltakere. Det er Jørgens tur. Noen har visst toppet begge rutene. Rutene er fint komponert. Ingen lange strekk. Den første ruta går bra. Men pumpen kommer allerede midtveis.

Kommer vi videre?
Kvalik'en er ferdig. Ryktene går. Åtte mann skal videre til finalen. Tre mann har toppet begge rutene. Jørgen har fordre meg muligheter! Resultatlista slås opp. JA! Jørgen er nummer fire, Petter nummer elleve og Øystein nummer åtte! Det gikk på håret! Niendemann kom like langt, men ble dømt bak. Visning av finaleruta om én time. Vi skjelder fremdeles. Tørker en tåre, kjøper en Snickers og er i Nirvana.

Hvor er Jørgen?
Det er Jørgens tur i finalen, men hvor er han? Publikum lur på hva som skjer. Han som sikrer må løpe ut i oppvarmingsrommet for å hente ham. Lett slentrende ankommer han rommet, vel vitende om at han ikke har noe å tape. Hendene kalkes nøye.

– Hvor lang tid har jeg igjen?
– Tjue sekunder.

En siste memorering av de første bevegelsene, så er det i gang. De første fem metrene er vertikale, men takene slappe. De foregående klatret lett, men Jørgen sliter.

– Pass på nå, Jørgen! Ingen dumme feil! Det ser faretruende ut. Sakte, men sikkert smyger Jørgen seg oppover gjennom overhengen. Jørgen er en eminent tekniker, men han er sikkert sliten nå. Det går lett, – utrolig lett! Raskere enn noen andre gjennom den overhengende tra-

versen! Han når det siste taket som de andre falt på! Blir hengende, to sekunder i tvil. Så finner han en vanvittig måte å vri kneet på; "knee drop" på fagspråket.

– Kom igjen nå, Jørgen! Han når neste tak – og faller.

Hvem vinner?
Jørgen leder. Men det er tre klatrere igjen. Og samtlige toppet begge kvalik-rutene. Det kan bli fjerdeplass eller pallen. Nestemann er i gang. Klatrer lekende lett. Når det nest siste taket – og faller.

– JA! Vi er på pallen!
Nest siste klatrer i finalen klatrer også lekende lett. Når det nest siste taket – og faller. JA! Vi har sølvet! Sistemann kommer inn – favoritten. Ser skummel ut. Han er i gang men gjort alt feil. Klatrer omvendt av alle andre. Tydelig nervøs men klører seg fast. Ut på overhengen. Gjør flere feil, men henger på. Han når det nest siste taket.

Den eneste som skjønnte hvordan det skal gjøres, var Jørgen. Det rives og slites. Favoritten prøver seg fram og tilbake. De fleste andre ville ha falt for lenge siden – han gir ikke opp. Publikum skriker seg hese.

– Litt lenger! Litt lenger! Fem centimeter, bare. Det går, det går! NEI! Han faller!

Jørgen er mester!
Øystein Andresen
(tesk og foto)

Deltakerne klorte seg opp veggen

Studentlekene -99

TSI beste breddeidrettslag

Under studentlekene i Trondheim 12.-14. mars utmerket Tromsøstudentene seg først og fremst i bredden. Svømmerene beviste at vi også har enere klubben.

Christian Vold med trofeet.

Tom Johansen
Cecilie Knoph Berg (foto)

Nærmere 70 utøvere fra tromsøstudentenes idrettslag TSI tok turen til studentlekene i Trondheim, hvor 700 deltakere spilte volleyball, squash, innebandy og håndball. I tillegg ble det gjennomført øvelser i roing. Sentrum for lekene var lagt til Dragevoll idrettsenter: Arrangørene hadde lagt ned et godt stykke arbeid, og mesterskapet gikk knirkfritt. Dette ga et godt utgangspunkt for utøverne til å fokusere på det sportslige

Best i bredden

De fleste kvalifiseringskampene ble gjennomført fredagen. Det var derfor duket for fest for de som ikke kvalifiserte seg videre. Blant disse var TSIs håndball- og innebandy-gjeng. Her var en av byens trendsteder møteplass, og det var ordnet med glade studentpriser.

Lørdag var det duket for sluttspill og finaler for de som var klare til å kjempe om medaljene. Volleyballgutta kjempet seg til bronse-

Utropia viser deg hvordan man hopper inn i påskefjellet. Bildet er fra Narvik Skisenter.

medalje, og ble med dette eneste ballgruppe fra Tsi som fikk medalje. I klatring gjorde Jørgen Drangfelt en svært god innsats og stakk av med gull. Svømmerene fra TSI trivdes som fisken i vannet og røsket med seg 9 gull.

På banketten lørdag kveld ble TSIs innsats spesielt hedret, og foran 700 utøvere mottok Anders Sund trofeet som bekrefter at TSI var beste breddeidrettslag. Som rosin i pølsa ble også svømmeren Kai Arild Paulsen og volleyball-

spiller Elise Karlsen kåret til lekenes beste utøvere, som følge av "fremragende innsats".

Svømmerne i sentrum

TSIs svømmere var de som utmerket seg mest under studentlekene. På herresiden deltok Kai Arild Paulsen i fem øvelser og erobret fire gullmedaljer. Det er også verdt å merke seg Børje Edwardsens gull på 50 meter rygg. Tiden 0,27,48 ville holdt til medalje i generelt NM. Sam-

me Edwardsen fikk også tre sølvmedaljer. Tom Olsen sørget for en sølv og en bronsemedalje.

På damesiden sørget leder i svømmegruppa Linn Johansen for to gull og to sølv. Også her ble det bra tider, og Johansen satte nye personlige rekorder. Anette Sæglem toppet medaljebjerget til TSI med én gull og to sølv. Alt i alt forsynte svømmerne seg med 9 av 21 gullmedaljer, etter seier på stafettmedley for herrer.

Kreativt utspill fra Litterære Drypp:

- Diktkonkurranse

Litterære Drypp inviterer til stor diktkonkurranse i samarbeid med Utropia.

- Universitetet trenger mer kreativitet, sier lederen for Litterære Drypp, Ragnhild Vik Nilsen. Hun venter spent på nyfødte bidrag og segmenter fra skrivebordsskuffen. Siste frist for innlevering av dikt er 19. april.

Litterære Drypp og Utropia sparker i gang vårens kreative høydepunkt

Ingveig Aas
Ingrid Hedlund (foto)

Litterære Drypp og Utropia arrangerer diktkonkurranse for å fremme litteraturinteressen og kreativiteten blant studentene i byen. Jeg tror at det er mange som skriver, men som aldri får sjansen til å publisere eller i det hele tatt å få tilbakemelding på det de har skrevet, sier Vik Nilsen.

Litterære Drypp ble startet høsten 1997. Siden den gang er det blitt avholdt både opplesningskvelder, litterære diskusjonskvelder og skriveverksteder. Foreløpig mangler de et eget møtested, og snart blir foreningen å finne på nettet: www.uit.no/studentsamfunnet/undergruppe/litt.drypp/

Litterære Drypps medlemmer består både av folk som liker å skrive og folk som rett og slett bare elsker litteratur. Derfor er medlemmene ofte å se på litterære arrangementer.

Gruppen hadde en litt treg oppstart, men med en del arbeid fra ildsjelen Ragnhild Vik Nilsen, har gruppen nå ekspandert, og satses dette halvåret på en stor diktkonkurranse.

Litterære Drypp er veldig optimistisk med hensyn til respons på diktkonkurransen og tror også at de tre temaene "tap", "punktum" og "tre" vil inspirere mange. I tillegg finnes det en åpen kategori. Juryen vil bestå av minst ett medlem fra Litterære Drypp, en utropist, en musiker og minst en litteraturviter.

- Slik håper vi å få bredde og mangfold i bedømmelsen, sier Vik Nilsen. Frist for innsendelse av bidrag er 19. april. Premiene fra blant annet Akademisk Kvarter, Fjellheisen og Yonas kan friste enhver. Så sant kvaliteten tilsier det, vil det bli utdelt første-, annen- og tredjepre-

mie i alle de fire kategoriene. I tillegg satses det på en fest med opplesning av vinnerbidragene og utdeling av premier i slutten av semesteret, sier Vik Nilsen.

Diktene vil også bli presentert i Utropia og Kjellerdypet.

Litterære Drypp har merket stor interesse, ikke bare fra Humanistisk fakultet, men fra hele universitetet.

Konkurransen tar altså sikte på å være et tilbud til alle studentene på universitetet og høgskolen.

DIKTKONKURRANSE:

Temaer:
Tre, Punktum, Tap samt
Åpen kategori

Frist: 19. april 1999

Bidrag merkes med kategoriens navn og sendes:
Ragnhild V. Nilsen, Eineveien 67
9100 Kvaløysletta
snepla@c2inet

Alternative læringsformer

Studiedirektør Ingrid Bergslid Salvesen går inn for å evaluere universitetets medlemskap i UNISCENE, et internasjonalt universitetssamarbeid for forbedret studiekvalitet gjennom nye læringsformer.

Universitetet i Tromsø er etter utsagn fra studentpolitikken det eneste i UNISCENE

NE som ikke tilbyr aktuelle læringsformer. Arbeidsgruppen skal være tverrfakultær og bestå av minst to studenter i tillegg til vitenskapelige og administrative ansatte. Studentstyret vedtok onsdag 17. mars å la Margrethe Allem Brose og Asbjørn Moe, begge fra studentstyret, representere studentene i arbeidsgruppen for evaluering av UNISCENE

STUDENTFORENINGER VED UITØ!

Studentstyret har fordelt støttemidlene til studentforeninger ved UiTø. Det ble bestemt at totalsummen skulle deles opp i tre deler: kr 50500,- i ordinær drifts-støtte for 1999, kr 20000,- til foreninger som starter opp i løpet av 1999, og kr 38100,- til en "behovsprøvd" pott. Det er den siste som med dette lys ut.

Planlegger din forening å ha kjøpe inn utstyr, arrangere en fest, et seminar, en politisk debatt, eller har dere et annet prosjekt på gang, kan dere søke på disse midlene. En enkel søknad med beskrivelse av hva dere trenger penger til (vedlagt et lite budsjett) er i utgangspunktet det som skal til. Studentstyrets AU har fått myndighet til å behandle søknadene fortløpende, og svar vil bli gitt i løpet av kort tid. Tildelingsbeløpet kan dog ikke være over kr 2500,- hver gang. Det er ingen søknadsfrist på disse midlene.

For mer informasjon, kontakt AU på 7764 4202, eller: orgsek@sst.org.uit.no

Søknad sendes til: Studentstyret

Hovedgården Uita
9037 Tromsø

English summary

Int. Peace Conference

At a board meeting with the Norwegian UNESCO group, Tromsø was dedicated an international peace conference early next year. The UN council has declared the year of 2000 a "year of peace". Names at the Tromsø conference should be such as Gorbachev, Dalai Lama or Rigoberta Menchu. There has been founded a students' secretariat group that is to meet with the UNESCO- next month.

Student Peace Price

The international student peace price was awarded Antonio Bendo da Silva in Trondheim last weekend, during an international student festival where peace and human rights were discussed

Law studies get additional funding

Funds earmarked quality of studies were granted the faculties at the university of Tromsø, were the law studies showed the best application for these funds. The study of law in Tromsø includes several new programs that are already applied on the students of all degrees.

Nordjobb

A company called "Nordjobb" administers working travels for students during the summer vacation. The exchange program offered by Nordjobb also gives students housing while resident somewhere in Scandinavia, Ice Land, the Faroe Islands and Finland.

Student welfare

The female student representatives Ingrid Hovda Lien and Katrin Elvevoll have been assigned to the mission of student welfare in the students' parliament of Tromsø. They are both committed to the work getting an own students' welfare building, which is to be built in a boat at the pier in centre of Tromsø.

Housing

Be extremely cautious when finding a place to live. Students often get treated regretfully by the owner of private houses.

Sport

Sports: During the Norwegian national championship for students, 70 competitors from Tromsø managed to get lots of medals. The team got champions of swimming and medals in volleyball and indoors climbing.

LYST TIL Å JOBBE I STUDENTSTYRET?

Studentstyret skal velge organisasjonssekretær (org.sek.) for 1999-2000.

Perioden er 01.07.99-30.06.2000, men den sittende org.sek. har valgt å gå av 31.05.99.. Ønsker du å bli org.sek. må du altså være forberedt på å tre inn i vervet fra 01.06.99. I tillegg må noe tid til overlapping påregnes, dette avtales nærmere med Studentstyrets AU og sittende org.sek.

For å kunne stille til valg som org.sek. for Studentstyret må du være registrert som student ved Universitetet i Tromsø. Vervet honores med kr 173 000,- fordelt over 12 måneder. Man kan stille til gjenvalg en gang.

For nærmere informasjon, kontakt Studentstyrets AU eller organisasjonssekretær

Marit Martinsen på telefon 7764 4202, eller orgsek@sst.org.uit.no

Du kan også finne mer informasjon her: http://www.uit.no/studentstyret/orgsek_utlysning.html

Studenter: Kommunens alko-rådgivere?

Tromsø kommune har snudd opp-ned på sin alkoholpolitikk. Men er ikke sikker på hva dette vil føre til. Nå har de bedt studentene om å utrede dette.

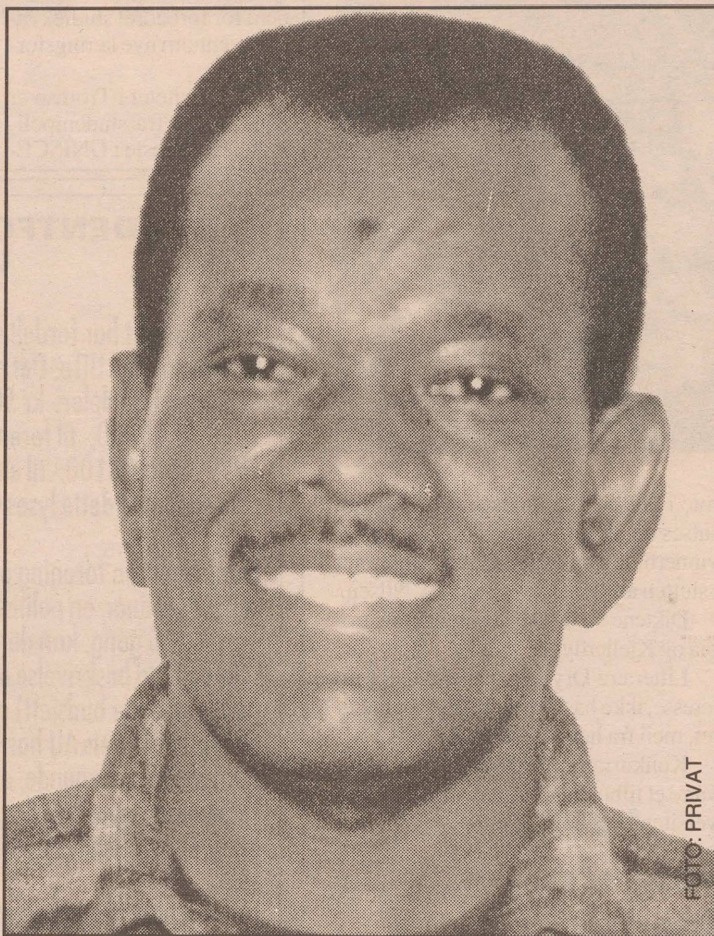
Ole Martin Jenssen

I disse dager skifter politikere retning i alkoholpolitikken. Øl blir igjen å finne i butikkene her i Tromsø. Kommunepolitikere er imidlertid usikker på hvilken effekt en oppløsning av monopolene vil ha. De har gitt uttrykk for at de ønsker å få dette kartlagt. Edruskapskonsulent Sture Medby i helse- og sosialavdelingen i Tromsø Kommune har derfor i et brev til høyskolen, og institutt for planlegging og lokalsamfunnsforskning på Universitetet, bedt om at det gjennomføres vitenskapelig holdbare undersøkelser som klarlegger effekten av dette på befolkningen.

– Statens institutt for alkohol og narkotikaforskning hadde ikke kapasitet til å utrede denne saken for Tromsø Kommune, sier Sture Medby til Utropia. De opplyste derimot at det var mulig for dem å stille kompetanse til rådighet for de som kom til å ta på seg oppdraget.

– Hvilken gruppe blant studentene er det du ønsker skal skrive arbeidet om temaet?

– Den politiske bestillingen ønsket å nå ut til noen som kunne si noe fornuftig om temaet. Også semesteroppgaver for mellomfags-

Albert Baffour-Opambour ved Institutt for planlegging og Lokalsamfunnsforskning har sendt forespørselen om studentkompetanse videre til andre institutt.

studenter vil være av interesse. Vi ønsker å få flere oppgaver inn som kan belyse problemstillingen fra forskjellige vinklinger.

Til nå har bare én student ved høyskolen meldt seg til å skrive oppgave om temaet. På Institutt

for planlegging og lokalsamfunnsforskning har undervisningskonsulent Albert Baffour-Opambour sendt e-post til studentene der han opplyser om forespørselen.

– Responsen hos våre studenter har vært liten, men det kan være fordi dette er altfor sosialpolitisk vinklet for vårt fag. Jeg har derfor sendt forespørselen videre til andre fag på universitetet der problemstillingen er mer relevant.

– Storfagsstudentene kan derimot velge problemstilling selv på andremester. Dermed kan problemstillingen bli tatt opp der, legger Baffour-Opambour til.

– Sture Medby nevner i brevet sitt at han stiller seg positiv til utplassering i kommunen, under praksisåret deres. Har dere tatt stilling til dette?

– Dette er selvfølgelig en mulighet som kan ses nærmere på. Men problemstillingen er som sagt mer interessant for andre fag.

Problemstillinger: Undersøkelser om alkoholspørsmål i Tromsø

- Utvikling av totalforbruket av bevillingspliktig alkohol.
- Forskyvninger av forbruket mellom alkoholsorter.
- Endringer i forskjellige aldersgruppers forbruksnivå.
- Endringer i debutalder.
- Endringer i konsum av illegal alkohol.
- Endringer i bruk av narkotiske stoffer.
- Endringer i holdninger til rusmidler.
- Effekter av endring i forbruksmønsteret.

Undersøkelser må basere seg på situasjonen før og etter at ølsalg er innført i dagligvareforretninger. Den må inneholde analyse, og angi årsakssammenhenger.

LESERINNLEGG

“Å bade seg i uskyldsrett i andres blod”

Tromsø har nettopp hatt besøk av tibetaneren Samdhong Rinpoche. “Vestens stille diplomati i Tibetsaken er feilslått politikk og et uttrykk for grådighet” var hans klare utsagn til oss. Denne mannen har gjennomlevd 33 år som politisk fange i det kinesisk-annekterte Tibet. Han ble også offer for overgrep fra norsk politi da han i 1996 deltok i en fredelig Amnesty-demonstrasjon under den kinesiske president Jinang Zemins besøk her i Norge.

Tibetanernes lidelser under kinesernes okkupasjon omfatter utallige tilfeller av politisk fengsling hvor de gjennom kinesernes politikk er i ferd med å bli en minoritet i eget land. Kineserne som flytter til Tibet, har til og med fått opphevet påbudet om kun å ha et barn per familie.

Amnestygruppe 240, “studentgruppa” i Tromsø, har i nærmere to år arbeidet mot de kinesiske myndigheter og den kinesiske ambassade for å jobbe for løslatelse eller mer humane soningsforhold for den 70 år gamle Jigme Sangpo. Han ble i 1984 dømt til 28 års fengsel for å ha skrevet et dikt om situasjonen i Tibet. Vi får ikke engang svar om fangen fortsatt er i live. En Amnestydelegasjon til Tibet siste sommer rapporterte med bekymring for fangens helse-tilstand. I de to etterfølgende år har vi overhodet ikke mottatt noen svar på våre brev og henvendelser! Hva gjør vi så? Våre egne myndigheter støtter ikke arbeidet for å hindre overgrep. De begår dem heller selv! Se bare hva de gjør med asylsøkere som brutalt og uten hensyn kastes ut!

Flyktningene er en gruppe på 40 og 50 millioner mennesker. Det er en seriøs utfordring å utarbeide praktiske løsninger på hvordan en skal gi disse mennesker den beskyttelse som flyktingekonvensjonen gir dem rett til. Retten til å søke om beskyttelse er nemlig ikke nok. De må få beskyttelse!

Vi er nå vitne til enda et svik mot “det glemte folket”, nemlig kurderne. Har Vesten skapt et like stort problem som da de under den Andre Verdenskrig opprettet staten Israel uten tilby en løsning for de som allerede bodde der? Forsøkene på å rette opp skadene har aldri blitt annet enn makkverk. Er ikke Vesten politisk interessert i endelige løsninger? Om hykleri ikke er den mest fremtredende menneskelige egenskap, så er den i hvert fall den mest fremtredende egenskap ved politikere!

Vesten har gjennom sin hel- eller halv hjertede tilslutning til bortførelsen av kurdere Abdullah Öcalan legitimert de tyrkiske myndigheters forfølgelsespolitikk overfor det kurdiske folk i Tyrkia og i Nord-Irak. Nå viser USA og Europa hvor de står i kurderspørsmålet. Vi ser hvordan de tyrkiske myndigheter ikke er sene med å utnytte dette.

Den vestlige kultur har lang tradisjon i å bade seg i uskyldsrett i andres blod. Vi viser nå at vi ikke bare holder tradisjonen ved like, men vi er i ferd med å la den ekspandere. Husk at vår medmenneskelighet vaskes ut av vår vestlige verden i samme fossende strøm som dette blod!

Nå mangler snart bare en hjemsendelse av Augusto Pinochet til Chile, kanskje helst med æreseskorte. En fredsprisutnevning til den for folkemord, og derfor for forbytelse mot menneskeheten anklagede Slobodan Milosevic, for i sannhet å vise fullt ut hvem vi er. Har vi ikke grunn til å være stolte, dere?

Mona Strøm

(Leserinnlegget er kraftig forkortet. Red.)

LESERINNLEGG

Hvordan gjøre UiTø mer spennende som studiealternativ?

Den kommende institusjonsevalueringa av UiTø bør blant annet kaste lys over dette spørsmålet. Med bakgrunn i synkende studenttall og økt konkurranse fra utenlandske og private studietilbud, bør UiTø være våken for å modernisere en del av tilbudene - gjøre disse mer skreddersydde og relevante i forhold til behov vi ser i samfunnet. Hvis ikke, er jeg redd universitetene over tid vil tape i kampen om studenter og som en følge av det, ressurser til å drive virksomheten.

I et møte som ble TV-sendt fra Mackkjelleren i forrige uke formulerte Johan Galtung, som et svar på et spørsmål om et Fredsinstitutt ved UiTø, en treffende kommentar:

– Ideen er god, men jeg tror dere skal få litt å slite med.

UiTø var jo det spennende initiativet da

det startet i 1972 med en integrert og helhetlig samfunnsvitenskapelig utdanning. Nå er dette borte - de tradisjonelle fagretningene og basteinkningen har overtatt.

Ideen om et multifaglig, tverrfakultært Fredsinstitutt som har kommet fra Ole Mjøs, bør absolutt følges. Hvorfor skulle ikke UiTø, i sentrum for det sirkumpolære og med alle konfliktene her, kunne være en egnet institusjon? En start vil være fredskonferansen som av UNESCO UiTø v/SEMUT vil arrangere neste år. Ikke nok med det; også innen fakultetene finnes det spennende initiativ. Ved Norges Fiskerihøyskole har man siden i fjor høst hatt igang et engelskspråklig tilbud innen International Fisheries Management. 16 studenter fra Afrika, Asia og Latin-Amerika lærer fiskeriforvaltning på høyt

nivå. Søknadsmassen for neste år er den firedobbelte av kapasiteten. I tillegg, og dette er uhyre interessant, har mange norske studenter signalisert interesse, uten at muligheten for å delta har vært annonsert. En kobling her, der norske studenter kan gå sammen med studenter fra den tredje verden, er jeg ganske sikker på at vil bli en suksess.

Et annet tema som det nå arbeides med, er et tilsvarende engelskspråklig Master-tilbud innen urfolks- og menneskerettighets-spørsmål, der Samisk Senter, SEMUT og Internasjonalt studentkontor har vært pådriverne. Ideen har lenge vært luftet ved SV fakultetet. Et slikt opplegg som iallfall bør støttes av Jur.fak. og Hum.fak. og kanskje de øvrige fakultetene, vil bli en like sikker vinner som

tilbudet ved NFH. I lys av diskusjonene rundt ILO-konvensjon 169 og forvaltninga av jord og vann i Finnmark - samt de samarbeidsprogram UiTø nå har i Botswana, Kamerun og Guatemala, bør urfolks-spørsmål i mer systematisk og omfattende sammenheng bli et selvsagt tilbud ved UiTø.

Et tredje tema kunne være å gjenoppfriske ideen om et engelskspråklig Master-tilbud innen miljøfag. Innen alle disse områdene står det betydelig med ressurser til rådighet dersom vi tar de rette kontakter og utviser interesse og pågåenhet. Utfordringa er dermed oversendt: Behovene er der, kompetansen er der langt på vei og ungdommen både hjemme og ute er interessert. Det er bare å gjøre jobben!

Jens Revold, pt. Nfh

KULTURSIDER

Mormor

Jeg vet ikke om jeg skal synge, messe, preke, samtale, hviske, sukke, stønne, skrike, lokke eller rent deskriptivt ytre meg? Jeg vet ikke om firkanter er vakrere enn romber, om sirkler er mer komplekse enn trekanten eller om det er vinklene jeg vil studere. Jeg er blant annet forvirret. Jeg øver meg i perspektivbruk. Utfordringen ligger i å unngå passivitet forårsaket av for mange, eller for få inntrykk. Men en sjelden gang er det virkelig spennende å jobbe som journalist. Der er eksempler på når adrenalinet stiger grunnet press, stress, nervøsitet eller nysgjerrighet. I løpet av de siste ti åra har mer enn 474 journalister blitt drept i krigsherjede områder og andre risikopregede soner. Bak statistikkene skjuler det seg bemerkelsesverdige beretninger om personlig mot og innsatsvilje. Fullt så dramatisk er ikke denne historien. Jeg skulle derimot spise middag hos en venn. I stua lød forunderlig velkjente toner fra platespilleren. Det var ei gammel plate fra 70-tallet med nordnorske musikere. *Rav og reking* het den visst. Plata viste seg å inneholde tekster fra Nordland, blant annet Salten, Lofoten og Vesterålen, basert på kilder fra Tromsø Museum. Dermed sprang jeg fra mat og fat, hev meg på siste hurtigrute i bekmørtna og våknet opp på ei øy sør om Senja. Min mormor har en fasjonabel boksamling der. Og vips kom de reneste toner fra bestemorstrupen om Langskankan, Sullan Lullan Lei og Bukserenna. Videre ga hun meg et gammelt sanghefte tilhørende Husflidslaget. Det skulle ha vært noe som het Godt nordnorsk, tenkte jeg. Det siste ordet jeg har lært meg er "bånnsløvja".

MS

KULTURLEDER

I et lite lokale over helsekostbutikken i Adolf Thomsens gate fant vi en lun atmosfære med krydderduft, gitarspill, sofastoler og en mengde dikt og malerier. Etter tre uker på Kjernehuset Galleri har Helge Svein Helge solgt en tredjedel av oljetrykkene med dikt på maleri til unge i Tromsø.

Andreas Knudsen
Cecilie Knoph Berg (foto)

Helge Gabrielsen og Svein Helge Linga har gjort suksess med sine plansjer bestående av egne dikt trykket på oljemaleri og akvarell. På tross av, eller på grunn av små formater og lave priser har kunstinteresserte under 30 strømmet til galleriet i Kjernehuset for å treffe kunstnere fra egne rekker.

Helge Gabrielsen er fornøyd med tilbakemeldingene fra de besøkende, og han tror at budskapet i plansjene når fram til kjøperne. Til høsten planlegges en ny utstilling, men før det blir det aktuelt med vandrende utstilling i regionen. Bildene er montert upretensiøst med enkle rammer og gjennkjennelige tanker i original drakt.

Stemningsfylt sted

Kjernehuset Galleri ligger lunt til med duft av krydder og urter som stiger opp den smale trappen fra helsekostforretningen i underetasjen. Svein Helge har kassegita-

ren liggende på golvet, og når han tar den opp og begynner å spille, skjønner vi at de besøkende tar seg tid til det store antallet små bilder som dekker veggene. Over trappeoppgangen har Helge montert oljemalerier i større format uten trykkdikt. Lengst til venstre finner vi "Kanintøfler", som Helge mener er det bildet flest har sett. Motivet er non-figurativt med rødtoner i dyp pastell som går over i gule og grønne felt i sentrum av rammen. Også maleriet "id" har vekket oppmerksomhet, kanskje ved et gjennomtrengende fargevalg.

Undertittelen til utstillingen lyder "en lun opplevelse av dramatisk innsikt", noe som gir entoverdig beskrivelse av seeropple-

velsen. De fleste diktene bærer et sterkt personlig preg, og mange behandler dypt eksistensielle refleksjoner over liv og fortvilelse. Kombinert med bilde får man en fornemmelse av noe som ikke kan skilles i uttrykket. Spesielt kan nevnes "En halvliters tid / Bare en til", som på beige bakgrunn gir en opplevelse av at diktets innhold er mye mer enn de seks ordene.

Non-profit

Konseptet med dikt på maleri har siden starten i fjor ikke innbrakt kunstnerne inntekter utover dekning av utstyr og materiell til produksjonen. Galleriet på Kjernehuset er stilt til rådighet av Turid Karlsen, og leien er tretti prosent av salgsinn-

tektene, som hittil har beløpt seg på noen tusen kroner.

Selv om interessen hos publikum har vært god, har Helge og Svein Helge ingen planer om å gjøre profitte av konseptet. De pengene de kunne ha tjent på utstillingen, er for en stor del brukt til å kjøpe inn vin til vernissage, da nesten 50 skuelystne tippet opp til showet.

– Alt vi trenger, er penger til å forflytte oss og bildene – og til å kjøpe øl, sier Helge om de økonomiske rammene for en vandretstilling, som er neste utfordring på programmet.

– I utgangspunktet er vi på jakt etter en sponsor, gjerne i samarbeid med kunstforeningen, sier han til Utropia.

Sideblikk:

Det er så jævlig typisk å være jævlig typisk

Det er så jævlig typisk. Du oppdager ikke at du faktisk har fått med deg salt og pepper til flymaten før du har spist opp mesteparten. Slik er det også med livet. Du oppdager ikke hvor godt du egentlig kunne hatt det før det er for sent.

Tenk dere hvis vi hadde sagt ja til EU i 1994! Da hadde studielånsrenta vår vært nede på trettallet et sted. Vi ville også tatt del i tidenes kuleste valutaprojekt; euroen. Og kanskje hadde vi vunnet mer i fotball.

Noe av det rareste med vår korte nåtid er at det faktisk er sosialt akseptert å forandre seg. Det henger nok sammen med at vi har lært å le av oss selv – og særlig vår nære fortid. Det er ikke uten grunn at 70- og 80-talls nostalgier har slått fullstendig igjennom. Vi ler av Wam og Wennerød. Vi ler av rockepudlene på 80-tallet. Vi tør til og med å le av Gro Harlem Brundtland. Vi ler av oss selv. Den selvhøytideligheten som preget oss på 70- og 80-tallet er forbi.

Fordi vi tør le av det vi gjorde i går, tør vi også å forandre oss. Sjekk bare de folka som i 1994

var iherdige EU-motstandere, men som i dag har skiftet standpunkt. Hva er det som har fått folk – fremadstormende akademikere for eksempel – til å endre mening i en slik prinsippssak?

EU er definitivt ikke noe bedre enn hva det var i 1994, sett fra motstandernes side. Mangel på demokrati og ekte parlamentarisme gjør seg gjeldende, byråkratiet blir til stadighet kritisert for å være alt for byråkratisk, og fortsatt er unionen i all hovedsak basert på et økonomisk samarbeid mellom landene som skal sikre fortsatt økonomisk vekst.

I mellomtiden har EU utviklet en egen valutaunion som minsker de nasjonale politikernes spillerom på

det økonomiske planet, et politisamarbeid som har blitt kritisert for å bryte demokratiske

prinsipper som personvern og rettssikkerhet. Dessuten har EUs atommakter; Frankrike og Storbritannia, snakket varmt om et større militært samarbeid innenfor EU og utenfor Nato.

Vi står tilbake med det EU som motstanderne i 1994 med suksess skremte oss med. Paradoksalt nok øker likevel EU-sympatien, og forleden kunne Dagens Næringsliv vise til at det for første gang i norsk historie faktisk er flertall for EF-medlemskap. Hva har skjedd med Norge i samme periode?

Egentlig ikke så mye. Riktignok vinner vi ikke like mye i fotball som tidligere (selv om landet fortsatt lever lenge på 2-1 over Brasil), norsk økonomi suser ikke like mye av gårde som den gjorde for ett år siden, og Gardermoen har blitt offer for

overskriftskåte journalister i Akersgata.

Alt dette har gjort at den norske selvfølelsen muligens har fått et lite knekk. "Det er typisk norsk å være god" klinger ikke like mye som det gjorde i Gro-tiden. Og den tiden ler vi jo av al-

lerede.

Mer skal det ikke til. Den neste EU-kampen kommer til å ende med seier til ja-siden. Ikke fordi at det nødvendigvis vil være det beste for landet, men fordi vi liker å le av fortiden – og da må vi forandre oss framover.

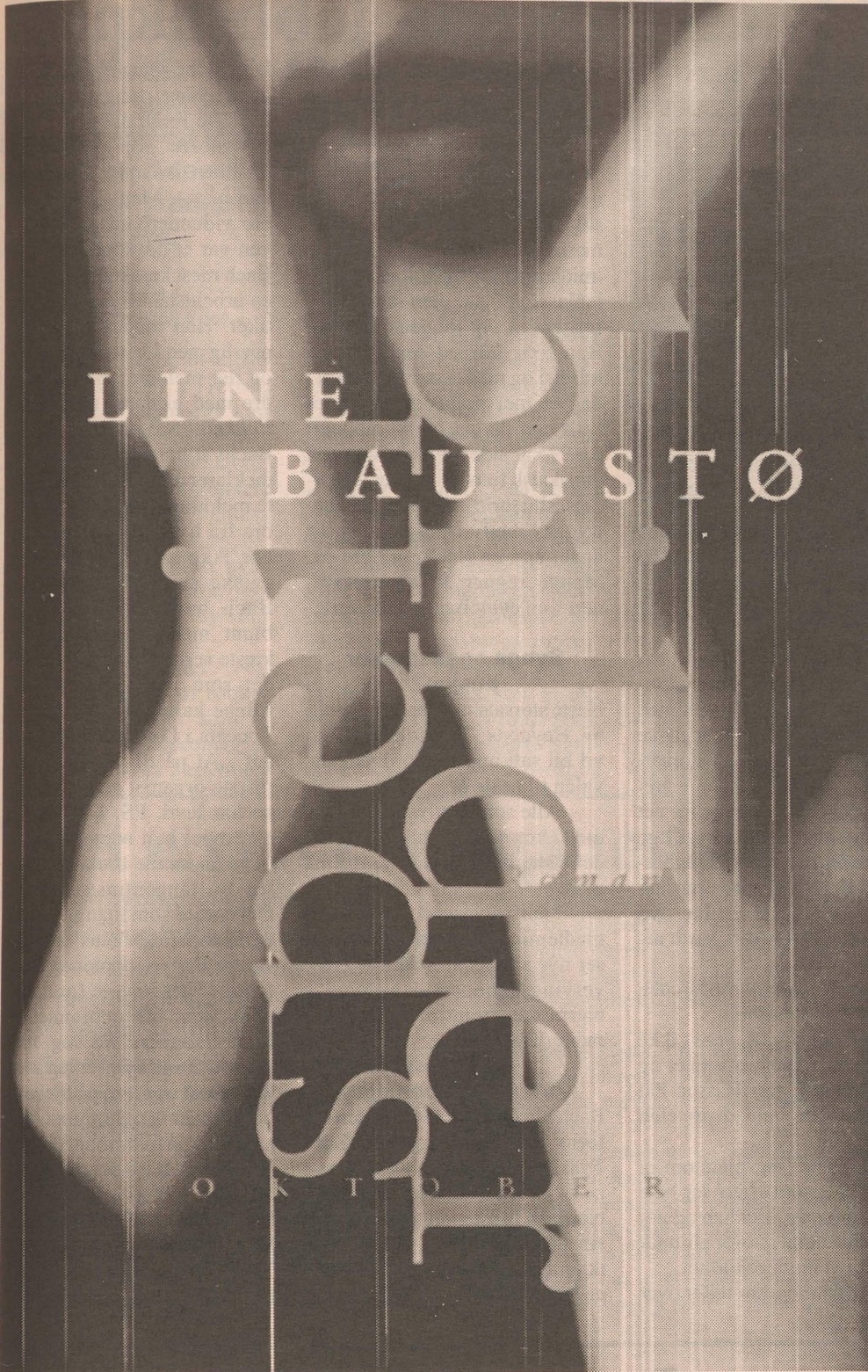
Det er helt sant. Ikke kjødd en gang.

Der ligger saltet, inneklemt i en pose sammen med en liten serviett og EU-standardisert flybestikk.

Per Steinar Moen

Vi ler av rockepudlene på 80-tallet.

Gardermoen har blitt offer for overskriftskåte journalister i Akersgata.

Forvrengte kvinnebilder

"Speilbilder" setter fokus på kvinne-rollen i familien gjennom historien om Karin. Spesielt vises dette ved hjelp av forholdet mellom Karin og moren Anna.

Ragnhild Vik Nilsen

Malerinnen Karin kommer til øya der hun ferierte som barn, for å bo i bestemorens hus gjennom vinteren. Etter bestemorens død er huset blitt sommerhus for slekta. Øya er et lite samfunn der alle kjenner alle og det ikke skal mye til for å skille seg ut.

Maten er Karins tilsynelatende største problem. Hun har spist seg ut av de fleste sosiale relasjoner og er blitt usynlig. "For hvert kilo jeg la på meg, forsvant en bit av meg. For hver gang jeg snakket litt for høyt, lo for mye og danset for heftig, ble jeg mindre og mindre synlig, mer og mer utydelig i de andres blikk."

"Speilbilder"
av Line Baugstø
Forlaget Oktober
1997
142 sider

BOK

Oppvekst uten nærhet og følelser

Men som for de fleste som lider av spiseforstyrrelser, er ikke den enorme overvekten det grunnleggende problemet for Karin. Utover i boka får vi innblikk i en barndom der moren var den som laget fet, fantastisk god mat, men nesten ikke spiste selv. Karin klarte aldri å leve opp til idealet som ble holdt foran henne. Etter hvert vokste forestillingen om at hun spiste de andres mat, spesielt søsteren Malins. Moren har tilsynelatende ingen andre gleder i livet enn å lage himmelsk mat, som det ikke er meningen at døtrene skal spise særlig mye av. Denne mangelen på egne gleder hindrer henne i å være en kjærlig mor, og vi får inntrykk av at Karin vokser opp uten nærhet og kjærlighet.

Selvpåført medfølelse

Det viktigste i boka er Karins forhold til sin uformelige kropp – med familiehistorien som bakgrunn. Hun har en forestilling om at fett ligger som et beskyttende lag rundt det som er henne. Den forløsende hendelsen er nok da nabomannen tar på brystene hennes, en aldeles frastøtende, men likevel tvetydig episode. Dette fører frem til vendepunktet, der Karin kutter opp sin egen mage med kniv, ser fettlaget og blodet, og for første gang får medfølelse for seg selv.

Line Baugstø har skrevet en svært god roman. Samtidig som man får medfølelse med Karin, føler man også avsky over hennes avmakt og syn på seg selv. Dette er en bok som kan få deg til å tenke i dagevis.

Årets værste film kåret

Lørdag ble de lite flatterende Bringebærprisene delt ut. *Burn Hollywood Burn* ble kåret til årets verste film, og Bruce Willis og Leonardo DiCaprio fikk også smake sure bringebær. Lørdag ble det offisielt erklært, av Det Gylne Bringebær-komiteen, at Alan Smithee's film *Burn Hollywood Burn* er den verste filmen som er laget i 1998. Det var selveste Brucer'n som fikk prisen for årets verste mannlige skuespiller etter hans innsats i *Armageddon*, og *Mercury Rising*. Kvinnebedårer Leonardo DiCaprio slapp heller ikke unna de sure bringebærene. Han må tåle tittelen som årets verste par på film, etter hans dobbeltrolle i filmen *Mannen med Jernmasken*. Kanskje var ikke mottivet i Smithees's filmtittel den dårligste?

Jazz på Teaterkaféen

Oslo-bandet Jørn Øien Trio er på turné i Nord-Norge og et av deres siste stoppesteder på turnéen er Tromsø. Torsdag 25. mars klokken 22.00 spiller de på Teaterkaféen. Konserten er i regi av Tromsø Jazzklubb.

Marte Bull-Njaa

Trioen er relativt ny på jazzfronten, men er satt sammen av erfarne og rutinerne musikere. Bandet, som har spilt sammen i om lag ett år, består av Jørn Øien på piano, Kåre Ganes på bass og Paal Nilsen-Love på trommer. Disse er også hver for seg involvert i en del andre ulike prosjekter fra Laila Dalseth/Totti Berg Quintet og Egil Kapstad Trio til Element og Vindaloo. Jørn Øien Trio har også

gjort opptak for NRK P2-programmet "Jazzklubben".

Hardtsvingende jazz

Låtene bandet spiller, er stort sett originalstoff komponert av Jørn Øien selv, samt en del standardmateriale. Amerikansk jazz er inspirasjonskilden. Her kan nevnes pianister som Bill Evans, Herbie Hancock, Bud Powell og nyere navn som Joey Calderazzo og Stephen Scott. Dette vil si melodios og hardtsvingende jazz!

Vegger av tekst

Visst kan man spille seg i himmelen på *Le Mirage*. Det har studentene ved forfatterstudiet grepet fatt i. Sist helg fremførte de tekster som blant annet blir å finne i antologien som kommer ut til sommeren - om enn noe svevende.

Marianne Søndmør

Ideen er glimrende. Man har et knippe skriveføre mennesker som ønsker å stille sine tekster til skue. Dermed tok de kontakt med nevnte utested og fikk henge opp innrammede verker på de fargede veggene. Dette gjør seg bra. Enkelt og elegant kler veggene tekstene – eller omvendt. Noe er tilgjengelig, til tider avkledd, og besudlet som Ole Thomas Evensens skildring av en fet turist med et taiwansk pikebarn på fanget. Vart og inderlig lød stemmen til Thomas Arntzen lik en Fossek indre monolog. "Eg taler for å verte stille" kom det, etter hvert fløt det nesten over av similer som kunne vært beskåret.

"...og saknar ikkje å tulle meg inn eller svare." Diktet burde kanskje dvelt med disse ordene? For undertegnede trådte to dikt klart frem. Først ut er Vibeke Thorps er:

*morgenen etter løper hun naken
over røde lyngrabber
plukker en munnfull einebær
for å forlenge den ville smalen*

Bjørn Herjus Thomassen sier mer med få ord i *Dodekaeder*:

*Huden blir hvit stivhet
Kurvene flater ut mot flatene
Vi danner geometri
Vendt mot stemmene*

Kontrasten til diktet "Natt på byen" er nærmest hårreisende.

– Det kan være fordi jeg studerer filosofi og preges av dette? sier Thomassen som selv lar seg inspirere av sci-fisjangeren. Studentene mener selv at nettopp kontraster og sprikende sjangre er noe som karakteriserer kullet. Kanskje burde man fått til en jevnlig oppvisning som dette?

TROMSØKINO

Krigsfilm, Ebola-lignende virus i København, Shakespeare forelsket, lesbefilm fra Sverige og tegnefilmer er hva publikum på Tromsøs kinoer utsettes for.

Sean Penn, John Cusack, John Travolta, Woody Harrelson, George Clooney, Bill Pullman, John C. Reilly, Ben Chaplin og ikke minst pappa selv: Nick Nolte. Makan til stjerneregister er det langt mellom hver gang man får se. Her i denne filmen får man se litt av hva som fortsatt bor i Nolte, og her gir han en virkelig pekepinne på hvorfor han er nominert til Oscar. Men så er spørsmålet; Gjør dette at filmen "The Thin Red Line" blir bra? – Så absolutt, er svaret på det. Dette er en film som alle psykologistudentene ved UiTø bør få med seg, for dette er tre timer med reinspikka hjernepreik. Men, og som alltid så er det et men: det er mange som ikke kommer til å forstå seg på denne filmen. Som alltid er det mainstream-folka som skriker høyest og som kommer til å si at de ikke likte "The Thin Red Line" i et fåfengt forsøk på å dekke over at de ikke skjønnte hva filmen handler om.

Svenske bygde-lesper

Svenskene har gjort det igjen. 800 000 svensker har sett filmen fra "Fucking Kuk Åmål" (sitat fra filmen). Lesbiske tenåringsjenter og festmiljøet (ganske lik bygdenorsk drikkekultur) i den lille byen Åmål. I tillegg til god gammaldags drikking og fyll får også publikum demonstrert nye bruksområder for tamponger!
Sjekk ut <http://www.1.312.telia.com/~u31205156/>

Ebola

Ebola! Den dødlige virussykdommen som noen gang har herjet på jorda. Hva skjer når dette viruset eller et som ligner kommer til en by som København? En mann kommer til Køben fra Romania med typiske symptomer på denne sykdommen, han dør men puster fremdeles! Det er begynnelsen til denne filmen. Er det noen som får litt mersmak? Hvis ja, så er første trinn å slå inn på internett-adressa til "Ebola Zaire Fanclub" som er www.mindspring.com/~cinque/ebola.html.

Følelsesklasser

Så gutter, nå er det nok jentenes tur til å gå på kino. "Shakespeare in Love". Her er det bare å glemme full fart og action, og lene seg tilbake for å bli bombardert av nostalgi og tåregråtende kommentarer ispedd mye romantikk om den forbudte kjærlighet og alt det der som det har kommet tusenvis av dårlige filmer om før. Er kanskje dette en av de ytterst få gode filmene med dette temaet?

remiespen@hotmail.com

Tidens vakreste jobbsøknad?

Det er vanligvis et dårlig tegn når det er like mange musikere som publikumere under en konsert. Dette var ikke tilfelle da Tromsø Kammerkor fremførte Johannespasjonen av Bach i to konserter i Domkirke og et fleretasjers podium, der omkring 120 musikere og korsangere var stablet oppover.

Harald Groven

Når Tromsø Kammerkor har konsert, er det ikke det småtteri som en ellers forbinder med kammermusikk. Det 25 år gamle koret satser nå kun på storsatsninger. To tre ganger i året fremfører dette koret av for det meste entusiastiske frivillige noen av kormusikkens gigantverker. Den halvannen time lange Johannespasjonen ble øvd inn i løpet av ti ukers hardt arbeid.

Partituret til Johannespasjonen teller over 300 sider.

– Alt dette må kunnes, ikke bare leses igjennom som et og anna pensum, sier Bassen Pål Otosen som sang disippelen Peter.

– Å jobbe seg gjennom et slikt verk er som å lære seg hele løvboka utenat, sier han og påpeker at å delta i koret gir unik innsikt i verkets genialitet. Tromsø kammerkor teller over

100 sjeler. I tillegg til alle de frivillige, leier koret også inn flere profesjonelle operasangere som solsiter.

Partituret til Johannespasjonen var en del av Bachs jobbsøknad for å bli Kantor i Thomaskirke i Leipzig i 1723. Han ble imidlertid bare innstilt til en tredjeplass på lista, men karret vel fortjent til seg jobben allikevel. Han fikk dermed sendt oss en hilsen i og med at musikkverket i dag er mer populært og oftere spilt enn da det ble komponert for 275 år siden. En pasjon er en musikalsk fremstilling av Jusu lidelseshistorie. Lyttere kan betrygges med at pasjoner er alt annet enn en lidelse å høre på. Mange regner Johannespasjonen som et av Bachs aller verk.

Syngende også utenfor dusjen?

Neste storsatsning er fremføring av Haydens "Årstidene". Den vil bli satt opp til Nordlysfestivalen til neste år.

– Alle som har lyst kan få bli med i koret. Ingen blir kastet ut, dette sier dirigent Snorre Holmgren.

– I april ønsker vi å verve nye medlemmer, sier han og henviser nye sang-spirer til å se etter vervingsannonser i avisene i nærmeste fremtid. Koret har øving hver tirsdag

Kort om komponisten:

Bach ble født for 314 år siden og forlot aldri i sitt lange liv Midt-Tyskland. I motsetning til mange av de mest rå komponistene, ble Bach fullstendig glemt i etter sin død. Forresten hadde han ikke mange fans i de siste tiårene av livet heller. Musikkpubli-

kum syntes Bachs musikk var gammeldags, tung og matematisk. De foretrakk heller dattas store "pop-komponist", Telemann (hvem har vel hørt om han nå...). Mens Mozart forble vidunderbarn og Beethoven var et døvt totalgeni, bør Bach mest karakteriseres som en arbeidsnarkotiseres systematiker. Han jobbet døgnkontinuerlig med å veve sammen fler og fler melodier inn i hverandre med ekstrem tysk *Grudlichkeit*. Så full nytelse av Bachs største verker krever at du klarer å holde seks eller åtte melodier som spilles samtidig fra hverandre! Men dette bør ikke skremme det store sviske-spisende publikum, Bach har også komponert blant musikkhistoriens vakreste verker. Alle har vel hørt det som i på greatest hits-Cdene kalles Air, Badinerie, Toccata i D-moll og Wachtet auf... At på til var Bach den største organist som noensinne har levd. PS: Det var for eksempel han som først fant ut at en kunne bruke tommele på tangentinstrumenter. Det eneste som mangler blant verkene hans er musikk skrevet for klaver, operaer og symfonier. Førstnevnte fordi pianoen først ble oppfunnet på Bachs sønners tid, og sistnevnte fordi symfonien som form først oppstod på Mozarts tid. Jeg har ikke kommet over noen tall på hvor mange millioner plater Bach selger hvert år nå. Men sikkert er det ihvertfall at det skofles inn større beløp i hans navn enn de 700 Riksdalene som han årlig tjente som kantor i Leipzig.

Populær poesi med Hålogaland Teater

Forunderlige fortellinger har hatt stormsuksess de siste lørdagene, der skuespillere og lokale musikere har servert folkelig poesi fra nordområdene.

Andreas Knudsen

– Når menneskene fester, blir alle gamle ørner ung, slik avsluttet grønlandske Makka Kleist sitt inuittiske sagn. Den fantasifulle fortellingen om en gutt som reiser med en ørn opp til toppen av et fjell og som mottar ørnens gave i tankene, gikk for et oppmerksomt publikum bestående av kunstinteresserte i alle aldre.

Mer humoristisk ble fortellingene til Maryon Eilertsen, som forklarte hvordan kvinnen hadde lært å bruke ilden til å steike laks. I den nordnorske fortellingen hadde den stakkars kvinnen laksen hengende til tørk

oppunder taket mens hun prøvde å varme røtter i ilden. Røttene begynte å brenne, og varmen gjorde at laksen falt i hodet hennes. Så talte ilden til henne og sa at hun måtte steike laksen, og ikke røttene. Enkelt budskap til stor begeistring.

Sverre Kjeldsberg og Ragnar Olsen fra Boknakaran så ut til å spille seg rett inn i publikums hjerter med sanger som var enda mer forunderlige og livsglade enn skuespillernes poesi. Og det e'kkje for å skryte, men det e'kkje bare myte at det e' hit inn torsken kjem for å gyte gav et lykkelig erotisk svai over he-

le stemningen, poesi som tilhørere, og applausen ville ikke stoppe.

Svenn Bernhard Syrin skapte alvor i skjemtet med sin fortelling om en mørkhudet innvandrer på Fornebu som ble gjort til latter og skam av tollerne. Da "den lille mannen" ble sendt ut etter full kroppssjekk, vendte han "tilbake for å dømme levende og døde". Historien brakte gravens stillhet i kulturhusfoajeen før Boknakaran gjenskapte livlig lørdagsstemning.

Mor Murmansk-fondet kan takke arrangementene med lørdagspoesi for mange tusen kroner som har blitt samlet inn i bøsseer blant publikum. Neste lørdag blir siste i rekken av fem, og da skal ønskedikt fra publikum leses opp og vinner loddrekkes.

"det e'kkje bare myte at det e' hit inn torsken kjem for å gyte"

Jazz i kaffen

- Scenen er som en mobiltelefon - møblemen-
tet passer dårlig i lomma,
sier Matthew Adams. Han er initiativtaker bak
de ukentlige jazzkonsertene som arrangeres
på Kaffe å Lars.

Marianne Søndmør
André Kvernhaug(foto)

- Vi ønsker å skape et miljø
hvor jazzmusikere fra Tromsø
og resten av Nord-Norge kan
samles og opptre for et fast
publikum, sier Adams. Dette
er fjerde gang det er konsert
på Kaffe å Lars dette semes-
teret.

Gradvis har folk fått nyss
på den nye plassen som lig-
ger både tilgjengelig og sen-
tralt midt i sentrum.

- Der er de som sier "Vel,
er det ikke for lite for rocke-
konsert", men det som er
bra med slike intimkonsert
er at nordmenn må begynne å

snakke sammen, kanskje ta på
hverandre!, smiler Matthew.

I New York finner du barer
hvor det er så trangt om plas-
sen at folk må gå over scenen
for å komme på toalettet - det
er litt av sjarmen! Jazzkonser-
tene på Kaffe å Lars er for
alle selv om det er en seriøs
jazzscene. Til tider kan det bli
hardcore, det skal likevel væ-
re et sted hvor man kommer
for å lytte til musikken - ikke
kun for å drikke. Allerede har
kafeen vært gjestet av promi-
nente musikere av det lokale
kaliberet. Adams sier at det
beste resultatet er når flere
klubber og interesserte sam-
arbeider. Derfor har også

Kristin med band sørget for stemninga på den intime jazzscena.

Tromsø Jazzklubb vært inne i
bildet. Det startet i februar
med Håvard Gruff Quartet og
fortsatte med Marit Sandvik i

samarbeid med Øystein Nor-
voll og Øyvind Valness. Sand-
vik deltar for øvrig sammen
med bl.a Øystein Blix på en

av skivene som i 1997 ble kå-
ret til en av verdens beste jazz-
utgivelser av et amerikansk
musikkblad.

"Det e von i henganes snøre"

Tromsø museum viser en todelt
kunstutstilling hvor gamle tradisjoner
og samtidskunst flettes sammen. Vi
skuer samtidig, et spennende og vari-
ert tekstileventyr basert på gamle
hverdagsgjenstander i ulike materia-
ler og teknikker. inspirert av de dype
røtter i fortiden

Anne-Britt Hofstad
Irene Foss(foto)

Den todelte kunstutstillingen består av en juryert
utstilling med nordisk tekstilkunst, representert av 50
gjenstander; bånd, belter, tekstiler til å ha på vegger,
som pynt eller som plagg. Teknikkene og materialene
som er brukt er svært forskjellige.

Vevet jakke av Cecilie Meltzer med 1800 tråder
i bredden. Stilles ut på Tromsø Museum i disse
dager.

Den andre delen av utstillingen inneholder
norske og samiske bånd som knyttet til ulike
deler av hverdagen som; sjødrift, reindrift land-
bruk, jakt, fangst og til pynt. Også her er det
lagt vekt på ulike materialer og teknikker.

Band, snor, tau, reip og reim

Hilde Hauan Johnsen, selv tekstilkunstner og med-
lem av juryen, var omviser. Hun presenterte prak-
tiske gjenstander hvor lokale råvarer kom til sin
rett gjennom ferdigheter og godt håndarbeid.
De ulike gjenstandene symboliserer et levd liv,
patina. Alle gjenstandene er hentet inn brukte, og
vi ser hvordan de ulike materialene har blitt benyt-
tet etter hvilken funksjon de hadde.

Vi finner tau til nordlandsbåtene laget av
hestehår. Kvaliteten ligger i at det ikke fryser
til, og ikke gir etter i fukt. Her er diehinder av
tvinna ulltråder, ullstoff og trepinne fra Snåsa,
Nord-Trøndelag. Dette skulle hindre kalven i å
die på visse tider av døgnet, slik at de kunne
bruke melken til matlaging, og fletta reinskinn
med lassoring av reinhorn er et eksempel til på
hva som var utstilt fra Tromsø Museums sam-
linger.

Bånd og belter i nord

Side ved side med tradisjoner finner vi tekstiler,
ikke bare ren tekstil, men som uttrykksmidler til
pynt på bekledning, eller på veggen.

Cecilie Meltzer bidrar blant annet med en
jakke vevet delvis som separate bånd og del-
vis som helt stykke. Den har hele 1800 tråder i
vevbredden, og er klart inspirert av en pike-
kofte av rødt klede.

Matspalte: Raskt og vondt

Ingrid Hedlund

Det hendte i de dager da Arne Brimi var landshøv-
ding i Lom. Det gikk ut bud om at hele landet skulle
bespises med næringsrik og spennende mat. Et lite
Tromsø-firma kastet seg ut i ernæringskampen, og
sendte sin budbringer til møtestedet. Den beskjed-
ne mannen hadde med seg to svarte bokser embal-
lert i oransje papp. "Real single" skulle gi "den som
stadig er på farten et sunt og godt måltid på 1-2-3-4."

I jakten på rask lykke og mett mage løste den
hungrende studinen en av boksene fra sitt trange
aluminiumslokk. Det så tørt ut, og vann ble rednin-
gen. Opp til målestreken, som anbefalt. Mens por-
sjonen hvilte(?) i to og et halvt minutt etter mikrin-
gen, ble kantinas lille hvite innredning diskret vas-
ket med de for øyeblikket tilstedeværende reserver
av servietter. Det var mer enn nok sprut i maten.

En munnfull. Tørt. Ingen ettersmak, lite
groove. Sulten reddet "Real single" med kyl-
ling og karry. En innskytelse; skåla kan med
hell brukes til oppbevaring av restemat. (Har
produsenten gjort det?) Den edle kokekunst
led et tappert nederlag, plastsmaken gjorde
retten rett og slett slett. Et glass kaldt vann
har aldri smakt bedre enn etter denne gas-
tronomiske bomturen.

Med tårer i øynene måtte forsøksmennes-
ket tilstå at det ikke er gull alt som glimrer.
Av og til står det gode i veien for det beste,
"Real single" er intet alternativ, det er dead
meat.

"Real single" kylling i karry. Innhold: Ris,
kyllingpate, løk, rød paprika, hvetemel, ve-
getabilisk olje, salt og krydder. Tilsettes 2.3
dl vann. Tilberedes i mikrobølgeovn eller
med kokende vann.

En strek i regninga: Prosjekt 2001

Prosjekt 2001 er et prosjekt ned-
satt av administrasjon i Tromsø
kommune for å få ned kommu-
nens driftsutgifter og redusere
lånegjelda. Kommunen har kom-
met i et økonomisk uføre og har
fått pålegg fra både fylkesman-
nen og departementet om å spare.
I årene 1990-96 klarte kommu-
nen seg med å gjennomføre vel-
dig forsiktige anslag på forventet
skatteinngang, og operere med
underskuddsbudsjetter. Noen år
gikk dette bra, andre år ble det
problemer. Denne situasjonen gav
kommunen en uforutsigbar økono-
mi, med store svingninger fra år
til år. For å få kontroll over kom-
munens økonomi, og budsjettmessig
forutsigbarhet startet man arbeidet
med prosjekt 2001 i 1997. Pro-
sjektet er delvis blitt finansiert
gjennom statlige omstillingsmid-
ler på til sammen 24.mill.

For å finne ut av hva prosjekt
2001 vil få å si for oss som stu-
denter, og innbyggere i Tromsø
kommune møtte jeg opp på Fler-
brukshuset, på Tromsø SVs in-
formasjonsmøte om prosjektet. I
panelet satt blant annet assiste-
rende rådmann Per Limstrand,
Gerd Bjørhovde (SV) fra for-
mannskapet, Bjørn Willumsen
som representant for de ansatte
og Hans J Nilsen fra de private
barnehagene.

Barnehagene

I prosjektet ligger det et kutt i
overføringene til de private bar-
nehagene med 22%. Blir dette
vedtatt av politikerne vil det blant
annet kunne bety kroken på dø-
ren for Studentsamskipnadens
barnehager. For de øvrige priva-
te barnehager vil det kunne få
konsekvenser som økt foreldre-
betaling, innskrenkninger i perso-
nale, åpningstider og i verste fall
nedlegging. En kan i denne sam-
menhengen nevne at Tromsø
kommune har et politisk vedtak
på at 75% av barnehagene skal
være privatdrevet.

Kuttene vil også ramme Var-
den barnehage som er en spesi-
albarnehage for barn med aller-
gier, og innvandrerbarnehagen.
Ut over dette står 75 plasser i til
sammen tre barneparken i fare for
nedleggelse.

Idrett

Liker du å ta en tur i lysløypa i
helgene, kan du risikere å måtte
trække dine egne spor. Kommu-
nens trakkemaskiner vil nemlig
stå parkert for å spare penger,
men det er vel ingen grunn til å
klage så lenge det er lys i løype-
nettet?

De kommunale svømmebas-
sene risikerer å måtte stenge,
eller begrense åpningstide-
ne.

Folkebadet i Kroken og Stak-
kevollanbassenget er i fare.

De kommunalt ansatte

60-80% av kommunens totale
utgifter er lønnsutgifter. Prosjekt
2001 legger opp til en nedskjæ-
ring på 50 årsverk. Når en vet at
kommunen har en god del lov-
pålagte oppgaver blir spørsmå-
let hvor det er mulig å kutte, og
hvilke kommunale tjenester som
vil bli privatiserte.

Det er gitt politiske garantier
til de ansatte om at jobbene de-
res er sikre, og undervisnings-
sektoren som helhet har fått lov-
nader om politisk skjerming. Pro-
sjektet nevner imidlertid en mål-
setting om nedskjæringer i admi-
nistrasjonen.

Det en alt i alt aner konturene
av gjennom prosjekt 2001 er en
reduksjon i den kommunale tje-
nestevingen, som rammer store
deler av befolkningen, og en ned-
bygging av det kommunale kul-
tur og velferdstilbudet. For Trom-
sø som universitets- og høgsko-
leby vil det gi klart negative kon-
sekvenser når det gjelder rekrut-
teringen av nye studenter, og
det vil bli vanskeligere å få nyt-
dannede folk til å bosette seg
her.

Svein Pettersen

Sto han virkelig opp?

Er det virkelig så sannsynlig at Jesu oppstandelse på påskedagen enkelt kan bortforklares? Finnes det holdbare teorier som anerkjenner Jesus som guddommelig? Våre argumentasjonsrekker kan rakne. Hvis vi er villig til å se historien i øynene, kan vi stå overfor et skremmende perspektiv.

Vi nærmer oss påsken, den høytiden som norske ordbøker definerer som en «høytid til minne om Jesu død og oppstandelse» (Landrø 1986:413). Den jevne norske skeptiker nøyter seg med å definere høytiden som en kristen markering av Jesu død – og utelukker på den måten første påskedag, oppstandelsen og selve kjernen i den kristne tro.

En slik forkastelse av postulatet om Jesu oppstandelse fra de døde får vanligvis bred støtte fra såvel medisinsk

som historisk forskning. Konklusjonene fra brorparten av tidligere forskning usannsynliggjør nemlig oppstandelsen. Utgangspunktet og hovedargumentet for dette kan i korthet føres tilbake til kravet om analogi innenfor den historiske forskningen. For at vi skal kunne tro på en påstand om en historisk hendelse må vi kjenne liknende tilfeller. Dette er i utgangspunktet et historiesyn som utelukker et hvert overnaturlig eller enestående fenomen, før argumenter både for og imot i det hele tatt bringes på banen.

En slik historieskriving kunne vært kritisert ytterligere, men her skal vi bare la det få legitimere en åpen drøfting rundt dette eldgamle spørsmålet: Sto han virkelig opp?

Historisk bekreftet

Det historieforskere og filologer uansett livssyn klarer å enes om, er at personen Jesus har levd. Vi

kan fortsatt finne russiske kommunistiske ordbøker som definerer Jesus som en «mytisk figur som aldri har eksistert»

Det historieforskere og filologer uansett livssyn klarer å enes om, er at personen Jesus har levd

(Cumbel 1993:21). Få eller ingen seriøse historikere forfekter en slik oppfatning i dag, først og fremst fordi detaljene i det nye testamentes skrifter bekreftes av en rekke samtidige historiske kilder, for eksempel de romerske historikerne Tacitus og Sueton. Josefus, historieskriver av jødisk ætt – det folkeslaget som fremdeles nekter for at Jesus ikke var den han gav seg ut for å være, skriver:

«Nå var det på denne tiden en vis mann ved navn Jesus, hvis det da er riktig å kalle ham

Ble Jesusreddet halv død ut fra gravkammeret?

en mann, for han gjorde underfulle gjerninger - en lærer av det slaget mennesker med glede mottar sannheten fra. Han trakk til seg både mange av jødene og mange av hedningene. Han var Kristus; og da Pilatus etter forslag fra de øverste blant oss dømte ham til korset, ble han ikke forkastet av dem som først hadde elsket ham. Han viste seg nemlig levende for dem igjen på den tredje dagen, akkurat slik de hellige profetene hadde forutsagt dette og ti tusen andre fantastiske ting angående ham.» (Cumbel 1993:22).

- Bare skinnød

Enigheten om at Jesus har levd, innebærer naturlig nok også enighet om at Jesus en gang har avgått ved døden. Ved tidspunktet for Jesu død stopper også enigheten, og vår debatt begynner. Mange av forsøkene på å motbevise Jesu oppstandelse har sitt utgangspunkt i troen på at Jesus overhodet ikke døde på korset, slik de kristne hevder. Det er heller ikke vanskelig å se at de lidelser og anstrengelser han ble påført, etter all sannsynlighet kunne brakt Jesus inn i sjokk med påfølgende bevisstløshet. Dersom han da bare var skinnød, blir ikke oppstandelsen noe annet enn en oppvåkning fra en slik koma. Ikke få medisinske eksperter har holdt og holder fortsatt en knapp på sannsynligheten av dette. Det samme fagfeltet kan imidlertid ikke unngå å se den nytestamentlige beretningen om den romerske soldaten som stakk et spyd i siden og opp i hjertet til Jesus, «og straks kom det ut blod og vann». Det er Johannes som skriver dette, hundreår på hundreår før den medisinske forskningen påviste at en strøm av vann utskilt fra blodet rundt hjertet, er et tegn på død som følge av hjertervikt etter væskeansamling i lungene.

Blingset romerne?

La oss til tross for dette fortsette å tro at Jesus bare var skinnød. Hvor sannsynlig er det da at han greide å løse sine egne

linklær, rulle vekk en flere tonn tung stein og begi seg på vandring mot byen? Vi må da ha i mente at han få dager før hadde blitt pisket på romersk vis, en straff som alene tok livet av mange, deretter korsfestet for å bli hengende på korset i seks timer. Disiplene blir den eneste løsningen vi imidlertid kan finne på dette problemet.

Vi kan i evangeliene lese at disiplene og andre venner av Jesus gikk til graven den tredje dagen etter hans død. Dersom de da skulle finne et tegn eller noe som tydet på at Jesus mot formodning ikke var død, er det ikke usannsynlig at de hjalp ham med de tingene vi må få lov å tvile på at han kunne ha utført på egen hånd. Dette kunne de likevel ikke ha gjort helt uten videre – det er en hel del praktiske omstendigheter som taler imot også denne løsningen. Det viktigste er kanskje de romerske soldatene som vokter graven. I evangeliet etter Markus blir det slått fast at landshøvdingen Pilatus gav ordre om vakthold ved graven – nettopp fordi Jesus på forhånd hadde forutsagt sin egen oppstandelse. De romerske soldatene gikk på vakt tidlig samme morgen som Jesus etter sigende sto opp, så det skulle ikke være noen grunn for at de ikke skulle få med seg eventuell aktivitet ved graven. Det var da også dødsstraff for en soldat som sovnet på vakt i dette okkuperte regimet!

- Burde ha gitt opp

Også dersom en tar utgangspunkt i at Jesus faktisk døde på korset, men altså ikke sto opp igjen, kan disiplene beskyldes

for å medvirke til dagens myte om den oppstandne Jesus. Det har nemlig fra flere hold vært hevdet at de stjal liket den tredje dagen etter at Jesus døde, nettopp for å oppfylle den allerede nevnte profetien og på den måten unngå å bli til skamme. Selv om vi fortsatt må huske de romerske soldatene som kunne avverget likrøveriet, er dette et av de beste argumentene for at Jesus faktisk ikke stod opp igjen – dersom vi ser disiplenes reaksjoner kun i lys av dette. Det vi lett glemmer, er begivenhetene som fulgte i dagene, månedene og årene etter at disiplene eventuelt hadde regissert dette skuespillet, utelukkende for å berge sin egen ære.

Bibelen forteller at disiplene satt bak låste dører etter korsfestelsen, i frykt for å bli latterliggjort eller utsatt for fare fordi de hadde vært tilhengere av folkeførerer som nå var død. De trodde heller ikke de første ryktene om at Jesus hadde stått opp. Kvinnene som først hevdet å se Jesus oppstått, fikk faktisk store problemer med å overbevise hans egne disipler. Dette tyder på at disiplene neppe hadde iscenesatt det hele, med mindre alt sammen var et taktisk spill avtalt uten medvirkning fra disse kvinnene. Med tanke på

de hendelsene som fulgte blir dette lite sannsynlig.

Den Peter som taler på torget i Jerusalem en drøy måned etter, trer fram som en overbeviseende og meget engasjert agitator. Kanskje kunne han holdt den samme talen basert på noe han visste var en blank løgn – igjen for å unngå å bli til skamme, men sannsynligheten for dette blir

Kunne Jesus ha sneket seg forbi menneskene som befant seg utenfor gravkammeret usett?

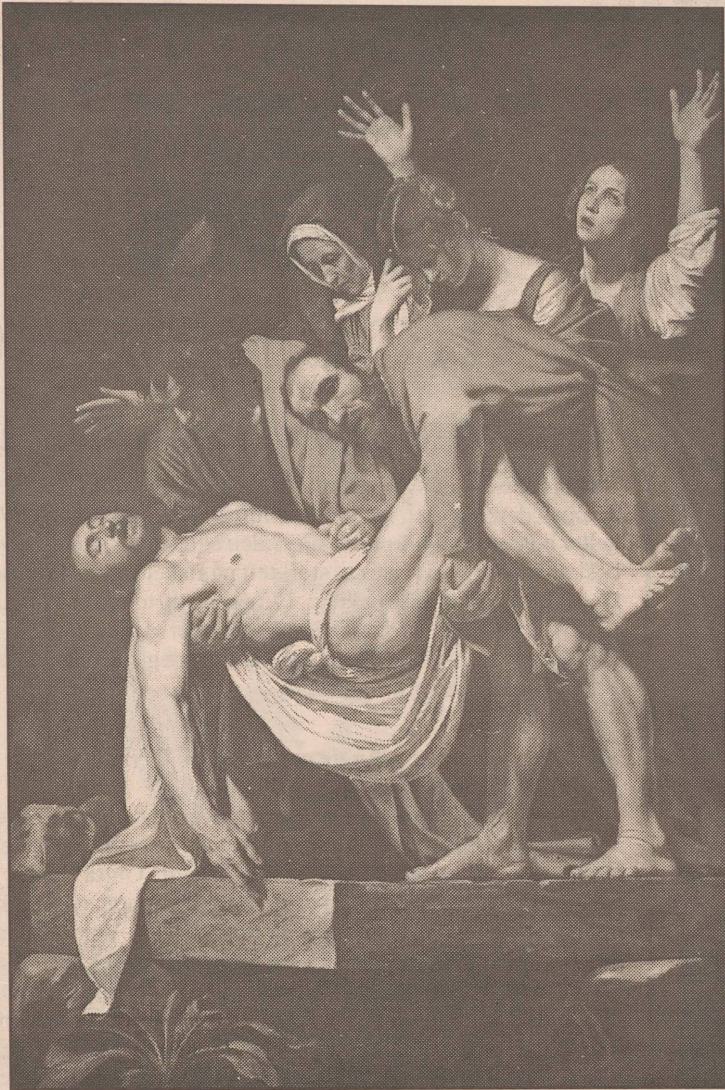
Tema: Jesu oppstandelse

stadig mindre. Få eller ingen psykologer vil hevde at menneskelig ære er viktigere enn eget livsopphold, og både fra bibelen, kirkehistorien og andre samtidige kilder vet vi at disiplene opplevde store lidelser nettopp fordi de hevdet at Jesus var oppstått. De ble fengslet, pisket og steinet til døde, og keiser Nero sørget til og med for å brenne noen av disiplene levende, innsmurt med bek. Det umiddelbare spørsmålet og problemet for psykologien blir hvordan en gruppe mennesker er villig til å gå gjennom dette kun for å berge sin egen ære – i stedet for når som helst å innrømme spillet og slippe langt lettere unna.

– Disiplene hallusinerte

Svaret på dette vanskelige spørsmålet kan være at disiplene faktisk fullt og fast trodde at Jesus var oppstått – uten at han var det. Denne teorien baserer seg på to argumenter. Vi tar det første først: Det er nemlig ikke bare Jesu disipler som har blitt lansert som mulige gjerningsmenn bak et eventuelt likrøveri. Vi kan hevde at romerske myndigheter, som på denne tiden altså hadde okkupert og hersket i dette området, fjernet liket fra graven det ble lagt i. Dersom vi går ut fra at hensikten med dette må ha vært å hindre disiplene å gjøre det samme, er heller ikke denne teorien så rent usannsynlig. Problemet med denne teorien får vi når ryktene om oppstandelsen begynner å florere i Jerusalem. Et nærliggende spørsmål blir selvfølgelig hvorfor myndighetene ikke kom på banen og avslørte bløffen fra de første kristne. Da blir det faktisk lettere å tro at de romerske myndighetene slett ikke visste hvor liket hadde tatt veien.

Det andre argumentet som har vært brukt for å sannsynliggjøre at disiplene feilaktig kan ha trodd at Jesus faktisk hadde stått opp, er at de var utsatt for hallusinasjoner. Vi kan med aller største letthet forestille oss at disiplene sannsynligvis var psykisk nedbrutt, skuffet og deprimerte – da er kanskje ikke veien så lang til å se det man ønsker seg, enten det dreier seg om en oase i ørkenen eller den oppstandne Jesus. Concise Oxford Dictionary beskriver hallusinasjoner som en «tilsynelatende sansemessig oppfattelse av ytre objekter som ikke er faktisk tilstede» og sier videre at hallusinasjoner er noe som vanligvis oppstår hos svært anspente eller nervøse mennesker. I den aktuelle situasjonen passer disiplene inn i denne beskrivelsen. Noe mindre sannsynlig er det li-

CARVAGGIO, THE DIPOSITION

kevel at de samme hallusinasjonene opptrer ved 11 forskjellige anledninger i løpet av seks uker, slik bibelen forteller at Jesus viste seg for disiplene etter sin død.

Vi vet at Ally Mc Beal har gjentatte hallusinasjoner, men særlig sannsynlig er det ikke – først og fremst på grunn av antallet vitner. Ett menneske kan utvilsomt være utsatt for hallusinasjoner, kanskje sammen med en gruppe på to eller tre andre. Men at en gruppe på 550 mennesker skulle dele den samme hallusinasjonen til samme tid, slik 1. Korinterbrev skriver, blir direkte usannsynlig. Og «blant dem lever de fleste ennå», skriver Paulus for å øke troverdigheten til disse vitneutsagnene. Samtidens lesere kunne altså med letthet undersøke utsagnet.

Må tas stilling til

Den engelske litteraturhistorikeren C.S. Lewis har tidligere gjennomført et liknende prosjekt som det denne artikkelen er et forsøk på, og han konkluderer slik:

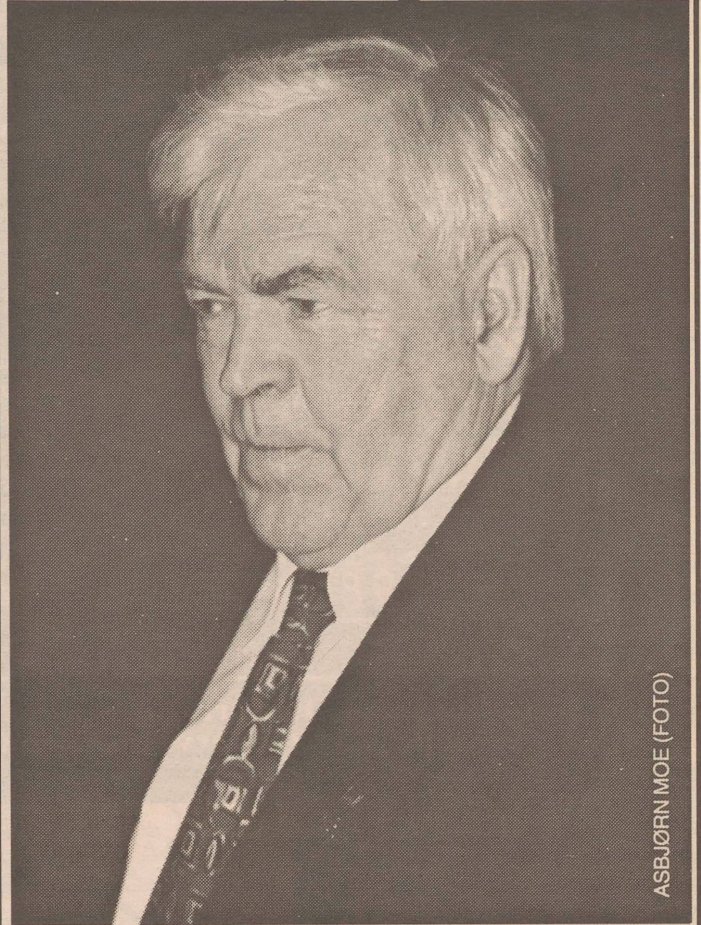
Vi vet at Ally Mc Beal har gjentatte hallusinasjoner, men særlig sannsynlig er det ikke

«Vi står overfor et skremmende alternativ. Mannen vi snakker om, var og er nøyaktig det han sier, eller så må han være gal eller noe enda verre. Nå forekommer det meg å være innlysende at han var verken gal eller djevlesk, følgelig må jeg, uansett hvor underlig, skremmende eller usannsynlig det måtte virke, akseptere det syn at han var og er Gud. Gud har landet i denne fiendeokkuperte verden i menneskelig skikkelse.»

Kanskje kan vi ikke være enige i denne konklusjonen, og vi må være enige i at oppstandelsen ikke kan bevises. Det de færreste er klar over og vil innse, er at Jesu oppstandelse slett ikke kan motbevises, slik majoriteten av historieskribere har postulert. Det C.S. Lewis har rett i, er at vi står overfor noen alternativer – og at spørsmålet er av en slik karakter at det blir opptil hver enkelt å besvare det.

Geir Heggås Bakkevoll
stud. nord.

Nok en pris...

ASBJØRN MOE (FOTO)

Tidligere miljøvernminister Torbjørn Berntsen har endelig fått en pris for noe nyttig, denne gangen. Her ser vi ham motta Polarstatuetten fra Roald Amundsens senter for arktisk forskning. Tidligere har Ole D. Mjøs og Ivan Kristoffersen mottatt samme pris. Så var det kanskje mer i "shitbagen" til Berntsen enn han ante?

Overdrevet forbruk

Problemet kan kanskje oppsummeres slik at horer koster en masse, junkisene betaler så altfor lite for stoffet sitt, og den gemene hop, som skal gjøre opp for restansene, forstår seg ikke på sterkt stoff.

(Jon Rognlien i "Film&Kino" om Tromsøfestivalens styres konsum av alkohol samt mobiltelefonbruk)

Oscar in Love

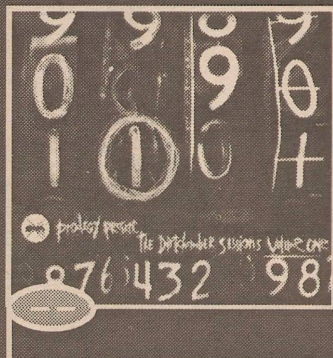
Så er da den årlige smørja hvor hele Hollywood med staffasje stabler opp noen pene tryner, floskelbefengte manus og forutsigbare filmer loset i havn. Oscar er og forblir en vits. Den største gleden var pris for beste mannlige hovedrolle som gikk til Roberto Benigni. Mannen er et geni som ivaretar arven fra *comedia dell'arte* og Dario Fo. Benigni er den andre i Oscar-historien som vinner pris for beste aktør, til tross for utenlandsk språk. Sophia Loren var den første i 1961 med filmen *Two woman*. Det er bare rett og rimelig at *Livet er hærilig* fikk pris for beste utenlandske film. Pinlig er kåringen av premiehesten Gwyneth Paltrow for beste kvinnelige hoverolle. Dama er riktignok fotogen og har vært kjærsten til Brad Pitt. *Shakespeare in love* var søt den, men seks Oscar? Cate Blanchett er stor i *Elisabeth I*, noe Paltrow bare kan drømme om. Der burde nesten vært en kåring av beste Oscar-kåring. Kanskje var dette premieringen av beste kortfilm som gikk til *Bunny* av Chris Wedge? Den 70 år gamle Coburn høstet sin første Oscar for rollen som brutal far i filmen *Den jagede*, mens den 64 år gamle britiske skuespilleren Judi Dench fikk sin første Oscar for innsatsen som en aldrende dronning Elizabeth i *Shakespeare in Love*. Den danske filmen *Valgaften* fikk pris for beste live kortfilm. Så var ikke alt fullt så ille...

Kilder:

1. Davis, Truman Dr. C. 1998: En medisinsk redegjørelse for korsfestelsen fra *Rikere Liv*, 1998.
2. Gumbel, Nicky 1993: *Livsviktige spørsmål*, Prokla Media, Ottestad.
3. Landrø, Margit m/fl. 1986: *Bokmålsordboka, def.- og rettskrivingsordbok*. Universitets forlaget.
5. Lewis, C.S. 1955: *Surprised by Joy*, Fontana.
6. Straum, Olav Kanskar, cand. theol.

Div. artister: "Prodigy present The Dirtchamber sessions Volume one" (XL/MNW)

Har du mye penger og makt, kan du stort sett gjøre som du vil. Som for eksempel å gi ut denne plata. Liam Howlett har rett og slett laget en skive med spor av sine favorittartister, som han har mikset sammen i små ettminuttsintervaller. Det er en vanskelig

plate, som rett og slett ikke er lyt-tervennlig, heller masete, vanskelig og unødvendig. Hvis du ikke er vanvittig interessert i hva Liam er inspirert av, trenger du ikke denne plata. Det er mye bra musikk her, av artister som Digital Underground, Public Enemy, KLF og LL Cool J, men som funker så mye bedre hver for seg.

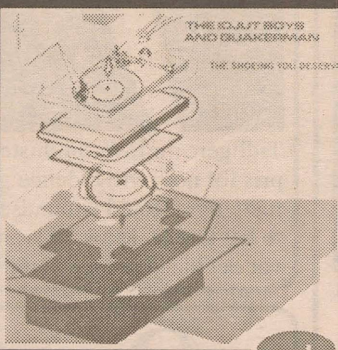
Designen og navnet tilsier at dette er Prodigymateriale, og jeg kan tenke meg at det er mange Prodigyfans som føler seg snytt. Det er tross alt et sleipt markedsføringsstriks, å utgi seg for noe man ikke er, for å selge mer. Liam kan bedre enn dette, og vi får håpe at Volume two lar vente på seg.

h.k.r.

The Idjut Boys and Quakerman: "LIFE the shoeing you deserve" Glasgow Underground Recordings

Dette er The Idjut Boys sin debutplate, og kommer ut på det veldig norgesvennlige selskapet Glasgow Underground Recordings. Både sjefen for selskapet, Kevin McKay, og gutta sjøl er gjengangere på klubb-scenen i Oslo, og sist torsdag 4. mars, var de på Skansen i Oslo for å holde album-release.

Plata er sentrert rundt beat, og heller til tider over i bigbeat. Den er derimot best når de mer funky og groovy sidene ved gutta kommer fram. *Copulating Drum*, *Pay the Fare* og spesielt *Corrective Surgery* funker veldig bra med sine småpsykedeliske og lekne elementer. Men plata er veldig ujevn, og blant de 17 sporene er det 7 småspor

på rundt 30 sek., som tar for seg alt fra colaraping på *Coke is It*, til tyrehorn på nettopp *Bull Horn*. Litt barnslig kanskje, men de viser innimellom at de er voksne Dj'er som kan lage fet beat

h.k.r.

Make Up: "I Want Some" Dischord Records

Det amerikanske undergrunnsbandet Make Up er igjen på banen med nok en glimrende utgivelse. "I Want Some" er en samling av singler og tidligere utgitt materiale, og omsider er disse hittil ukjente gullkornene blitt samlet på ett brett.

Make Up har holdt på i flere år med sin særegne stil, og i den siste tiden har mange fått ørene opp for dette energiske ensemblet. Bandet fra Washington DC har blitt anerkjent og rost i engelsk musikkpresse, noe som har ført til økt interesse også her til lands.

Frontfiguren Ian Svenonius har laget et eget uttrykk for å karakterisere bandets stil, noe han litt kryptisk har valgt å kalle "Gospel Yeah Yeah!". Magasiner som blant annet NME og Melody Maker har også beskrevet dem som gospelens svar på Jon Spencer Blues Explosion.

Make Up er et av de få av dagens band som har det vi på godt norsk kaller "attitude". Dette grunnet en markant frontfigur, stilig coverart og politisk korrekt plateselskap. "I Want Some" har 23 låter og er fullpakket med eggende gi-

tarrock, akkompagnert av et syrebefengt orgel og Ians sprø og energiske vokal. – Groovy!

Er du glad i å danse i måneskinn, bør du kjøpe denne plata. Drit i naboen din; skru anlegget på elleve, og sett på låter som "Every Baby Cries, The Same" eller "Untouchable Sound". Blir du ikke overbevist etter dette, kan du konstatere at du er blitt gammel og kjedelig, eller at du rett og slett har dårlig smak (sterk påstand, sterk plate).

Make Up gjester for øvrig vårt kjære land den 30. mars på So What! i Oslo; så hvis du er i nabolaget, skal du stikke innom. Ifølge NRK-medarbeider Nazneen Khan er Make Up nemlig det kuleste livebandet i verden akkurat nå. Det trur vi på!

Gospel Yeah Yeah.

Mona Varpe

Raymond og Ronny

Rockeredaksjon

Van Morrison kommer til Tromsø

I forbindelse med Morrisons Norgesbesøk i vår er det besluttet at han skal ta turen innom Tromsø den 16. mai. Det var meningen å få ham til uka 99, men da det ikke gikk skulle han heller holde en mini-konsert nå. Siden egnede lokaler ikke var å oppdrive på kort varsel, er det bestemt at det skal reises et stort telt på fisketorget i Tromsø sentrum hvor konserten holdes. Dagen etter, vår nasjonaldag 17.mai, skal teltet brukes til korpskonserter og barnemoro. Billettsalget starter imidlertid allerede torsdag 1.april, kl 15.00 på studentstyrets kontor i Hovedgården. Vær tidlig ute med å sikre deg billetter, for det er sannsynligvis første og siste gang han kommer hit.

Turdus Musicus

De så ut som nykomfimerne fjortis valper, men spilt rævva av de andre banda på Mack kjelleren lørdag 6.mars. Turdus Musicus (forjævlig å uttale for oss med ekstra bred tunge) er latin, og betyr *nydelig sang fra nattergal*. Gutta spiller en tøff blanding mellom tunge hardcore riff og melodiose partier. Inspirasjonen synes å komme fra amerikansk hardcore, men også band som Sepultura og Meshuggah. Vokalist Carl Christian Lein sier at de lager musikk som de ville kjøpt dersom andre hadde lagd det. Og det er et godt utgangspunkt. Det fungerte overraskende bra, samspillet mellom saksofonen og fløyta, noe de burde utnyttet mer. Selv om de er unge (16-17år), virket de sikre på scenen og var teknisk stabilt gode. Etter å ha vunnet kulturmønstringa 6.februar skal de gjennom fylkesfinalen 20 mars på Finnsnes – før de drar til superfinale i Trondheim (rockens fødeby). De har ennå ikke fått gjort en demo, men den er på vei. Drømmen er å få flere gigs, noe de sikkert får. Rockeredaksjonen ønsker de lykke til og gleder seg til å høre fra dem igjen når vi møtes ved neste korsvei.

Ellers mener Raymond og Ronny at...

...damene (les: 1.avd. jus) bør være lett kledde når de befinner seg på UB.

...det var en begivenhet når Bettan og Jan Werner holdt konsert i Kulturhuset for en uke siden. Det er noe som beveger seg i magen når vi ser Jan, med sin varme, smårufsete og herlige stemme. De sang alle de gode slagerne. Og R&R var rørt til tårene

...at alle spekulasjonene rundt Lene Marlns kjæreste kan nå slutte. Ronny påstår at de har vært kjæresten i flere uker. Videre hevder han også å ha satt barn på henne og at de nå planlegger å flytte sammen til en studentleilighet i Ørmdalen

...det var på tide at Tromsø fikk en nattklubb, så vi ikke trenger å gå hjem tørst etter bytur. Den heter Mass/Motion, ligger i Grønne gata 27 og er åpen fra 0300- 0800. Det selges ikke alkohol, så det får du ordne selv. Anbefalt drikke for anledningen: Heimert

...verken TIL eller Bodø/Glimt har noe å gjøre i Tippeligaen. Dessuten: SHITTY UNITED

mk

I Spilleren:

■ Stuntbike "Gone"
Overraskende norsk lo-fi.

■ Sebadoh "The Sebadoh"
Geniet Lou Barlow og hans superbe skrangleorkester.

■ The Beta Band "The Three EP's"
Småskrudd og nydelig lo-fi fra England.

■ Fu Manchu "eatin' dust"
Narkoheavy på sitt aller tøffeste.

■ Andrej Nebb "Natural"
Vår alles kjære gale polakk er tilbake med tidløs rock.

nettPreik

Et nytt Utropia betyr en ny nettpreik, din guide til internettets uransakelige veier. Hvis du har en stor og en liten fot, kan du komme i kontakt med andre i samme livssituasjon på www.solemates.com Hvis din høyre fot er størrelse 42 og din venstre er 38, kan du søke etter personer som har motsatte størrelser, på denne måten slipper du å kjøpe to par sko! Genialt! NB! Dette er ikke en fot-fetisjist side!!

Hvis du noen gang har fulgt med på sikkerhetsinstruksjonene når du er ute og flyr har du kanskje lagt merke til at flyvertinnene henviser til et hefte med informativ informasjon om hva du skal gjøre når flyet styrter og du er på din vei mot sikker død. Air Toons på www.airtoons.com kan tilby et humoristisk blikk på denne informasjonen.

For fremmedord-fetisjister har vi denne gang Malapropisme på www.execpc/~jab2/MainPage.html. Hva er så en malapropisme kan du så spørre. Tja, si det. Sjekk ut denne siden for å finne ut. Eneste nedturen er at den ville kanskje vært enda bedre på norsk. Så hvis du finner en norsk variant av denne siden, gi beskjed.

Vi har som motto at også internettet tidvis også kan være rock 'n' roll. Det amerikanske plateselskapet Man's Ruin har en meget oppegående hjemmeside på www.mansruin.com. Her finner du en overflod av informasjon, grafikk (Fran Kozik har tegnet mange av de plakatene som henger på BlåRock) samt at du kan sjekke ut musikken via RealPlay. Lydkvaliteten er så som så, men dog! Gluecifere har forresten en 10" ute på denne labelen.

Som alltid kan ris, ros, kjeft, kommentarer, konstruktiv kritikk, forslag til url-er, eller du kan bare rett og slett skrive noe hyggelig til DeThomaso@c2i.net. Velbekomme!

Vi noterer at...

... større nasjonale medier i det siste har fokusert på at studentene på høyskolene trives best. Samtidig viser tall at for eksempel kommende lærere ikke bruker mer enn 24 timer i uka på studiene. Jusstudenter bruker til sammenligning 40. Vi-noterer-at-redaksjonen kan fremdeles legge sammen to og to.

... en bank reklamerer for sine tjenester (?) med følgende: "Synes du utdanning koster? Prøv uvitenhet". Vi-noterer-at-redaksjonen tipser herved ban-

ken om at det kan ligge uante gevinster for dem i høyskolesektoren.

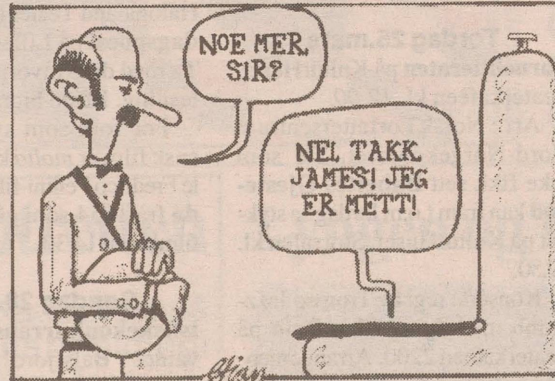
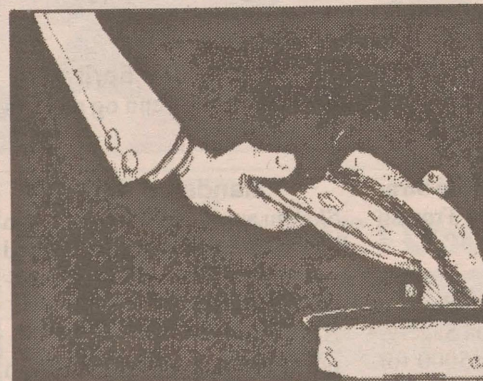
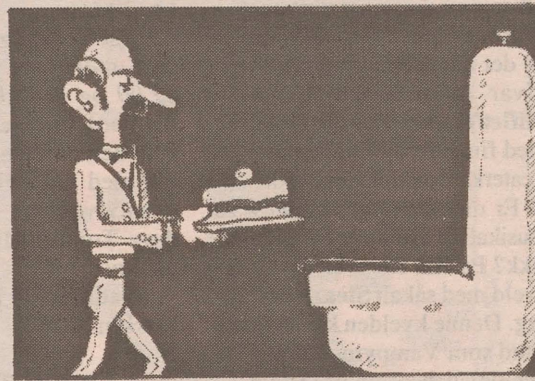
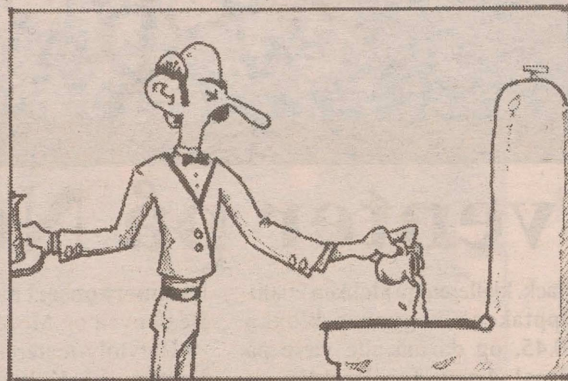
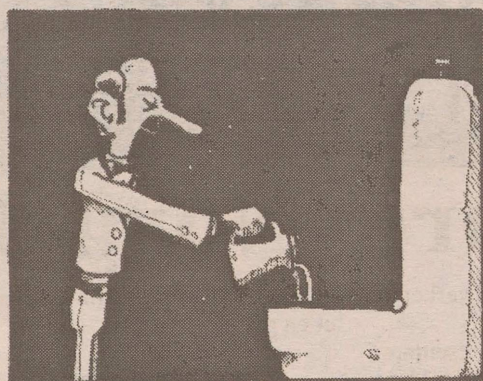
... krigen mellom NRK-synsnerne er i full gang. Eia/Tufts Johansen sin deilige humor er et hett tema. Vi-noterer-at-redaksjonens mødre uttaler i en pressemelding at "Hvis det er godt for deg; er det alltid godt for meg".

... Universitas har kåret Tromsøs egen Vedad Hadziavdic til vinner av Studentenes fredspris som ble utdelt i Trondheim nylig. Vi-noterer-at-redaksjonen beklager at vi har gått glipp av bevisenheten, og håper at også vi

i framtiden blir bedre i stand til å skille mellom høyre og venstre.

... Utropia fremdeles er landets fjerde største universitetsavis. Hvorfor være stor når man er korrekt som liten?

... Babels bord på NRK2 kneber kafegjester om å være publikum under innspilling av programmene på Mackkjelleren. Det ryktes imidlertid om at kantinen på høyskolen hadde vært et bedre sted å avholde programmet. Der sitter det flust med mennesker til alle døgnets tider, skal vi tro opinionsselskapene.

stianand@stud.cs.uit.no

fire på rad

Hvor godt synes du at regjeringen praktiserer nestekjærlighet innenfor flyktninge- og innvandringspolitikken?

Terje Møyen (22)
Fullt mellomfag,
Religionsvitenskap

– Jeg mener at nestekjærlighetsprinsippet symboliserer den sterkeste verdi ved den menneskelige tilværelse. Men på mange måter blir denne verdien fremmedgjort innenfor det politiske liv.

Line Evertsen (16)
Skoleelev

– Jeg synes at nestekjærligheten blir glemt og at regjeringen gjør for lite for de som søker tilflukt her i landet.

Bernt Simen Lund (27)
Profesjonell musiker

– Det er tydeligvis mangel på nestekjærlighet når regjeringen sender ut mennesker, som i utgangspunktet føler seg forfulgt i sitt hjemland. Det rammer spesielt de som sitter i kirkeasyl.

Ine Marie Eriksen (22)
Jusstudent, 3. avdeling

– Jeg synes ikke at den norske flyktninge- og innvandringspolitikken er noe særlig bra. Den er for streng og det gjelder særlig flyktningepolitikken.

Studenter annonserer gratis på:

Tavla

KJØPER BRUKT
MOBIL TELEFON OG TV
telefonnummeret mitt er
77644255 (dagtid)
77635936 e. 19

Tlf: 77 64 42 83. Faks 77 64 51 99.
E-post utropia@stud-org.uit.no

FOTO: HADI LILE

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Når skal vi få høre at det folk forbinder med påsken er familiekrangler og late tv-kvel-der? En sunn sjel i et sunt legeme? Pinadø! Nei, årets påske skal legges til en storby. Til flyplasser og venting på toget, til bensinstasjoner som er utsolgt for skismøring eller kjøttpålegg, til video-sjappa som gir deg glemte barndomsmin-ner. Påsken skal stå i ærlighetens tegn. Just drifting away.

Onsdag 24.mars:

Få med deg **Reisen til Månen** på Rådstua Teaterhus kl. 18.00.

Ungdommene i "Ny Sveis" viser en eventyrlig månekomedie for hele familien. Passer for barn fra 10 år og oppover. Varighet 1 time. Arr.: Tromsø Barne- og Ungdomsteater.

Trommer, Trøkk og Trekkspill vises på KulturHuset, Lillescenen kl. 18.00. En entusiastisk konsert med Fliflet/Hamre Energiforsyning. Passer for barn fra 4 - 11 år.

Alle er hjertelig velkommen som publikum i **Babels bord** på

Mack. kjelleren fra klokken 20.00. Opptakene begynner klokka 20.45, og da må alle være på plass! Tema for kvelden er «Kommunikasjonssamfunnet».

Rootsentusiaster kan oppleve det bandet selv omtaler som «Ivar Aasen Goes Bulgaria» **Fliflet/Hamre Energiforsyning** med finsk fordypning spiller på Teaterkaféen klokken 21.00.

Er du av de som greier å se musikalske kvaliteter i porno-musikk? På Blå Rock er det temekveld med såkalt **Sleazy Listening**. Denne kvelden kan du høre band som Vampyros Lespos og Schulmädchen-report! Hjelp...

Tordag 25.mars

Barnelitteraten på KulturHuset, Teaterkaféen kl. 12.00.

Arr.: Norsk Forfattersentrum Nord-Norgekontoret. De som ikke fikk sett **Babettes Gjeste-bud** kan fram t.o.m lørdag se stykket på KulturHuset, Storsalen kl. 19.30.

Konsert i regi av Tromsø Jazzklubb med **Jørn Øien Trio** på Teaterkaféen 2200. Arrangementet er et samarbeid med det nytablerte Nordnorsk jazzsenter. **Internasjonalt Seminar** holder Guatemala-seminar hvor det blir annonsert om ulike arrangement på universitetet og Mack- kjelleren. Petter Skauen og Ann-Kristin Håkansson vil være noen av foredragsholderne.

Fredag 26.mars

I lokalene til Tromsø Kunstfo- rening kan du, 19.30, få med deg

kammerkonsert med verker av Beethoven og Mozart.

Halvtolv-teateret presenterer **Rsirkus** på Kulturhuset klokken 20.00.

Den Lykkelige Familie vises på KulturHuset, Lillescenen kl. 17.00 og evt. kl. 18.30. Gjennom ord, bevegelse og toner vil forteller, dansere og musikere ta oss med inn i H.C. Andersens eventyrverden.

Arr.: Tromsø Musikk- og Kulturskole

Fredagscafé i Bodegaen fra klokken 17.00.

Lørdag 27. mars

Hålogaland Teater fremfører **lør-dagspoesi** på Lillescenen 1400. Ta med dine favorittidikt til opplesning. Beste bidrag kåres.

For folk som synes at italiensk film er *molto* kan vi anbefale Fredrico Fellini-filmen **La Strada** fra 1954 som går på Tromsø filmklubb 14.30.

Søndag 28. mars

Isfiskekonkurransen på Sagelvatnet i Balsfjord! Kr 5000 for største fisk uansett klasse. Fiske-tid fra 11-14. Påmelding fra 09.30

Mandag 29.mars

Inviter Utopia på fiskemiddag. Omtale i matspalten garanteres!

Tirsdag 30.mars

Filmkveld på Blå Rock klokken 21.30.

Friluftscaféen overtar etter Café Bodega klokken 17.00. By-

ens mest stemningsfulle vafler er en garanti.

Torsdag 2.april

Innvandrerforum arrangerer seminar med debatt på Flerbruks- huset.

Bibelseminar kalla «**Statskirke eller stat og kirke**». Gunnvor Kongsvik skal ha innlegget. Hun er leder i kirkelig fellestråd i Norge. Seminaret blir holdt på Lagshuset (Storgata 99) kl. 18.00.

Lørdag 4. april

Nok en gylden anledning til å sette deg hen til kroppens underlige muligheter.

Søndag 5.april

Ta med deg en venn og gå i kirken.

Mandag 6.april

Skal du arrangere eller vet du om begivenheter som bør være med i denne kalenderen? Send en e-post til NordNorgebanen.

Adressen:

nordnorgebanen@yahoo.com

Tirsdag 7.april

Blå Rock viser thrilleren **Dead Ringers**, 2130, om noen oppfinnsomme gynekologtvillinger som har de mest gyselige påfunn.

Onsdag 8.april

Klokken 2000 er det **Internasjonalt Seminar** med bl.a biskop Ola Steinholt, Geir Ludvigsen og Erik Mathiesen. Tema er "Guds hus- åpent for alle?".

Litteraten holder sin **forfatterkveld** på Teaterkaféen klokken 20.00.

Torsdag 9.april

Invasjonen av svartedauen blir å overvære under forestillingen **Pesta** med musikk- og dramalinja ved Kongsbakken videregående skole.

Fredag 10. april

Etnisk Musikkcafé har konsert med Dozo, vill og vakker musikk fra Elfenbenskysten 2200. Kontemplative groove møter livlige jazztendenser.

Lørdag 11. april

Thrillerkongen Alfred Hitchcocks **The Man Who Knew To Much** settes opp på Tromsø filmklubb.

Salsakveld på Mack- kjelleren med Bob Benoni og Freddy "Fiesta" Molina... Bienvenidos Amigos!

Søndag 12.april

Busser til Tønnsvika 09.45 anbefales om pent vær.

Tirsdag 14.april

Tegnefilmer behøver verken være snille, politisk korrekte eller beregnet kun på barn. På **Blå Rock**, 21.30, kan du se voldelige og umoralske tegnefilmer av Tex Avery.

Hvis DU vil legge inn noe på Nord-Norge-banen, kontakt oss på faks/telefon/e-post: nordnorgebanen@yahoo.com ELLER stikk innom glassbu- ret på SVF.